अमरकोषः ।

AMARAKOṢAH.

A METRICAL DICTIONARY OF THE SANSKRIT LANGUAGE WITH TIBETAN VERSION

EDITED BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHŪSANA, M.A., PH.D.

Principal, Sanskrit College, Calcutta; Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal, and Fellow of the Calcutta University

FASC. II

CALCUTTA

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET

1912.

अमरकोषः ।

(अमरसिंहविरचितसंस्कृताभिधानं
भोटभाषानुवादसहितम्)

महामहोपाध्याय

श्रीसतीशचन्द्रविद्याभूषणेन

सम्पादितः ।

द्वितीयखण्डः ।

वङ्गदेशीयासियाटिकसोसाइटिनामधेयसमाजानुमत्या।

कलिकाता राजधान्यां ।

व्याप्टिष्ट-मिशन-यन्त्रे मुद्रितः ।

शकाब्दाः १८३४ ।

འཆི་མེད་མཛོད།

༄༅། །སཾསྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཥ། བོད་སྐད་དུ།

འཆི་མེད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་གཏེར་

མཛོད་བཞུགས་སོ།།

སཾསྐྲྀ་ཏ་ཀ་ལེ་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་གྲྭ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ

མ་ཧེ་ཤ་ཙནྡྲ་ནྱཱ་ཡ་རཏྣ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་བོ།

ཧྲུ་ཡོ་བྲིབ་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ལ།།

དཔར་རྗེས་ཏ་ མི་རྩེན་པར་ཁང་དུ་བསྒྲུབ་པའོ།།

वाजिवाहार्व्वगन्धर्व्वहयसैन्धवसप्तयः ।
आजानेयाः कुलीनाः स्यु र्व्विनीताः साधुवाहिनः ॥ ४४

རྟ་དང་འགྲོ་ཅེད་ཀ་ལ་དང་། སིནྡྷུ་སྐྱེས་དང་བཙུན་སྣར་དང་།
ཅང་ཤེས་དང་རི་གི་ཡིན་ངོ་། རྣམ་པར་འདུལ་དང་ལེགས་འགྲོ་དང་།། 44

वनायुजाः पारशीकाः काम्बोजा वाह्लिका हयाः ।
ययुरश्वो ऽश्वमेधीयो जवनस्तु जवाधिकः ॥ ४५ ॥

བ་ནའི་ཡུལ་སྐྱེས་པ་ར་ས་སྐྱེས། འདང་ཅེད་སྐྱེས་དང་བ་ཧླཱི་སྐྱེས།
བསོད་སྦྱིན་རྟ་དང་སྔོ་བྲི་རྟ། བང་བ་དང་ནི་རྒྱ་པར་རྒྱུག།། 45

पृष्ठः स्यौरी सितः कर्क्को रथ्यो वोढ़ा रथस्य यः ।
बालः किशोरी वाम्यश्वा वड़वा वाड़वं गणे ॥ ४६ ॥

རྒྱབ་རྨ་དང་ནི་བཏྲོ་བའོ། གི་ཤིང་དཀར་པོ་ཀ་ཀའོ།
ཤིང་རྟ་འདྲེན་ཅེད་ར་ཐ་སུ། རྟེའུ་དང་ནི་གོར་བུའོ།
རྒོད་མ་དང་ནི་མ་རའོ། བྲང་ཞི་རྟ་ཕྲུ་དང་།། 46

चिद्याश्वीनं यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते ।
कश्यन्तु मध्य मश्वानां हेषा ह्रेषा च निस्वनः ॥ ४७ ॥

གསུམ་ཤིད་ལ་ཤུ་རི་རི་བ་ང་། རྟ་ཡིས་ཉི་མ་གཅིག་བགྲོད་པ་དེ་ལས།
ཀ་ཤྱ་རྟ་ཡི་ཆང་ངའོ།། 47

निगालस्तु गलोद्देशो वृन्दे त्वश्वीय माश्ववत् ।
आस्कन्दितं धौरितकं रेचितं वल्गितं प्लुतम् ॥ ४८ ॥

རྟ་ཡི་དབྱངས་ཟེ་རྫོག་དང་ཉི་ཟེ་བའི་རྫོགས། རྟ་ཡི་ཚོགས་རྟ་བྲོ་བ་འདུ།
འཚེར་འགྲོ་རྫོགས་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་།
ཡངས་བསྐྱོད་མཚོར་འགྲོ་རིང་དུ་འགྲོ།། 48

गतयोऽमूः पञ्च धारा घोणा तु प्रोथ मस्त्रियाम् ।
कविका तु खलीनोऽस्त्री शफं क्लीबे खुरः पुमान् ॥ ४९

ཁྲ་བོ་འདི་རྣམས་རྟ་ཡི་འགྲོས། རྟ་བརྗོག་གཙོ་བོ་སོ་པ་ཡིན།
རྟ་ཁྲབ་དང་ཞེ་ཁ་སྦྲིན། སོ་རིན། རྟ་ཞིག་ན་ཞེང་ཞིག་པ་པོ།། 49

पुच्छोऽस्त्री लोमलाङ्गूले वालहस्तश्च वालधिः ।
त्रिपूपावृत्तलुठितौ परावृत्ते मुहुर्भुवि ॥ ५० ॥

རྔ་བརྡུག་མོ་ཞིན་ཐ་ན་བརྡུག། ཟླ་ལ་ཀ་སྡུ་རྟ་ཐ་རྫིང་ངོ་།
གསུམ་རྫེ་རྗེར་འཐེ་འཐེ་ལོག་དང་། པ་རོལ་འཐེ་དང་ས་ལ་འཐེ།། 50

याने चक्रिणि युद्धार्थे शताङ्गः स्यन्दनो रथः ।
असौ पुष्यरथ श्चक्रयानं न समराय यत् ॥ ५१ ॥

ཐེག་པ་འཁོར་ལོས་འགྲོ་བ་དང་། གཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་བརྒྱ།
འགྲོ་བའི་ཤིང་རྟ་འདི་ནི་ནེ་ཏོག་ཤིང་རྟོ།
འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་གསུམ་འཇུག་གང་།། 51

कर्णीरथः प्रवहणं डयनञ्च समं त्रयम् ।
क्लीवेऽनः शकटोऽस्त्री स्याद्गन्त्री कम्बलिवाह्यकम् ॥ ५२ ॥

རྣ་བའི་ཤིང་རྟ་རབ་འབབ་དང་། རྟ་ཡིས་འདྲེན་དང་མཚུངས་པ་གསུམ།
བཞིང་ཤིང་རྟ་ཤ་ཀ་ཊ། སོ་རིན་གི་ཏི་ལྭ་བས་གཡོགས།། 52

शिविका याप्ययानं स्याद्दोलाप्रेङ्खादिकाः स्त्रियाम् ।
उभौ तु द्वैपवैयाघ्रौ द्वैपिचर्म्मावृते रथे ॥ ५३ ॥

ཁྱོགས་དང་འདེགས་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། དོ་ལ་བྲ་ཁ་ལ་སོགས་པ་མོ།
གཉིས་པོ་སྟག་གཡོགས་སྟག་ཅན་དང་། སྟག་གིས་གཡོགས་པའི་ཤིང་རྟའོ།། 53

पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यन्दनः पाण्डुकम्बली ।
रथे काम्बलवास्त्राद्याः कम्बलादिभिरावृते ॥ ५४ ॥

ལྭ་བ་དཀར་པོས་གཡོགས་པ་དང་། སྤན་དང་ལྭ་བ་དཀར།
ཤིང་རྟ་ཅན་ལྭ་གོས་ལ་སོགས། ལྭ་བ་ལ་སོགས་གཡོགས་པའོ།། 54

त्रिषु द्वैपादयो रथ्या रथकड्या रथव्रजे ।
धूः स्त्री क्लीवे यानमुखं स्याद्रथाङ्ग मपस्करः ॥ ५५ ॥

གཉིས་པོ་གཏིས་འཕྲང་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་ཤིང་རྟའི་ཚོགས་དཔེ་ལམ།
རྟ་ཉི་མོ་དང་ཁ་ཞིང་ཤིང་རྟའི་ཁོང་། ཤིང་རྟའི་ཀོང་པ་ཨ་པས་ཀཱ་ར།། 55

चक्रं रथाङ्गं तस्यान्ते नेमिः स्त्री स्यात् प्रधिः पुमान् ।
पिण्डिका नाभिरक्षाग्रकीलके तु द्वयोरणिः ॥ ५६ ॥

འཁོར་ལོ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་། ནེ་མི་མཐར་དང་མུ་ཁྱུད་དང་།
ཕོ་ཡིན་པི་ཎྜི་ཀོ། འཁོར་ལོ་དི་ལྟེ་བ་འཁོར་ལོ།
བསྲུང་བའི་གཟེར་བུ་ནི། གཉིས་ནི་ཨ་ཎི་ནི॥ 56

रथगुप्ति र्वरूथो ना कूबरस्तु युगन्धरः ।
अनुकर्षो दार्व्वधःस्थं प्रासङ्गो ना युगाद्युगः ॥ ५७ ॥

ཤིང་རྟ་སྒྲིབ་དང་འཐུང་རགས། ཀུ་བྷྲ་ར་གཉའ་ཤིང་འཛིན།
རྗེས་སུ་འཐེན་དང་དྭ་རྦྷཱ་རྨུ། གཉའ་ཤིང་འཆིང་ཤིང་ཕྲུག་དང་॥ 57

सर्व्वं स्याद्वाहनं यानं युग्यं पत्रञ्च धोरणम् ।
परम्परावाहनं यत्तद्वैनीतक मस्त्रियाम् ॥ ५८ ॥

ཐམས་ཅད་བཞོན་པ་ཐེག་པ་དང་། ཁྱོག་དང་འཁྲུལ་འཁོར་བགོ་ཅེ་ཏོ།
རང་རྒྱུད་འབབ་དང་ཐེན་པ་དང་། ནོ་ནི་དང་གཉའ་པ་དང་གླང་བ་བ* ॥ 58

आधोरणा हस्तिपका हस्त्यारोहा निषादिनः ।
नियन्ता प्राजिता यन्ता सूतः क्षत्ता च सारथिः ॥ ५९ ॥

གླང་ཆེན་སྐྱོང་དང་གཞོན་པའོ། ཁ་ལོ་པ་དང་འགོ་འདྲེན་པ།
སྟ་ཚོགས་ཟླ་འདྲེན་ཁ་ལོ་བསྒྱུར།॥ 59

सव्येष्ठदक्षिणस्थौ च संज्ञा रथकुटुम्बिनः ।
रथिनः स्यन्दनारोहा अश्वारोहास्तु सादिनः ॥ ६० ॥

གཡོན་སྡོད་རྟ་རྟེན་སྐམ་ནས་པ་དང་། ཤིང་རྟ་རི་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ།
རཐི་ན་ནི་ཤིང་རྟ་བ། ཨ་ཤྭ་བ་ག་རྟ་བའོ། ॥ 60

भटा योधाश्च योद्धारः सेनारक्षास्तु सैनिकाः ।
सेनायां समवेता ये सैन्यास्ते सैनिकाश्च ते ॥ ६१ ॥

དཔའ་དང་རྫུ་པོར་གནས་ཟེའུ་གཏོང་། ཤི་སྐྱོང་དང་ནི་སོ་བའོ།
ཚོགས་བསྡེ་བ་འདུས་པ་དང་། དུང་པོ་དཔག་དཔུང་མི་རིག ॥ 61

बलिनो ये सहस्रेण साहस्रास्ते सहस्रिणः ।
परिधिस्थः परिचरः सेनानी र्व्वाहिनीपतिः ॥ ६२ ॥

བང་ཤིག་དབྱུང་རི་རྡོང་སྐྱོང་བ། རི་རི་རྫོང་དཔོན་བསྐྲ།
ཕྱུར་བ་དང་རིམ་ཆེ་བ། དཔག་དཔོན་དང་རི་དཔོན་ནག་ཏེ ॥ 62

कञ्चुको वारवाणो ऽस्त्री यत्तु मध्ये सकञ्चुकाः ।
बध्नन्ति तत् सारसनाधिकाङ्गे चाथ शीर्षकम् ॥ ६३ ॥

གཏྲུག་ཉི་ཤོ་ཆུང་བ། གང་ཤིག་ཉང་ཉམས་*ཅན་ལང་དེ།
དེར་དང་གོ་ཆ་ཐམས་ཀྱི་ཏོས། དེ་ནུས་རགོ་ཁྲབ་ཆོས་ཕྱི་རུ། རྨོག ॥ 63

* For [illegible] !

शीर्षण्यञ्च शिरस्त्रेऽथ तनुत्रं वर्म्म दंशनम् ।
उरश्छदः कङ्कटको जगरः कवचोऽस्त्रियाम् ॥ ६४ ॥

དེ་ནས་ལུས་གོས་ཁྲབ་དང་ནི། ཡ་ལད་ཁྲ་ཁ་བས་གོ་ཆ་ཁྲབ།
ཀ་བ་ཙ་ནི་སོ་རིད་དོ॥ 64

आमुक्तः प्रतिमुक्तश्च पिनद्धश्चापिनद्धवत् ।
सन्नद्धो वर्म्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकङ्कटः ॥ ६५ ॥

གོ་ཆ་གྱོན་དང་ཆས་ཞུགས་དང་། གོ་ཆ་བར་ཡི་དྲུག་གོ ॥ 65

त्रिषामुक्तादयो वर्म्मभृतां कावचिकं गणे ।
पदाति-पत्ति-पदग-पादातिक-पदाजयः ॥ ६६ ॥

གསུམ་ནི་ན་གྲོལ་བ་སོགས་པ། གོ་ཆ་དང་ནི་གོ་ཚོགས་པོ།
ཀང་ཐང་ཀང་ལྡན་ཀང་འགྲོས་པ། ཕྲད་ཏི་ཀ་དང་ཀང་རྒྱུ་བ॥ 66

पद्गश्च पदिकश्चाथ पादातं पत्तिसंहतिः ।
शस्त्राजीवे काण्डपृष्ठायुधीयायुधिकाः समाः ॥ ६७ ॥

པད་ཀ་དང་པ་ཏི་ཀ། དེ་ནས་ཀང་ཐང་ཚོགས་དང་འཕྲང་ཅུ་གྲུ*།
བཙོད་ཚས་འཚོ་དང་མཚོན་ཅན། འཁྲུག་རི་དང་རི་མོས་པོ་མཚུངས॥ 67

* འཕྲང་ཅི་རྒྱུད !

कृतहस्तः सुप्रयोगविशिखः कृतपुङ्खवत् ।
अपराद्धपृषत्कोऽसौ लक्ष्याद् य श्च्युतसायकः ॥ ६८ ॥

ལག་སྦྱངས་པ་དང་དགོས་ཁྲུབ་པ་ཅན། སྨྱེས་བུ་སྒྲུ་ཅན་མཁས།
ཨ་པ་རཱ་དྡྷ་པྲྀ་ཥཏྐ་གི་མི་ཡ་ཕྲ་ཏི་ཤུ་ཥ་ཀ།། 68

धन्वी धनुष्मान् धानुष्को निषङ्ग्यस्त्री धनुर्द्धरः ।
स्यात् काण्डवांस्तु काण्डीरः शाक्तीकः शक्तिहेतिकः ॥ ६९ ॥

དྭི་ཉི་གཞུ་ཅན་དང་། གཞུ་ཐོགས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་ནོ།
མདའ་བ་དང་ཉེ་བའི་འཛིན་པ། ཤཀྟི་ཀ་དང་མདུང་འཛིན་དང་།
ཏྲིག་པ་ཅན་དང་ཟེར་ཀ་བ།། 69

याष्टीकपारश्वधिकौ यष्टिपरश्वधहेतिकौ ।
नैस्त्रिंशिकोऽसिहेतिः स्यात् समौ प्रासिककौन्तिकौ ॥ ७० ॥

ཕྱུག་པ་དཔྱ་ཏྲི་བཙོད་ཅན། རི་བ་དང་ཞིར་པ་གྲི་རི་བཙོན།
མཚུངས་པ་མདུང་ཅན་མདུང་བཙོན་ཅན།། 70

चर्म्मी फलकपाणिः स्यात् पताकी वैजयन्तिकः ।
अनुप्लवः सहायश्चानुचरोऽभिसरः समाः ॥ ७१ ॥

ཕྱ་རི་ཁག་ཞེ་བ་ཡོད་ནོ། དར་དྲི་ཅན་དང་དཔུར་དང་རོ།
རྗེས་འབྲང་ཅིང་འགྲོ་བ་རྗེས་སུ་འབྲང་རྗེས་སུ་འོང་།
རིང་འབྲང་བ་དང་མཚུངས་པའོ།། 71

पुरोगाग्रेसर-प्रष्ठाग्रतःसर-पुरःसराः ।
पुरोगमः पुरोगामी मन्दगामी तु मन्थरः ॥ ७२ ॥

སྔོན་འགྲོ་མདུན་འགྲོ་དང་སྔོན་འགྲོ། སྔ་འདྲེན་པ་དང་གཙོ་བོ།
སྔར་གཤེགས་པ་ཡི་འགྲོ། དལ་འགྲོ་བ་དང་ལྷུག་པ་མཆན॥ 72

जङ्घालोऽतिजव स्तुल्यौ जङ्घाकरिकजाङ्घिकौ ।
तरस्वी त्वरितो वेगी प्रजवी जवनो जवः ॥ ७३ ॥

མདེ་ཆེན་པ་དང་ཛཾ་གྷི་ཀ། མགྱོགས་ཤུར་ཤུག་པ་དང་།
ཤུ་དང་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱོང་॥ 73

जय्यो यः शक्यते जेतुं जेयो जेतव्यमात्रके ।
जैत्रस्तु जेता यो गच्छत्यलं विद्विपतः प्रति ॥ ७४ ॥

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནུས་ཛ་ཡཾ། ཛོ་ཡ་རྒྱལ་བར་སེམས་པའོ།
རྒྱལ་བ་དང་ནི་ཛོ་ཏྲོ། གང་ཞིག་དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་འགྲོར॥ 74

सोऽभ्यमित्रोऽभ्यमित्रीयोऽप्यभ्यमित्रीण इत्यपि ।
ऊर्जस्वलः स्यादूर्जस्वी य ऊर्जोऽतिशयान्वितः ॥ ७५ ॥

དེ་ནི་ཡ་ཐྲུ་ཏྲུ། སྟོབས་ལྡན་པ་དང་སྟེ་ལྡན་ཀོ།
སྟོབས་ཆེན་དང་ནི་ཤྲོ་ཡི་དང་॥ 75

स्यादुरस्वानुरसिलो रथिरो रथिको रथी ।
कामगाम्यनुकामीनो ह्यत्यन्तीन स्तथा भृशम् ॥ ७६ ॥

གང་ཞིག་ཤིང་རྟ་རྟུལ་པོར་པ། ཟང་སྤྱོད་ཤུ་བ་མི་ལ་ར།
ཤིང་རྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་བདག། འདོད་འབོར་དང་ནི་རྗེས་ཆགས་འགྲོ།
རྟག་འགྲོ་རི་བཞིན་རྒྱུན་དུ་འགྲོ།། 76

शूरो वीरश्च विक्रान्तो जेता जिष्णुश्च जित्वरः ।
सांयुगीनो रणे साधुः शस्त्राजीवादय स्त्रिषु ॥ ७७ ॥

དཔའ་དང་རྟུལ་པོར་ངོ་བོ་ལ་གནོན། བཟོད་ཅན་དང་ནི་རྒྱལ་བྱེད་པ།
གཡུལ་ན་བཟོད་དང་ལེགས་པ་དང་། མཚོན་ཆས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་གསུམ།། 77

ध्वजिनी वाहिनी सेना पृतनानीकिनी चमूः ।
वरूथिनी वलं सैन्यं चक्रञ्चानीक मस्त्रियाम् ॥ ७८ ॥

རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་རྗོ་པ་དང་། དཔག་དཔོ་ཅ་དང་སྡེ་དང་ནི།
དམག་དང་ལྷུང་ནི་ཚམས་པའོ། སྟོབས་ཀྱི་སྡེ་དང་འཁོར་ལོ་དང་།
ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་མོ་མིན་ནོ།། 78

व्यूहस्तु वलविन्यासो भेदा दण्डादयो युधि ।
प्रत्यासरो व्यूहपार्ष्णिः सैन्यपृष्ठे प्रतिग्रहः ॥ ७९ ॥

དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི། དེ་དབྱེ་དབྱུག་སོགས་འཐུག་ཤོམས་མོ།
སླར་ལྡང་བཀོད་པ་ཅེ་རའོ། དམག་གི་རྒྱབ་ནི་ཡོངས་འཛིན་པ།། 79

एकेभैकरथा त्र्यश्वा पत्तिः पञ्चपदातिका ।
पत्त्यङ्गै स्त्रिगुणैः सर्व्वैः क्रमादाख्या यथोत्तरम् ॥ ८० ॥

གླང་དང་ཤིང་རྟ་རེ་རེ་དང་། རྟ་གསུམ་དང་ནི་རྐང་ཐང་ལྔ།
པ་ཏྟི་ཀ་ཞེས་བའོ། སོ་སོའི་ཡན་ལག་གསུམ་འགྱུར་གྱིས།
ཀུན་གྱི་གོ་རིམ་ཞེས་བྱའོ॥ 80

सेनामुखं गुल्मगणौ वाहिनी पृतना चमूः ।
अनीकिनी दशानीकिन्यक्षौहिण्यथ सम्पदि ॥ ८१ ॥

ཐེ་སྔར་ཕྱིན་ནས་དཔག་གི་སྡེ། གུ་ལ་མ་ག་ཎ་བ་ཧི་ནི། སྤྱི་ཚན་གྱི་མིང་ངོ།
བྲི་ཏ་ན་ཙ་མཱུ། ཨ་ནཱི་ཀི་ནཱི་བཅུ་ཕྲག་ལ། ཨ་ནཱི་ཀི་ནཱི་ཨཀྵཽ་ཧི॥ 81

सम्पत्तिः श्रीश्च लक्ष्मीश्च विपत्त्यां विपदापदौ ।
आयुधन्तु प्रहरणं शस्त्र मस्त्र मथास्त्रियौ ॥ ८२ ॥

ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་རྫས་དཔལ་དང་ཤིས། ཉོན་མ་དང་ནི་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་བྲལ།
མཚོན་ཆ་ལག་ཆ་ཐང་ཆ། བརྒྱད་ཆ་ཉེས་མ་ཞིང་ནོ॥ 82

धनुश्चापौ धन्वशरासनकोदण्डकार्म्मुकम् ।
इष्वासोऽप्यथ कर्णस्य कालपृष्ठं शरासनम् ॥ ८३ ॥

གཞུ་དང་ཙཱ་པ་དྷ་ནུ་དང་། འདའ་རྫ་མདའ་འཕེན་དྷ་ནུ་དང་།
མདའ་སྐྱོད་རིགས་ཀོ་དཎྜ། ཀཱ་ལ་པྲྀཥྛཾ་མདའ་ཡི་རྟེ॥ 83

कपिध्वजस्य गाण्डीवगाण्डिवौ पुन्नपुंसकौ ।
कोटि रस्याटनी गोधा तले ज्याघातवारणे ॥ ८४ ॥

སྲིད་སྒྲུབ་གཞུ་ནི་གཱཎྜཱི་ཝ། སྤྲེལ་བུ་དབ་ནི་བ་ཤིང་ངོ་།
གཞུ་ཡི་མཆོག་ན་ཨ་ཊ་ནཱི། གོ་དྷཱ་ལག་འབྲག*ལག་གཟན་ནོ།། 84

लस्तकस्तु धनुर्म्मध्यं मौर्व्वी ज्या शिञ्जिनी गुणः ।
स्यात् प्रत्यालीढ मालीढ मित्यादि स्थानपञ्चकम् ॥ ८५ ॥

ཕྱུ་གའི་ཚངས་པའོ། གཞུ་རྒྱུ་བར་བུར་རྒྱུད་ཡོན་ཏན།
གཡོན་བརྐྱངས་གཡས་བརྐྱངས་ལ་སོགས་པའི། གནས་ནི་ལྔ་པ་ཊྲ་ཞེས་སོ།།
85

लक्ष्यं वेध्यं शरव्यञ्च शराभ्यास उपासनम् ।
पृषत्कवाणविशिखा अजिह्मगखगाशुगाः ॥ ८६ ॥

མདའ་འདར་བྱ་མཆོག་ཚ་ལྡ་ཀྲི་དེ། འཕང་སློབ་ཨུ་པཱ་ན་སའོ།
མདའ་དང་ནྲྀ་ཀ་ཅེ་མོ་ཅན། ཐང་འགྲོ་གཤོག་འགྲོ་ཁྱུར་འགྲོ་དང་།། 86

कलम्बमार्गणशराः पत्री रोप इषु र्द्वयोः ।
प्रक्ष्वेडनास्तु नाराचाः पक्षो वाज स्त्रिपूत्तरे ॥ ८७ ॥

ཀླས་འཛིན་ལམ་རྩ་འཛིགས་བྱེད་དང་། གཤོག་རྩ་མདའ་དང་གཉིས།
རྩགས་མདའ་ནཱ་རཱ་ཙཱ་ཡི་ནོ། སྒྲོ་དང་འདབ་མ་གསུམ་བྱིས།། 87

---

* For འབྲབ ?

निरस्तप्रहिते बाणे विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ ।
तूणोपासङ्गतूणीरनिषङ्गा इषुधि र्द्वयोः ॥ ८८ ॥

ནི་རསྟ་ནི་མདའ་འཕངས་པ། དུག་ཅན་མདའ་ནི་ཝི་པཱ་ཀྟ།
རྡིང་པ་མདའ་ཤུགས་ཀྱི་ར། བཙོང་ཚེ་མདའ་རྫོང་གཉིས་རིང་ག།། 88

तूण्यां खड्गे तु निस्त्रिंशचन्द्रहासासिरिष्टयः ।
कौक्षेयको मण्डलाग्रः करपालः कृपाणवत् ॥ ८९ ॥

རལ་གྲི་གཙོར་གྲེར་ཟླ་འཛུམ་དང་། ཨ་སི་རལ་གྲི་རིག་ཆ་དང་།
མཐུན་ཚེ་ལག་བསྐོར་། གྲི་བྲང་འདྲ།། 89

त्सरुः खड्गादिमुष्टौ स्यान्मेखला तन्निबन्धनम् ।
फलकोऽस्त्री फलं चर्म्म संग्राहो मुष्टिरस्य यः ॥ ९० ॥

སེ་ཙ་རལ་གྲིའི་ལྷུ་བར། རལ་གྲིའི་འཆིང་ཐག་སེ་ཁ་བ།
ཕུབ་ནི་ལོ་རིན་པ་ཡང་། ཙ་རུ་གཟུང་དུ་ལག་འཛིན་པ།། 90

द्रुघणो मुद्गरघनौ स्यादीली करपालिका ।
भिन्दिपालः सृग स्तुल्यौ परिघः परिघातनः ॥ ९१ ॥

ཐོ་བ་འཇོམས་བྱེད་ལྕགས་ཏོ། ཀེང་གྲི་ཀ་ར་པཱ་ལི་ཀ།
འབིགས་སྒོང་མདུང་དང་བཅས་པ། དབྱུག་པ་ལྕགས་བཅིངས་པ་རི་གྷ།། 91

द्वयोः कुठारः स्वधितिः परशुश्च परश्वधः ।
स्याच्छस्त्री चासिपुत्री च छुरिका चासिधेनुका ॥ ९२ ॥

གཉིས་པ་སྟེ་ཏུ་སྟ་རི་པ་ར་ཤུ། དགྲ་སྟ་དང་ནི་སྟ་མོ་ར།
ཆུ་གྲི་གྲི་ཕྲུ་ཆུ་རི་ཀ། རལ་གྲི་ཕྲུག་གུར༎ 92

वा पुंसि शल्यं शङ्कुर्ना शर्व्वला तोमरोऽस्त्रियाम् ।
प्रासस्तु कुन्तः कौणस्तु स्त्रियः पाल्यश्रिकोटयः ॥ ९३ ॥

འཕང་མདུང་ཤ་ལྡུ་གསེར་མདུང་ངོ། མདའ་བོ་ཆེ་ནི་དབར་དང་མོ་མིན།
ཐག་མདུང་ཀུན་དང་སྡོན་པ་སོ་སིར་འབམ་ཐེག་པ། སྣམ་དོང་ཀོ་ཊི་པར༎ 93

सर्व्वाभिसारः सर्व्वौघः सर्व्वसन्नहनार्थकः ।
लोहाभिहारोऽस्त्रभृतां राज्ञां नीराजनाविधिः ॥ ९४ ॥

ཀུན་གྱི་ཚམ་བྱེད་སར་བོ་ཥ། ཀུན་གྱིས་གོ་ཆ་སྒྲོགས་བྱེད་པ།
ལེ་སར་དང་ནི་གོ་ཆ་བསྐོས། རྒྱལ་བ་དབང་ལ་བཞང་གསོལ་བྱེད༎ 94

यत्सेनयाभिगमनं मरौ तदभिषेणनम् ।
यात्रा व्रज्याभिनिर्याणं प्रस्थानं गमनं गमः ॥ ९५ ॥

གང་ཞིག་དམག་འགྲོ་རི་དང་བསྒྱུར། དམག་ཐོགས་བསྐྱོད་དང་རྡེག་པ་དང་།
ཕྱུགས་པ་འགྲོ་དང་ཀ་ཞེ། བརྒྱུང་པ་དང་ནི་ཙ*བརྒྱུངས་དང་། 95

---

* For ཙ= ?

स्यादासारः प्रसरणं प्रचक्रं चलितार्थकम् ।
अभिहितान् प्रत्यभीतस्य रणे यान मतिक्रमः ॥ ९६ ॥

པ་རོལ་དམག་དང་འཇུག་པའི་དོན། ཉལ་མི་ང་བ་དང་འཛིགས་མེད་དང་།
གཡུལ་དུ་འཇུག་ཚེ་སྔོན་པར་དཔའ། ༩༦

वैतालिका बोधकरा श्चाक्रिका घाण्टिकार्थकाः ।
स्यु र्मागधास्तु मगधा वन्दिनः स्तुतिपाठकाः ॥ ९७ ॥

ཝེ་ཏཱ་ལི་ཀ་སོ་ཐྲིད་པ། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་དྲིལ་བུ་དང་སྐྱོང་མ་སོབ།
རྒྱལ་རབས་མཁན་ནི་མ་ནྟུ་ཀ། ཕྱག་དང་སྟོད་པ་མཁན་པོ་དང་། ༩༧

संशप्तकास्तु समयात् संग्रामादनिवर्त्तिनः ।
रेणु र्द्वयोः स्त्रियां धूलिः पांशु र्ना न द्वयो रजः ॥ ९८ ॥

གཡུལ་འཛིང་འཁྲུགས་དུས་གཡུལ་ངོར་བཀུགས།
རྡུལ་ཚུབས་གཉིས་སོ་སོ་ནི་རྡུལ། རྡུལ་ཚུབ་གཉིས་དེ་ཚུབ་མ་དང་། ༩༨

चूर्णे क्षोदः समुत्पिञ्जपिञ्जलौ भृशमाकुले ।
पताका वैजयन्ती स्यात् केतनं ध्वज मस्त्रियाम् ॥ ९९ ॥

ཕྱེ་མ་དང་ནི་ཀུ་དར། ཉེ་བར་འཁྲུགས་དང་འཁྱེར་པ་དང་།
འཛིངས་པ་དང་ནི་ཅོགས་རེད་དང་། དར་ཀ་རྒྱལ་མཚན་ཏོག་དང་ནི།
ཏྭ་ཛ་དང་ནི་མོ་མིན་དོན། ༩༩

सा वीराशंसनं युद्धभूमि र्यातिभयप्रदा ।
अहं पूर्व्व महं पूर्व्व मित्यहंपूर्व्विका स्त्रियाम् ॥ १०० ॥

དུར་ཁྲོ་བརྟུགས་པའི་ས་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་སྟེར།
ང་སྔར་ང་སྔ་ཞེས་སྒྲོགས་པ། བདག་སྔོན་བོ་རིན།། 100

आहोपुरुषिका दर्पाद् या स्यात् सम्भावनात्मनि ।
अहमहमिका तु सा स्यात् परस्परं यो भवत्यहङ्कारः ॥ १०१ ॥

མཆོད་ཚེ་སྤྲེས་བུ་བཀྲགས་པ་ཅན། ང་རྒྱལ་ཅན་ཉིས་མོ།
ང་ང་ཞེས་སྨྲ་རྩོད་འགྲན། གང་ཞིག་འགྲན་བར་བྱེད་པའོ།། 101

द्रविणन्तरः सहो वल शौर्य्याणि स्थाम शुष्म च ।
शक्तिः पराक्रमः प्राणो विक्रम स्त्वतिशक्तिता ॥ १०२ ॥

འཇོན་རིད་ཐབ་འགྲོ་རྩལ་ཐོད་དང་། སྟོབས་དང་དཔལ་དང་ཤུགས་དང་རིད།
ཤུས་རྩལ་ནི་རྩོམ་གྱོ་བའོ། རྒྱ་དང་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ་བོ།། 102

वीरपाणन्तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे ।
युद्ध मायोधनं जन्यं प्रधनं प्रविदारणम् ॥ १०३ ॥

དཔའ་བོ་ན་ཏུང་བ་གང་ཞིག་གིས། ཚང་འཐུང་ས་ཕུལ་གྱི་སྐྱ་ཕྱི་ཅ།
འཐུགས་པ་འཇིབ་བརྒྱབ་བྱེད་པ། འཇོམས་པ་དང་དུ་འཇོམས་པ་རིང་།། 103

मृध मास्कन्दनं संख्यं समीकं साम्परायिकम् ।
अस्त्रियां समरानीकरणाः कलहविग्रहौ ॥ १०४ ॥

མོ་རྡུ་ཏུ་ཕྱེར་སོ་ཁྲ་དང་། གཡུལ་དང་སྣུ་པ་ར་ཡི་ཀ།
མཆོད་འཛོམས་མཉམ་ཤིང་ཨ་ནཱི་ཀ། གཡུལ་དུ་འཐབ་མ་ཡི་གྲཱ་ཧཽ།། 104

सम्प्रहाराभिसम्पातकलिसंस्फोटसंयुगाः ।
अभ्यामर्दसमाघातसंग्रामाभ्यागमाहवाः ॥ १०५ ॥

འཁྲུག་འཛིངས་དགེ་ཐབ་ཅོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འདྲལ་དང་སི་སྤུག་ས།
མཐོན་པ་ཉེར་དང་རྡེག་གསོད་དང་། འཐབ་ཅོད་འཁྲུག་པོངས་ས་སྱུ་ག་ཨ་ཧོ།།
105

समुदायः स्त्रियः संयत्समित्याजिसमिद्युधः ।
नियुद्धं बाहुयुद्धेऽथ तुमुलं रणसङ्कुले ॥ १०६ ॥

ཡི་ཡོད་གཡུལ་འགྱེར་ཨ་ཛི་དང་། ས་མི་ཏུ་ཡུ་ཞེས་པའོ།
མཚན་ཐབ་ཀྱང་ཀྱི་དཔུང་འཛིངས་དང་། ཏུ་མུ་ལ་ནི་གཡུལ་དུ་གསོད།། 106

क्ष्वेडा तु सिंहनादः स्यात् करिणां घटना घटा ।
क्रन्दनं योधसंरावो बृंहितं करिगर्जितम् ॥ १०७ ॥

ཙ་ཙོ་སྒྲོགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ། གླང་པོའི་ཚུལ་པའི་སྒྲ་དང་ནི།
ངུ་སོ་ཙ་ཙོ་དང་རིང་དང་། འབྲུ་ནང་པོ་དང་གླང་པོའི་སྒྲ།། 107

विस्फारो धनुषः स्वानः पटहाडम्बरौ समौ ।
प्रसभन्तु बलात्कारो हठोऽथ स्खलितं छलम् ॥ १०८ ॥

བི་སྥཱ་ར་ནི་གཞུ་ཡི་སྒྲ། འཁྲུག་ཆ་རྔ་བ་རོ་དག་མཚུངས།
གཧི་སྒྲུ་ངན་སྦྱས་ཤ་ཀྲཊེ། དེ་ནས་འཁྲུལ་པ་དང་ནོར་བ་དང་ ॥ 108

अजन्यं क्लीवमुत्पात उपसर्गः समं त्रयम् ।
मूर्च्छा तु कश्मलं मोहोऽप्यवमर्दस्तु पीडनम् ॥ १०९ ॥

མི་ཤེས་པ་ནི་ཧྲྀ་ཕྲུས་བྱུང་དང་། ཉེར་བསྒྱུར་དང་ནི་མཚུངས་པ་གསུམ།
བརྒྱལ་དང་རྨོངས་དང་འགོགས་པའོ། མནན་པ་དང་ནི་འཇོམས་པའོ། ॥ 109

अभ्यवस्कन्दनं त्वभ्यासादनं विजयो जयः ।
वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनञ्च सा ॥ ११० ॥

མས་པ་དང་ནི་ཕུས་ཉམས་སོ། རྒྱལ་བ་དང་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ།
འཁྲུས་དང་ཅེན་དང་སྐྲར་བྱེད་དང་། འཁོར་བཞུགས་པ་དང་ཤ་འཁོར་བཞུགས། ॥
110

प्रद्रावोद्द्रावसंद्रावसन्दावा विद्रवो द्रवः ।
अपक्रमोऽपयानञ्च रणे भङ्गः पराजयः ॥ १११ ॥

བྲོས་དང་ཞོགས་དང་བྱུར་བ་དང་། སཾ་དྲ་བ་བི་དྲ་བོ་དྲ་བཿ ཨ་ཡ་ཀྲ་མོ།
འབྲོས་པའི་མིང་ངོ་། གཡུལ་དུ་བཅོམ་གཉིས་རྒྱལ་བ་དང་ ॥ 111

पराजितपराभूतौ त्रिषु नष्टतिरोहितौ ।
प्रमापणं निवर्हणं निकारणं निशारणम् ॥ ११२ ॥

འཕམ་པ་དང་ནི་ཕ་རོལ་རྒྱལ། ཤིབས་པ་དང་ནི་སྒྲིབས་པའོ།
འཇོམས་དང་ཟེག་དང་བརྡུང་བ་དང་།། 112

प्रवासनं परासनं निषूदनं निहिंसनम् ।
निर्व्वासनं संज्ञपनं निर्ग्रन्थन मपासनम् ॥ ११३ ॥

ཉམ་འཚོ་དང་བསྣུན་པ་དང་། བཞུས་དང་རྗེར་གཅོས་མནར་བ་དང་།
ཉེར་བ་ཉེད་པ་གསོས་སེད་དང་།། 113

निस्तर्हणं निहननं क्षणनं परिवर्ज्जनम् ।
निर्व्वापणं विशसनं मारणं प्रतिघातनम् ॥ ११४ ॥

བརྡུང་རྡུག་ངེས་འཇོམས་ངེས་པར་གསོད། སྐད་ཅིག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲངས།
ནིརྦ་པ་ཎཾ་བི་ཤས་ནཾ། པྲ་ར་ཎཾ་པྲ་ཏི་གྷཱ་ཏ་ནཾ།། 114

उद्वासनप्रमथनक्रथनोज्जासनानि च ।
आलम्भपिञ्जविशरघातोन्माथवधा अपि ॥ ११५ ॥

ཨུ་དྲཱ་ས་ནཾ་པྲ་ཐ་ནཾ། ཀྲ་ཐ་ནོ་ཛྫཱ་ས་ནཱ་ནི་ཙ།
ཨ་ལམྦྷ་པི་ཉྫ། རྣམ་འཇོམས་གཏུབས་དང་གཅོད་པ་དང་།
དེ་རྣམས་ནི་གསོད་གཅོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། 115

स्यात् पञ्चता कालधर्मो दिष्टान्तः प्रलयोऽत्ययः ।
अन्तो नाशो द्वयो र्मृत्यु र्मरणं निधनोऽस्त्रियाम् ॥ ११६ ॥
ལྔ་པ་དུས་ཆོས་ལྷ་བའི་མཐར། །ཞིག་པ་འཇིག་ཚེ་འགྲོ་མཐར་ཐ་དང་། །
ཆུད་འཛད་གཉིས་དེ་ཚེ་འདའ་དང་། །འཆི་བ་བྱེད་བཅིངས་མོ་མིན་ནོ། ། 116

परासु-प्राप्तपञ्चत्व-परेत-प्रेतसंस्थिताः ।
मृतप्रमीतौ त्रिष्वेते चिता चित्या चितिः स्त्रियाम् ॥ ११७ ॥
པ་རོལ་འདས་དང་ལྔ་པོ་ཉིད། །པ་རོལ་དང་ནི་ཡི་དྭགས་གནས། །
རོ་དང་ཚེ་འདས་གསུམ་ཉེས་སོ། །རོ་ཐབ་སྤྲིང་ཕུག་ཅི་དེ་མོ། ། 117

कबन्धोऽस्त्री क्रियायुक्त मपमूर्द्धकलेवरम् ।
श्मशानं स्यात् पितृवनं कुणपः शव मस्त्रियाम् ॥ ११८ ॥
ཀ་བནྡྷ་ནི་མོ་མིན་དེ། །བྱ་སྤྱད་མགོ་མེད་རོ་ཡིན་ནོ། །
དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ཀ་ཤིན་གྱི་ནགས། །རོ་དང་ཤ་བ་མོ་མིན་ནོ། ། 118

प्रग्रहोपग्रहौ वन्द्यां कारा स्याद्बन्धनालये ।
पुंसि भूम्न्यसवः प्राणाश्चैवं जीवोऽसुधारणम् ॥
आयु र्जीवितकालो ना जीवातु र्जीवनौषधम् ॥ ११९ ॥

इति क्षत्रियवर्गः ।

གཏོད་དང་འབྱུང་པོ་འཆིང་བྱེད་དོ། །ཀ་ར་དྷ་ཡི་འཆིང་བྱེད་གནས། །
སྲོག་བུའི་སྲོག་ནི་སྤྲ་ཎ་ནོ། །དེ་ནས་དེ་ནི་འཚོ་དང་གསོན་པ་དང་། །
ཚེ་ནི་ཛི་སྲིད་འཚོ་བའི་དུས། །སྨིན་བུ་འཚོ་བྱེད་འཚོ་བའི་སྨན། ། 119

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ། །

वैश्यवर्गः ।

जरव्या जरुजा अर्य्या वैश्या भूमिस्पृशो विशः ।
आजीवो जीविका वार्त्ता वृत्ति वर्त्तनजीवने ॥ १ ॥

རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

བརླ་བྱུང་བརླ་སྐྱེས་འཕགས་པ་དང་། རྗེ་རིགས་ས་འཛིན་རྗེའུ་ནོ།
ཀུན་འཚོ་འཚོ་བ་བརྡ་དང་། གསོན་བྱེད་སོ་ནམ་འཚོ་བ་རིམ་སོ། ॥ ༡

स्त्रियां कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं चेति वृत्तयः ।
सेवा श्ववृत्तिरनृतं कृषि रुञ्छशिलन्त्वृतम् ॥ २ ॥

གསུམ་ཡིན་ཞིང་ཀ་དུད་འགྲོ་སྐྱོང་། ཚོང་དང་འཚོ་བའི་ཚོས་ཞེས་བྱ།
ཞབས་ཕྲོགས་པ་ནི་ཁྱི་ཡི་འཚོ། ཞིང་ཀ་དང་ནི་སྦུ་རྙིག་དང་།
སྤྱིར་རྙོག་དང་ནི་རི་ཐོར་ནོ། ॥ ༢

द्वे याचितायाचितयोर्यथासङ्ख्यं मृतामृते ।
सत्यानृतं वणिग्भावः स्यादृणं पर्युदञ्चनम् ॥ ३ ॥

ཟས་འཚོལ་བ་དང་ནི་སྤྱང་བོ་བ། ཟི་རྟར་བཞིན་པ་དང་ནི་ཚོང་དོར་སོ།
ཟུན་དང་ཀྱི་ཏང་བདེ་འཚོ་དང་ ॥ ༣

उद्वारोऽर्थप्रयोगस्तु कुसीदं वृद्धिजीविका ।
याच्ञाप्राप्तं याचितकं नियमादापमित्यकम् ॥ ४ ॥

དོ་ག་སྦྱོར་འཚོང་དང་འཚོང་བ་ཅན། སྐྱེ་བ་དང་ནི་གཡར་བ་དང་།
ཛེ་བ་དང་ནི་བསྐྱུར་བརྒྱགས་གོ། 4

उत्तमर्णाधमर्णौ द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात् ।
कुसीदिको वार्द्धुषिको वृद्ध्याजीवश्च वार्द्धुषिः ॥ ५ ॥

ནོར་གྱི་བདག་དང་བུ་ལོན་པ། གཉིས་པོ་རབ་སྦྱོར་ལེན་པ་དག་རིམ།
ཚུལ་ཞེན་པ་དང་ལོག་འཚོ་དང་། འཕེལ་བ་དང་ནི་འབྱུང་འཚོ་བོ། 5

क्षेत्राजीवः कर्षकश्च कृषकश्च कृषीवलः ।
क्षेत्रं व्रैहेयशालेयं व्रीहिशाल्युद्भवोचितम् ॥ ६ ॥

ཞིང་པ་ཞམ་པ་སོ་ནམ་པ། སྣ་རྟོག་པ་དང་ཟོས་པའོ།
ཞིང་དང་འབྲུས་ཞ་བ་ཡིཾ། འབྲུ་དང་ས་ལུ་འབྱུང་བའོ། 6

यव्यं यवक्यं यष्टिक्यं यवादिभवनं हि यत् ।
तिल्यतैलीनवन्माषोमाणुभङ्गा द्विरूपता ॥ ७ ॥

ནས་དང་ནས་ཤིང་དྲུག་ཅུ་བ། ནས་སོགས་འབྱུང་བའི་ས་གཞི་ནི།
ཏི་སྟུ་ཏི་ལི་ནོར་སྨྲན་རྒྱུ། ཨ་ཎ་ཨ་ཧྲྀཾ་ཐྲ་དང་། 7

मौद्गीनं कौद्रवीणादि शेषधान्योद्भवोचितम् ।
वीजाकृतं तूप्तकृष्टं सीत्यं कृष्टञ्च हल्यवत् ॥ ८ ॥

ཐྲོག་ཞར་སོ་གྲེ་ནི། གྲོ་དྲ་བྲིར། ཀླ་བ་འབྲས་སྐྱེ་བ་ཏུད་པར་སོགས།
ས་བོན་གཏུགས་དང་བསྐྱུན་པ་དང་། ནལ་བ་དང་ཚོས་དང་བསྐྱེད་པའོ॥ ༨

त्रिगुणाकृतं तृतीयाकृतं त्रिहल्यं त्रिसीत्यमपि तस्मिन्
द्विगुणाकृते तु सर्व्वं पूर्व्वं शम्बाकृतमपीह ॥ ९ ॥

སྨུབ་ལོག་དང་ནི་ལན་གསུམ་རྨོས། སྨུབ་རྗེ་གསུམ་རྨོས་དེ་ལ་ཡང་།
གཉིས་ལོག་པ་དང་གཉིས་རྨོས་དང་། གཉིས་དུ་གཉིས་རྨོས་མཉམ་སྣོར།། ༩

था क्रोपः [illegible]

द्रोणाढकादिवापादौ द्रौणिकाढकिकादयः ।
खारीवापस्तु खारीक उत्तमर्णादय स्त्रिषु ॥ १० ॥

ཌྲོ་ཎ་ཨཱ་ཊྷ་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། དྲོ་ཎི་ཨཱ་ཊྷ་ཀ་ན་སོགས།
ཁཱ་རཱི་ཙན་ཁཱ་རཱི་ཀ། ཨུཏ་ཏ་མརྞ་ལ་སོགས་གསུམ།། 10

पुन्नपुंसकयो र्व्वप्रः केदारः क्षेत्र मस्य तु ।
कैदारकं स्यात् कैदार्य्यं क्षेत्रं कैदारिकं गणे ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་མ་ནིང་དང་ནི། ས་གཞི་ཀླུ་ར་འབྲུ་ས་དང་།
འབྲུ་ས་ཅུ་མཚུ་སོགས་ཅན། ཚོས་ཞིང་དང་ས་གཞི་ཚོགས།། 11

लोष्टानि लोष्टवः पुंसि कोटिशो लोष्टभेदनः ।
प्राजनं तोदनं तोत्रं खनित्र मवदारणम् ॥ १२ ॥

ཐོང་པ་སྣ་སྒྲོང་པོ། ཀྲོ་ཏི་ཤ་ནི་ཐོང་པའི་དབྱེ།
ལྕགས་དབྱིག་ཏོད་ན་ཏེ་ཏ། ཏོག་ཙེ་དང་ནི་ཀོ་བྱེད་དོ།། 12

दात्रं लवित्र मावन्धो योत्रं योक्त्रं मथो फलम् ।
निरीषं कूटकं फालः कृषिको लाङ्गलं हलम् ॥ १३ ॥

ཟོར་བ་དང་ནི་རྔ་བྱེད་དེ། བཏུ་ལྕུ་བ་ཡོ་ཀ་ཏ།
དེ་ནས་གཤོལ་དང་སྦོ་བྱེད་དང་། གཤོལ་དང་ཀུ་ལ་གྲོང་པ་དང་།། 13

गोदारणञ्च सीरोऽथ शम्या स्त्री युगकीलकः ।
ईषा लाङ्गलदण्डः स्यात् सीता लाङ्गलपद्धतिः ॥ १४ ॥

ས་གཅོད་རྣལ་བྱེད་གཤོལ་དང་ནི། ཐང་འཛོམས་དང་ནི་ཅེ་སོ་ལྷ།
གཉའ་ཤིང་གཉའ་བའི་ཕུར་བ་དང་། མདའ་དང་གཤོལ་གྱི་དབྱིག་པའོ།
ཐོང་རྨགས་དང་རི་གཤོལ་རྨགས་སོ།། 14

पुंसि मेधिः खले दारु न्यस्तं यत् पशुबन्धने ।
आशुर्व्रीहिः पाटलः स्यात् सितशूकयवौ समौ ॥ १५ ॥

སྐྱེས་བུ་རྡོར་ཟུར་འདོགས་ཕག་དང་། གང་ཞིག་ཕྱུགས་རྣམས་བཀྱགས་པའོ།
འབྲས་དཀར་འབྲུ་དཀར་འབྲུ་དང་པཱ་ཊ་ལ། ནས་དང་ཡབ་བཅམས་པའོ།། 15

तोकमस्तु तत्र हरिते कलायस्तु सतीलकः ।
हरेणुखण्डिकौ चास्मिन् कोरदूषस्तु कोद्रवः ॥ १६ ॥

ནས་སྙིང་པ་ནི་ལྗང་པའོ། སྲན་ན་ས་ནི་ལ་ཀུ་རང་།
སྲན་ནའི་མིང་ངོ། ཀོ་ར་དུ་ཥ་ཀོ་དྲ་བ༎ 16

मङ्गल्यको मसूरोऽथ मुकुष्टकमयष्टकौ ।
वनमुद्गे सर्षपे तु द्वौ तन्तुभकदम्बकौ ॥ १७ ॥

བཀྲ་ཤིས་དང་རི་སྲན་ཚོ། སོར་སྲན་ཏེ་ཙ་བཀྲུད་པའོ།
ནགས་སྲན་ནམ། དཀར་དང་ཡུངས་ནག་དཀར་ཁང་ཀ་ཏམྦྷ་ཀོ༎ 17

सिद्धार्थस्त्वेष धवलो गोधूमः सुमनः समौ ।
स्याद्यावकस्तु कुल्माषश्चणको हरिमन्थकः ॥ १८ ॥

རྡོ་བྱུབ་ཡུངས་དཀར་ཟས་གཙང་དང་། གྲོ་དང་ཡིད་ཞེ་གས་འགྲོ་བའོ།
ནས་དང་ཀུལ་མཱ་ཥ་ཉེས་སོ། ཙ་ཎ་ཀ་དང་ཧ་རི་མནྠ་ཀྱིས༎ 18

द्वौ तिले तिलपेजश्च तिलपिञ्जश्च निष्फले
क्षवः क्षुधाभिजननो राजिका कृष्णिकासुरी ॥ १९ ॥

གཉིས་ནི་ཏི་ལ་ཏི་ལ་སྐྱེས་དང་། ཏིལ་ཕྱུང་ཟས་ནིད།
ཀྵི་ཙ་ཀྵུ་དྷཱ་མངོན་སྐྱེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་ཀྵ་ཨི་ནི་ནོ༎ 19

स्त्रियौ कङ्गुप्रियङ्गू द्वे अतसी स्यादुमा क्षुमा ।
मातुलानी तु भङ्गायां व्रीहिभेद स्त्वणुः पुमान् ॥ २० ॥

ཁྲི་དང་པྲི་ཡངྒུ་ནི་གཉིས། ཨུ་མཱ་ཟར་མ་ཨ་ཏ་སཱི།
མཱ་ཏུ་ལཱ་ནི་བྷྃ་གཱ་ཡི། འབྲུ་ཡི་རབ་དབྱེ་ཨ་ཎུ་སྒྲིས།། 20

किंशारुः शस्यशूकं स्यात् कणिशं शस्यमञ्जरी ।
धान्यं व्रीहिः स्तम्बकरिः स्तम्बो गुच्छ स्तृणादिनः ॥ २१ ॥

ཀི་ཤུ་རུ་དང་སྐྱི་ན་དང་། སྐྱིན་དང་རི་རྡོག་པའོ།
སོ་བ་སྐྱོགས་ཤུ་ཤོང་ནེ་ཝ། སྡོང་པོ་གུད་སོ་རྩ་སོགས་འབྲུ།། 21

नाड़ी नालञ्च काण्डोऽस्य पलालोऽस्त्री स निष्फलः ।
कड़ङ्गरो वुषं क्लीवे धान्यत्वचि पुमांस्तुषः ॥ २२ ॥

ནགུཤ་མ་ཟར་མ་ཀཎྜོ། པ་ལཱ་ལ་ནི་སོ་རིན་འབྲས་མེད་སོགས།
སྦུན་སྡོང་སྦུབ་ན་ན་དེ་ངོ། སོ་སྐོགས་སྐྱེས་བུ་སྦུབ་ནའོ།། 22

शूकोऽस्त्री श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे शमी सिम्वा त्रिपूत्तरे ।
ऋद्ध मावसितं धान्यं पूतन्तु वहुलीकृतं ॥ २३ ॥

ཧྲེ་བོ་མོ་ཞིང་འཛིན་པ་དང་། ཧྲེ་མོ་རོ་བ་གྲུ་ན་དང་།
ནཚོངས་པ་གང་བུ་གསུམ་ཕྱིས་ནས། སོ་བའི་ཚོགས་པ་བཏུ་ཉིད།
གཙང་མ་དང་ནི་མང་བྱས་དང་།། 23

मापादयः शमीधान्ये शूकधान्ये यवादयः ।
शालयः कलमाद्याश्च षष्टिकाद्याश्च पुंस्यमी ॥ २४ ॥

སྲན་མ་ལ་སོགས་པ་གང་བུ་ཅན་འབྲུ། སྙེ་བའི་འབྲུ་ནི་ནས་ལ་སོགས།
ཤཱ་ལ་ལ་དང་ཀ་ལ་མ་སོགས་དང་། དྲུག་ཅུ་བ་སོགས་མཚོན་པའི་འབྲས།། 24

तृणधान्यानि नीवाराः स्त्री गवेधु र्गवेधुका ।
अयोऽग्रं मुषलोऽस्त्री स्यादुदूखल मुलूखलम् ॥ २५ ॥

རྩྭ་ཡི་འབྲུ་དང་ནི་ཝཱ་ར། མོ་ནི་ག་ཝེ་དྷུ་ག་ཝེ་དྷུ་ཀ།
ལྕགས་ཞེ་ཅན་དང་གཏུན་ཤིང་ངོ་། མོ་ཅན། གཏུན་དང་འབྲུ་བའི་བ་ག་ཞི་འོ།། 25

प्रस्फोटनं शूर्प मस्त्री चालनी तितउः पुमान् ।
स्यूतप्रसेवौ काण्डोलपिटौ कटकिलिञ्जकौ ॥ २६ ॥

སྣོ་ག་དང་ཆེར་ནོ་ནི་ཏ་བོ། ཕོར་བ་དང་ནི་ཚགས་མ་སྟེ།
སྐྱེ་དང་དང་ཚོ་སྦུབ་མོ་*ཁྲིས། རྒྱུགས་ཀ་†རུ་ཁྲིས་དང་བཅས་ས།། 26

समानौ रसवत्यान्तु पाकस्थानमहानसे ।
पौरोगव स्तदध्यक्षः सूपकारास्तु वल्लवाः ॥ २७ ॥

ཟ་རྒྱུ་གསོས་ཁང་ཚང་བའོ། གསོས་དཔོན་དགའ་དེ་དཔོན་པོ་སོགས།། 27

---

* རེ་ང་། † རྒྱུ་རེང་།

आरालिका आन्धसिकाः सूदा औदनिका गुणाः ।
आपूपिकः कान्दविको भक्ष्यकार इमे त्रिषु ॥ २८ ॥

ཟྲུན་ག་སོས་ན་ཐབ་ཁ་བ། ལག་བདེ་འཇིན་དང་ཕྱུག་ཚང་ངོ་།
ཡོ་དྲན་ཐབ་ཁ་བ་ཟས་གཅེར། ཟས་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ།། 28

अश्मन्त मुद्धान मधिश्रयणी चुल्लि रन्तिका ।
अङ्गारधानिकाङ्गारशकट्यपि हसन्त्यपि ॥ २९ ॥

ཐབ་དང་སྒྱིད་བུ་ནེ་ཐབ་དང་། ཚུ་ལི་དང་རི་གསོས་མའོ།
མེ་ཡི་གཞོང་པ་མེ་སྐོར་དང་། མེ་ཡི་སྣེགས་དང་མེ་ཛའོ།། 29

हसन्यप्यथ न स्त्री स्यादङ्गारोऽलात मुल्मुकम् ।
क्लीबे ऽम्बरीषं भ्राष्ट्रो ना कन्दूर्वा स्वेदनी स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

དེ་ནས་མོ་མིན་མེ་མདག་དང་། མེ་མགལ་ཨུལ་ལྨུ་ཀཾ་ཞེས་སོ།
མ་ཉིང་སྦྲང་ཐེར་པོ་དང་། ཇོད་གཞི་དང་སྡོར་ཛ་མོ།། 30

अलिञ्जरः स्यान्मणिकं कर्कर्यालु र्गलन्तिका ।
पिठरः स्यादुखा कुण्डं कलशस्तु त्रिषु द्वयोः ॥ ३१ ॥

སྡོད་པོ་ཆེ་དང་ཉོར་ཙུ་དང་། ཆུ་མི་སྡོད་དང་ཚ་ཛའོ།
ཟ་ཛ་བཙོ་ཛ་གསོ་སྡོད་སྡོད། ཟུང་མ་གསུམ་ཡིད་གཅིས་སྐྱུར།། 31

घटः कुटनिपा वस्त्री शरावो वर्द्धमानकः ।
ऋजीषं पिष्टपचनं कंसोऽस्त्री पानभाजनम् ॥ ३२ ॥

བུམ་པ་ནི་པྲ་སོ་མིན་ནོ། ཁམ་ཕོར་དང་ནི་ཛ་ལོར་རོ།
སྣུམ་ཟན་ནས་དང་དུལ་ཞའི། འཁར་བ་མོ་མིན་ཚང་སྟོད་དེ༎ 32

कुतूः स्त्रतेः स्नेहपात्रं सैवाल्पा कुतुपः पुमान् ।
सर्व्वमावपनं भाण्डं पात्रमात्रे च भाजनम् ॥ ३३ ॥

ཀུ་ཏུ་ཀོ་སྣུབས་སྣུམ་སྣོད་དོ། ཀུ་ཏུ་པ་ཚང་བ་སྐྱེས་བུའོ།
ཀུན་འཛོ་སྣོད་ནི་བྷཱཎྜོ། སྣོད་དང་ཡོལ་བ་དྲ་སྣོད་སྤྱད༎ 33

दर्व्विः कम्बिः खजाका च स्यात्तर्द्दूर्द्दारुहस्तकः ।
अस्त्री शाकं हरितकं शिग्रुरस्य तु नाड़िका ॥ ३४ ॥

སྐྱབས་པ་སྐྱབ་ཅེད་ཁཪྫཱ་ཀཱ། བཟར་བུ་དང་ནི་ལག་སྐྱོགས་སོ།
སོ་མིན་ལོ་མ་སྔོ་ལོས༎ 34

कड़म्बश्च कलम्बश्च वेसवार उपस्करः ।
तिन्तिड़ीकञ्च चुकञ्च वृक्षाम्ल मथ वेल्लजम् ॥ ३५ ॥

དར་བ་སྡོང་བུ་ཚ་བའོ། སྦོད་དང་ཁ་དོག་སྐྱུར་ཅེད་དོ།
ཏིནྟྲི་ཌཱི་ཀ་བསེ་ཡབ་དང་། ཤིང་སྐྱུར་དེ་ནས་ངོ་བ་རིས༎ 35

मरीचं कोलकं कृष्णमूषणं धर्मपत्तनम् ।
जीरको जरणोऽजाजी कणाः कृष्णे तु जीरके ॥ ३६ ॥

མ་རི་ཙམ་དང་ཀོ་ལ་ཀ། ནག་པོ་རྡོད་སྣན་ཆོས་ཀྱི་སྣན།
ཛཱི་ར་ཛཱི་ར་ཨ་ཛཱ་ཛཱི། ཛཱི་ར་ཀ་ན་ནག་པོ་ཛཱི་ར་བུ་ཧྲི* ॥ 36

सुषवी कारवी पृथ्वी पृथुः काला पकुञ्चिका ।
आर्द्रकं शृङ्गवेरं स्यादथ च्छत्रा वितुन्नकम् ॥ ३७ ॥

ཀ་ར་བཱི་ར་ས་དང་ནི། ཀྲུ་ཆེན་ནག་པོ་ཤི་ར་ནགས།
སྒ་ཤྲིང་ཝེར་དང་ཤི་རྡ་ཙ་ནོ། དེ་ནས་གདུག་ཙ་ཙུ་སུ་དང་ ॥ 37

कुस्तुम्बुरु च धन्याक मथ शुण्ठी महौषधम् ।
स्त्रीनपुंसकयोर्विश्वं नागरं विश्वभेषजम् ॥ ३८ ॥

ཀུསྟུམ་བུ་རུ་སོ་བ་ཅན། དེ་ནས་སྣ་དང་སྣ་ཆེན་དང་།
མོ་དང་མ་ཉིང་ཐམས་ཅད་ལ། གྲོང་སྐྱེས་བི་ཤྭ་སྨན་དང་ནི ॥ 33

आरनालक-सौवीर-कुल्माषाभिषुतानि च ।
अवन्तिसोम-धान्याम्ल-कुञ्जलानि च काञ्जिके ॥ ३९ ॥

ཙར་མོ་སྐྱུར་མོ་ཀུ་ལ་ཥཱ། ཕྱུག་སྐྱུར་སྐྱུར་ཅི་ཨ་ན་པ།
སྐྱུར་སྐྱུར་དང་ནི་ཀཉྫི་ཀ ॥ 30

---

* ཧྲིམ་ཏུ་ཧི ?

सहस्रवेधि जतुकं वाह्लिकं हिङ्गुरामठम् ।
तत्पत्री कारवी पृथ्वी वाष्पिका कवरी पृथुः ॥ ४० ॥

སྟོང་འདེགས་ཤིང་ཀུན་ལེ་ཞར་དང་། རོ་གྱུ་དང་དེ་ཤིང་ཀུན་ནོ།
དེ་ཡི་ཡོ་ན་ཀ་ར་ཝི། ཟི་ར་ཀ་མོ་ན་ཀ་ཤིག། ཀ་ར་ཝི་དང་རྒྱུ་ཆེན་པོ།། 40

निशाह्वा काञ्चनी पीता हरिद्रा वरवर्णिनी ।
सामुद्रं यत्तु लवणमक्षीवं वशिरञ्च तत् ॥ ४१ ॥

མཚན་མོ་དེ་ཞིང་ཅན་སྐྱུར་པ་སེར། ཧ་རི་དྲ་དང་ཡུང་བའོ།
རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིག་ལན་ཚྭ་དེ། དཔེར་བྱུས་ཚགས་པའི་དང་དེ།། 41

सैन्धवोऽस्त्री शीतशिवं माणिमन्थञ्च सिन्धुजे ।
रौमकं वसुकं पाक्यं विड़ञ्च कृतके द्वयं ॥ ४२ ॥

རྒྱ་མཚོ་བོ་རི་དཀར་ཤིང་ནི། སཻནྡྷ་ཝ་སི་ནྡྷུ་སྐྱེས།
རོ་མ་ཀི་དང་སྤུར་ཚྭ་དོ། སྦིག་ཚྭ་ཁ་ཅ་ཚ་སྤུར་བ་གཉིས།། 42

सौवर्चलेऽक्षरुचके तिलकं तच मेचके ।
मत्स्यण्डी फाणितं खण्डविकारे शर्करा सिता ॥ ४३ ॥

ཉྭ་ཡི་སི་ཟ་ད་ཅ་ཀི། ས་ར་བླ་བས་བྱུང་བ་ཅ་ཀི།
ཀ་ར་སྦྱུ་བ་སྐྱམས་དང་ནི། ཤ་ཀ་ར་*དང་ཀ་ར་དཀར།། 43

* ཤེ ཀ ར ?

कूर्चिका क्षीरविकृतिः स्याद्रसाला तु मार्ज्जिता ।
स्यात्तेमनन्तु निष्ठानं त्रिलिङ्गा वासितावधेः ॥ ४४ ॥

འཁྱུར་དཔའ་ཆི་ལས་སྐྱར་རོ། རཱ་སཱ་ལཱ་ནི་གཉིས་པའོ*།
ཏེ་མ་ན་དང་ནི་ནིཥྛཱ་ནི། དྲགས་གསུམ་བཱ་ས་ཡན་ཆོད་དོ།། 44

शूलाकृतं भटित्रं स्याच्छूल्यमुख्यन्तु पैठरम् ।
प्रणीत मुपसम्पन्नं प्रयस्तं स्यात् सुसंस्कृतम् ॥ ४५ ॥

ཆེ་བུས་བསྐོགས་ཤ་ཤཱུ་ལྱོ། བཅོས་པའི་ཤ་ནི་པཻ་ཋར་ན།
ཟ་རོལ་པ་དང་ལྡན་སྣུམ་ཚོགས། དཀར་བས་བསྒྲུབས་དང་ལེགས་པར་སྦྱར།། 45

स्यात् पिच्छिलन्तु विजिलं संमृष्टं शोधितं समे ।
चिक्कणं मसृणं स्निग्धं तुल्ये भावितवासिते ॥ ४६ ॥

ཕྱར་ཕྱར་དང་ནི་ཞིབ་པ་ཕུལ་བོ། ལེགས་བསངས་པ་དང་དག་བྱས་མཉམ།
སྣུམ་བརྫིས་སྣུམ་བཙོས་རྫི་གུ། འདྲ་དང་བགོར་བ་བཱ་སི་ཏ།། 46

आपक्वः पौलिरभ्यूषो लाजाः पुंभूम्नि चाक्षतम् ।
पृथुकः स्याच्चिपिटको धाना भृष्टयवे स्त्रियाम् ॥ ४७ ॥

མ་སྐྱིད་པ་དང་བསྐུ་བུ་ཟས། འབྲས་ཡོས་སྐྱེ་བུ་ནང་པོ་ནི་ཚིགས་ལས།
འབྲས་ཡོས་ཙི་པི་ཊ་ཀ། ཡོས་དང་ནས་བརྔོས་པོ་ཡིན་ནོ།། 47

---

* For འཇོད་པར ?   † འབྱོས་པ ?

पूपोऽपूपः पिष्टकः स्यात् करम्भो दधिसक्तवः ।
भिस्सा स्त्री भक्त मन्धोऽन्न मोदनोऽस्त्री स दीदिविः ॥ ४८ ॥

རྫོག་པ་ཚང་བུ་ཚང་མ་པ་དང་། ཞོ་ཟན་ཞོ་དང་སྦྱར་བའོ། ཟན་དྲི་བོ་ཡི་དྲུ་གུ།
ཟས་དང་ཨོ་ད་ན་མོ་དའོ། ཡོ་དི་ན་བཟང་བ་ཞེས་པའོ།། 48

भिस्सटा दग्धिका सर्व्वरसाग्रे मण्ड मस्त्रियाम् ।
मासराचामनिस्रावा मण्डे भक्तसमुद्भवे ॥ ४९ ॥

བཟར་པ་དང་རི་རྫི་ཞེས་སོ། རོ་ཀུན་དང་མོ་ཁུ་བསྒོ།
འདྲམ་བུ་ཙོ་ནས་ཁུ་བ་དང་། ཐུག་པ་ཁུ་བ་ཟན་ལས་བྱུང་།། 49

यवागूरुष्णिका श्राणा विलेपी तरला च सा ।
गव्यं त्रिपु गवां सर्व्वं गोविड् गोमय मस्त्रियाम् ॥ ५० ॥

ཡ་ཝཱ་གུ་དང་འདྲམ་ཐུག་གོ། ཐུག་པ་སྐྱོ་ཚག་ཏ་ར་ལཱ།
གཅུར་གསུམ་པ་ཡིན་བ་ལས་བྱུང་། ཐབས་ཅན་བ་དང་བ་རྒྱིད་དང་།
ཀ་ཡི་ནང་བཀྲི་ནོ་རི་ཏོ།། 50

तत्तु शुष्कं करीषोऽस्त्री दुग्धं क्षीरं पयः समम् ।
पयस्य माज्यदध्यादि द्रप्स्यं दधि घनेतरत् ॥ ५१ ॥

ཀྲི་སྣ་བ་དེ་རི་ཤ་ར་དྲེ་གོ་ནོ*། དེ་ན་ཀྲཱི་རི་བ་ཡ་ན་རྩོམས།
ཏི་ནས་ཟས་བྱུང་ཏི་ཏི་རྡྲི་མོ་གས། ཏ་སྒྲོ་ན་ཚགས་ཞེས་སོ།། 51

* For ཀྲཱི་ཟས་ཧི་རི་ཤ་ར་ཊེ་ཀ་ཊོ།

घृत माज्यं हविः सर्पि र्नवनीतं नवोद्धृतम् ।
तत्तु हैयङ्गवीनं यत् ह्योगोदोहोद्भवं घृतम् ॥ ५२ ॥

ཞུན་མར་ཞུན་མ་བསྲེག་རྫས་མར། མར་ཞུ་བ་དང་མར་གསར་དང་།
དེ་ནི་ཧཻ་ཡ་ངྒ་བི་ནཾ། གང་ཞིག་ཁ་ར་ཚང་བ་བཞོས་མར།། 52

दण्डाहतं कालशेय मरिष्टमपि गोरसः ।
तक्रं ह्युदश्विन्मथितं पादाम्ब्वर्द्धाम्बुनिर्ज्जलम् ॥ ५३ ॥

དཀྲུགས་སྤུ་བ་དང་བ་ཞོ་གྲོད་དང་། ཆུ་སྦྱར་ཅན་སྐྱུ་དང་བའོ།
མ་ཐྲིཾ་ནི་ཆུ་ཀང་གཅིག། ཆུ་མེད་པ་ནི་ཛ་ལམ།། 53

मण्डं दधिभवं मस्तु पीयूषो ऽभिनवं पयः ।
अशनाया बुभुक्षा क्षुद् ग्रासस्तु कवलार्थकः ॥ ५४ ॥

ཞོ་ཁ་ཆུ་ནི་ཞོ་ལས་བྱུང་། ཕྲི་ནི་*འོ་མ་གསར་པའོ།
ཟས་འདོད་ཟས་འདོད་ལྟོགས་པ་དང་། ཁམས་དང་ནི་ཁམ་གྱི་དོན།། 54

सपीतिः स्त्री तुल्यपानं सग्धिः स्त्री सहभोजनम् ।
उदन्या तु पिपासा तृट् तर्षों जग्धिस्तु भोजनम् ॥ ५५ ॥

ཆུ་བཅས་ཟས་དང་ས་བི་ཏཱི། སག་ནྡྷི་ཟུན་ནི་དང་ལྷན་ཅིག་ཟས།
ཆུ་འདོད་བཏུང་འདོད་ཁ་སྐོམ་སྐོན།
བཀྲེས་པ་གསོལ་དགོས་གཡུགས་ཚོད་དང་།། 55

* ངུད་ཅི ?

जेमनं लेप आहारो निघसो न्याद इत्यपि ।
सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः फेला भुक्तसमुज्झितम् ॥ ५६ ॥

འཚལ་མ་ཟ་བ་ཟས་དང་ནི། ཁ་ཟས་བཞེས་པ་དང་ཡང་དོ།
འགྲངས་དང་ངོམས་དང་ཚིམ་པ་དང་། ཕེ་ལ་སྤྲེར་བཞེས་ལྷག་མའོ།། 56

कामं प्रकामं पर्य्याप्तं निकामेष्टं यथेप्सितम् ।
गोपे गोपाल-गोसङ्ख्य-गोधुगाभीर-वल्लवाः ॥ ५७ ॥

འདོད་པ་རབ་འདོད་གྲུང་བ་དང་། ཉེན་པ་ཆགས་པ་སྨྲེད་པའོ།
འབྲོག་པ་ཕྱུགས་སྐྱོང་བ་ལང་འགྲང་། བ་འཛོ་ཉོ་ཤར་ལྡགས་ཕྲོགས་སོ། 57

गोमहिष्यादिकं पादबन्धनं द्वौ गवीश्वरे ।
गोमान् गोमी गोकुलन्तु गोधनं स्याद्गवां व्रजः ॥ ५८ ॥

བ་ལང་མ་ཏེ་ལ་སོགས་པ། ཀང་ལྡན་ནོར་ལྡན་གཅིས་ནི་ཕྱུགས་ཕྱུག་གོ།
བ་ལྡན་གོ་ཎི་ཕྱུགས་རྣམ་འཚོར་*དང་བ་ལང་རྒྱུ།། 58

त्रिष्वाशितङ्गवीन न्तद्गावो यत्राशिताः पुरा ।
उक्षा भद्रो वलीवर्द्द ऋषभो वृषभो वृषः ॥ ५९ ॥

ནོག་ཅན་བཟང་པོ་སྤྱོས་ལྡན་དང་། གླང་དང་ཁྱུ་མཆོག་ཁྲི་ཤ་དང་།
འདྲེན་བྱེད་བ་ལང་འགྲོ་བྱེད་དོ།། 59

* For བ་ཟང་ཏི་རིགས ?

अनड्वान् सौरभेयो गौ रुक्ष्णां संहति रौक्षकम् ।
गव्या गोत्रा गवां वत्सधेन्वो र्वात्सकधैनुके ॥ ६० ॥

ནོག་ཅན་ཚོགས་པ་ཨཽཀྵ་ཀཾ། བ་ཁྱུ་བ་ཚོགས་བ་ལང་འདུས།།
བཙུ་བེཙུ་ཝ་དྣཀ། གྲུས་བརྡེ།། 60

वृषो महान्महोक्षः स्याद्वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः ।
उत्पन्न उक्षा जातोक्षः सद्योजातस्तु तर्णकः ॥ ६१ ॥

ཁྱུ་བ་ནོག་ཆེན་མ་ཧོཀྵ། བྲི་ད་ཨུཀྵ་གླང་རྒན་པོ།
ནོག་སྐྱེས་པ་དང་སར་ནོག་འཚམས།། 61

शकृत्करिस्तु वत्सः स्याद्दम्यवत्सतरौ समौ ।
आर्षभ्यः पण्डतायोग्यः पण्डो गोपतिरिट्चरः ॥ ६२ ॥

གཅིན་འདུལ་གླང་གསར་འདྲ་བའོ། ཤ་བཙན་མ་ཞིང་སྦྱོར་བའོ།
མ་ཞིང་བདག་པོ་ཞི་ཊྭ་ར།། 62

स्कन्धप्रदेशस्तु वहः सास्ना तु गलकम्बलः ।
स्यान्नस्तितस्तु नस्योतः प्रष्ठवाड्युगपार्श्वगः ॥ ६३ ॥

དཔུང་བའི་ཕྱོགས་ནི་བ་ཧར། ས་སྣ་སྐེ་ཡི་ཀམ་བ་ལོ།
སྣ་ཐག་དང་ནི་ཁ་ཐག་གོ། ཇུར་ཤིང་འགྲོ་དང་ཁུར་འགྲོ་བ།། 63

युगादीनाञ्च वोढ़ारो युग्य प्रासग्य शाकटाः ।
खनति तेन तद्वोढ़ाऽस्येदं हालिक सैरिकौ ॥ ६४ ॥

གཉའ་ཤིང་ལ་སོགས་ཡྒྱ་ཡྒྱ་ར། གཉའ་ཤིང་གླང་འདུལ་བ་དང་ཤིང་རྟ་འདྲེན།
སོར་བྱེད་གཅོད་བྱེད་འབྲུ་བྱེད་པ། གཤོལ་ཧྲན་སི་གླང་ཁལ་གླང་དང་ ॥ 64

धुर्व्वहे धुर्य्य धौरेय धुरीणाः स धुरन्धरः ।
उभावेकधुरीणैकधुरावेकधुरावहे ॥ ६५ ॥

ཐལ་དང་ཁལ་བཀུར་འདྲེན་པ། གཉིས་པོ་གཅིག་གི་ཁུར་ཐེག་པ།
རིག་ཐེག་གཅིག་པོས་འདྲེན་པའོ ॥ 65

स तु सर्व्वधुरीणः स्याद्यो वै सर्व्वधुरावहः ।
माहेयी सौरभेयी गौरुस्रा माता च शृङ्गिणी ॥ ६६ ॥

ཀུན་གྱི་ཁུར་ཐེག་དུལ་བ་དང་། ཁུར་ཀུན་འདྲེ་པར་ནུས་པའོ།
བ་སོ་བདག་གོ་ཙ་སྣུ། མཆོད་བྱེད་དང་ནི་དྲ་ཧྲ་ན ॥ 66

अर्ज्जुन्यघ्न्या रोहिणी स्यादुत्तमा गोषु नैचिकी ।
वर्णादिभेदात् संज्ञाः स्युः शवलीधवलादयः ॥ ६७ ॥

མཆོད་པ་མཆོད་ཡོན་རོ་ཧི་ཎི། བ་ལང་མཆོག་ནི་ནི་ཙི་ཀཱི།
ཁ་དོག་ལ་སོགས་དབྱེ་བའི་མིང་། ཁྲ་བོ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ ॥ 67

द्विहायनी द्विवर्षा गौरेकाब्दा त्वेकहायनी ।
चतुरब्दा चतुर्हायण्येवं त्र्यब्दा त्रिहायणी ॥ ६८ ॥

ལོ་གཉིས་མ་དང་ལོ་གཉིས་པ། ལོ་གཅིག་མ་དང་ལོ་གཅིག་པ།། 68

वशा वन्ध्या ऽवतोका तु स्रवद्गर्भाथ सन्धिनी ।
आक्रान्ता वृषभेणाथ वेहद्गर्भोपघातिनी ॥ ६९ ॥

ཟེའུ་སེད་དང་བ་སྐམ་པོ། ཨ་བ་ད་ཀ་ཟེའུ་ཤོར།
དེ་དང་ཤ་དང་ཕྲུ་མཆོག་སྐྱོང་། དེ་ནི་ལོ་ནི་ཁྲང་ཟུམ།། 69

काल्यापसर्या प्रजने प्रष्ठौही बालगर्भिणी ।
स्यादचण्डी तु सुकरा बहुसूतिः परेष्टुका ॥ ७० ॥

དུས་གྲོན་འཇོར་མང་དུས་མོ། ཀྲཥྚི་ཧྲི་དང་བ་གསར་རོ།
ཨ་ཙཎྜི་དུལ་མའོ། ཟེ་མང་མ་དང་པོ་ཟེམ།། 70

चिरसूता वष्कयणी धेनुः स्यान्नवसूतिका ।
सुव्रता सुखसन्दोह्या पीनोध्नी पीवरस्तनी ॥ ७१ ॥

ཟེ་སྨྱུན་རིང་བ་བཥྐ་ཡ་ཎི། ཧྣེ་ནུ་ཟེའུ་གསར་སྐྱེས་མོ།
སྤྲིན་པ་དང་ནི་འཇོ་བ་རེ་ན། ནུ་འབྱུང་འབྱུང་བའི་ནུ་མའོ།། 71

द्रोणक्षीरा द्रोणदुघा धेनुष्या बन्धके स्थिता ।
समांसमीना सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते ॥ ७२ ॥

དྲོ་ཎ་ཀྵཱི་ར་བྲེ་རིན་བཏོས། བཙོ་ངས་ཐགས་འཐེར་ཐིག་སྟར་བྱེད་པ།།
ཨ་ར་རིང་སྐྱེ་བའོ། ལོ་གཏན་སྐྱེ་དང་སྐྱར་སྐྱེས།། 72

ऊधस्तु क्लीवमापीनं समौ शिवककीलकौ ।
नपुंसि दाम सन्दानं पशुरज्जुस्तु दामनी ॥ ७३ ॥

ཨཱུ་དྷ་ན་ཉིང་ཨུ་ཤི་ར། རྡོ་རྗེ་པའི་ཤིང་དང་ཕུར་བའོ།
བོ་མིན་ཐག་པ་འདོགས་ཐག་གོ། ཕྱུགས་ཐག་ཀང་ཐག་དྭ་ན་ཉི།། 73

वैशाख-मन्थ-मन्थान-मन्थानो मन्थदण्डके ।
कुठरो दण्डविष्कम्भे मन्थनी गर्गरी समे ॥ ७४ ॥

སྦྱབ་ཐག་སྦྱབ་ཤིང་བསྣུན། སྦྱབ་ལ་དང་ཉི་ཏོ་སྐོར།
སྦྱབ་པའི་ཀ་བ་ཀུ་ཐོར། ཏོ་རྫས་སྦྱབ་པའི་རྫ་ལ་བརྩངས།། 74

उष्ट्रे क्रमेलक-मय-महाङ्गाः कारभः शिशुः ।
कारभाः स्युः शृङ्खलका दारवैः पादबन्धनैः ॥ ७५ ॥

རྔ་མོ་རིན་ཅན་དང་བཞིན་ཕུས་ཆེན་པོ། རྔ་བུ་དང་ནི་རྔ་སྦྲུག་གོ།
རྔ་བུ་འདོགས་རྒྱ་ཤིང་ཁལ། ཤིང་ལ་རྐང་པ་འདོགས་པའོ།། 75

अजा छागी स्तुभ-च्छाग-वस्त-च्छगलका अजे ।
मेढ्रोरभ्रोरणोर्णायु मेष वृष्णय एडकाः ॥ ७६ ॥

ར་མ་ཚུར་གི་ཆེ་ཆེ་དང་ཤང་ཚང་ཁྲ་འབུང་བ་སྐྱེས་པ།
ལུག་དང་ཟེ་འབྲུང་བ་མ་ཟ་དང་། ལུག་དང་དཀར་དང་ནི་ཨེ་ཌ་ཀ། 76

उष्ट्रोरभ्राज वृन्दे स्यादौष्ट्रकौरभ्रकाजकम् ।
चक्रीवन्तस्तु वालेया रासभाः गर्दभाः खराः ॥ ७७ ॥

ཟ་བོ་ཟྭང་དགོ་རྔོ་སྐར་དང་ཁུ།
ཟ་ཁུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཚོང་བུ་འདོང་བ་ཅི་རྒྱུ་ཟ། དཀྱི་སྐྱ་ཟེ་ཁ་རབ། 77

वैदेहकः सार्थवाहे नैगमो वाणिजो वणिक् ।
पण्याजीवो ह्यापणिकः क्रयविक्रयिकश्च सः ॥ ७८ ॥

ཀ་མཁ་རྗེ་ཀི་ཏ་བོ་ཏེ་ས་ངོ་ཀོ་ཏ་ཁ་དང་།
ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ཚོང་འཚོང་དང་། ཚོང་པ་དང་ནི་ཚོང་ཚོང་ཚོང་། 78

विक्रेता स्याद्विक्रयिकः क्रायक-क्रयकौ समौ ।
वाणिज्यन्तु वणिज्या स्यान्मूल्यं वस्नोऽप्यवक्रयः ॥ ७९ ॥

འཚོང་བ་ཡི་ཀྲ་ཡི་ཏེ། ཉོ་བ་ཀྲ་ཡི་ཀ་ཚུས།
ཚོང་བ་བ་རྟེ་རྒྱུ་ཡིན། རིན་དང་གཉིས་བ་བ་ཁ་ཡས། 79

* Omit [illegible]

नीवी परिपणं मूलधनं लाभोऽधिकं फलम् ।
परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमयावपि ॥ ८० ॥

ཛོང་དང་ཚོང་དངོས་རྩ་བོར་དང་། སྐྱེད་པ་རྐྱག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན།
སོ་སོར་སྦྱིན་དང་ཡོངས་སུ་བསྐུར་པའོ། བརྗེ་བ་དང་ནི་བསྐྱར་བའོ།། ༨༠

पुमानुपनिधिर्न्यासः प्रतिदानं तदर्पणम् ।
क्रये प्रसारितं क्रय्यं क्रेयं क्रेतव्य-मात्रके ॥ ८१ ॥

རྗེས་ནུས་གཏམས་པ་བྱ་བའོ། སྤྲར་བླངས་དང་ནི་གཏད་པའོ།
ཚོང་ཛོང་དཀྲམ་བ་རྩིས་པོ། གྲིས་གཞམ་བར་བྱ་བའོ།། ༨༡

विक्रेयं पणितव्यञ्च पण्यं क्रय्यादयस्त्रिषु ।
क्लीवे सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः स्त्रियाम् ॥ ८२ ॥

ཚོང་དང་བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་ཚོང་སོགས། གསུམ།
མཉིང་བདེན་རྫོང་བརྗེ་ཅེར། བདེན་ཅམ་པོ།། ༨༢

विपणो विक्रयः सङ्ख्याः सङ्ख्येये ह्यादश त्रिषु ।
विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्व्वाः संख्येय-संख्ययोः ॥ ८३ ॥

འཚོང་བ་དང་ནི་བི་ཀྲ་ཡ། བགྲང་བ་བགྲང་བྱ་བཅུ་ནི་གསུམ་མོ།
ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཅན་གཅིག། བགྲང་བྱ་ལ་སོགས་པ།། ༨༣

संख्यार्थे द्विबहुत्वे स्त स्तासु चानवतेः स्त्रियः ।
पंक्तिः शतसहस्रादि क्रमाद्दशगुणोत्तरम् ॥ ८४ ॥

གྲངས་དོན་གཉིས་དང་མང་པོའི་ཚིག། དགུ་བཅུ་པ་རི་མོ་ཡིན་ནོ།
སྟོང་ནི་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས། གོ་རིམ་བཅུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱི།། 84

यौतवं द्रुवयं पाय्यमिति मानार्थकं त्रयम् ।
मानन्तुलाङ्गुलिप्रस्थैर्गुञ्जाः पञ्चाद्यमाषकः । ८५ ॥

འཇང་བ་ཉིད་ནོད་ཉིད་བལྷས་ཉིད་ཚེ། ཚད་ཀྱི་དོན་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ།
འཇང་བ་ཉིད་སྲང་དང་སོར་མོ་དང་བྲེ། བཅུ་བྲ་སོགས་པ་ལྔ་ཤ་ཀ།། 85

ते षोडशाक्षः कर्षोऽस्त्री पलं कर्षचतुष्टयम् ।
सुवर्णबिस्तौ हेम्नोऽक्षे कुरुबिस्तस्तु तत्पले ॥ ८६ ॥

དེ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་དོན་གཉིས་ཏེ། ཞོ་ནི་སྲང་རེ་དཀར་ཞ་བཞི་ཡིན་ནོ།
གསེར་དང་བཅོ་ཞགསེར་རིག་གོ། གུ་ཏུ་བི་སྟ་དེ་ཡི་སྲང་།། 86

तुला स्त्रियां पलशतं भारः स्याद्विंशतिं स्तुलाः ।
आचितं दशभाराः स्युः शाकटो भार आचितः ॥ ८७ ॥

ཐོས་ཉིད་སོ་ཡིན་སྲང་བརྒྱ་དང་། ཁུར་ཡིན་ཉི་ཤུ་ཟམ་པ་ནི།
སྲང་ལྔ་ཅི་རྟེ་ནི་ཁུར་བཅུ་དེ། ཤིང་རྟ་ཁུར་རྟ་ལྔ་ཅིད།། 87

कार्षापणः कार्षिकः स्यात् कार्षिके ताम्रिके पणः ।
अस्त्रियामाढ़क-द्रोणौ खारी वाहो निकुञ्चकः ॥ ८८ ॥

ཀཱརྵ་པ་ཎ་དོང་ཙེ་ཡིན། ཟངས་མའི་དོང་ཙེ་ཀཱརྵི་ཀ།
མོ་མིན་བྲེ་བོ་རེ། བཞི་ཆ་བཞི་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཤུ་ཀ།། ༨༨

कुड़वः प्रस्थ इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक् ।
पादस्तुरीयो भागः स्यादंशभागो तु वण्टकः ॥ ८९ ॥

ནི་ཀུཉྩ། ཀུ་ཌ་བ་དང་བྲེ་ལ་སོགས། ཡོངས་སུ་འཇལ་བྱེད་སོ་སོ་འོ།
ཀང་པ་དང་ནི་བཞི་བ་ཡིན། ཆ་དང་ཆ་ཤས་བགོད་པའོ།། ༨༩

द्रव्यं वित्तं स्वापतेयं रिक्थमृक्थं धनं वसु ।
हिरण्यं द्रविणं द्युम्नमर्थ-रै-विभवा अपि ॥ ९० ॥

རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་དང་ནི། འབྱོར་པ་དབྱིག་དང་དཀོར་དང་རྫས།
རིན་ཆེན་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ནོར། ནོར་བུ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ།། ༩༠

स्यात् कोषश्च हिरण्यञ्च हेमरूप्ये कृताकृते ।
ताभ्यां यदन्यत्तत् कुप्यं रूप्यं तद्द्वयमाहतम् ॥ ९१ ॥

གཞོར་དང་རིན་ཆེན་གསེར་གཟུགས་དང་། སྤྲིས་དང་སྦྱོར་ཆེན་ཆེམ་བུ་བའོ།
དེ་དག་གང་ཞིག་གཞན་ནོར་དང་། དངུལ་དང་དེ་གཉིས་ཨཱ་ཧ་ཏཾ།། ༩༡

गारुत्मतं मरकतमश्मगर्भं हरिन्मणिः ।
शोणरत्नं लोहितकः पद्मरागोऽथ मौक्तिकम् ॥ ९२ ॥

ཁྱུང་ཟིལ་གནོན་མ་ར་ཀ་ཏ་དང་། ཧ་རི་སྙིང་དང་གཞོན་ནུ་བྱིང་།
རིན་ཆེན་དམར་པོ་ལོ་ཧི་ཏཀ། པདྨ་རཱ་ག་དེ་ནས་ནི། མུ་ཏིག་དང་ནི་མུཀྟ་ཀོ། 92

मुक्ताथ विद्रुमः पुंसि प्रवालं पुंनपुंसकम् ।
रत्नं मणिर्द्वयोरश्मजातौ मुक्तादिकेऽपि च ॥ ९३ ॥

དེ་ནས་ནི་བྱུ་རུ་ནི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། བྱི་རུ་པོ་རང་བ་ཀྲི་ཅེ།
རིན་ཆེན་ནོར་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། རྡོ་སྐྱེས་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་དང་།། 93

स्वर्णं सुवर्णं कनकं हिरण्यं हेमहाटकम् ।
तपनीयं शातकुम्भं गाङ्गेयं भर्म्म कर्वुरम् ॥ ९४ ॥

གསེར་དང་སྒོག་ཟངས་ཀ་ན་ཀ། རིན་ཆེན་ཉི་མ་རྫོང་འདུལ་འགྲིབ།
བསྲེག་བྱ་ཆུ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་སྐྱེས། ཆུ་བོ་ནང་ཧཱ་ཊ་ཀ་བདེ་སྨྲ་བ། 94

चामीकरं जातरूपं महारजतकाञ्चने ।
रुक्मं कार्त्तस्वरं जाम्बूनदमष्टापदोऽस्त्रियाम् ॥ ९५ ॥

སྐྱེས་གཙུག་མཁར་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དང་། རྫོགས་ཞ་རི་རོ་ལྷ་བ*ཙམ་གསེར།
ཀུན་བཟང་དང་ཁྲི་ནི་རྩི་རོ། 95

* For ཛམ་བུ ?

अलङ्कार सुवर्णं यच्छृङ्गीकनकमित्यदः ।
दुर्वर्णं रजतं रूप्यं खर्ज्जूरं श्वेतमित्यपि ॥ ९६ ॥

རྒྱན་གསེར་ལ་ནི་ཤྲྀང་ཀ་ཊ་ཀ་དང་། ཀ་ན་ཀ་ཞེས་པ་འདི།
ཁ་དོག་ངན་པ་རཛ་ཏ་དང་དངུལ་དང་ནི། ཁར་ཛུ་རི་དཀར་པོ་ཡང་།། ༡༦

रीतिः स्त्रियामारकूटो न स्त्रियामथ ताम्रकम् ।
शुल्वं म्लेच्छमुखं द्व्यष्ट-वरिष्ठोदुम्बराणि च ॥ ९७ ॥

རཱི་ཏི་མོ་དང་ར་ཀུ་ཊ་མིན། ཏེ་ནས་ཟངས་དང་ཤུ་ལྦ་དང་།
ཀླ་ཀློ་ཁ་དོག་ཟངས་པ་དང་། ཨུ་དུམྦ་ར།། ༡༧

लोहोऽस्त्री शस्त्रकं तीक्ष्णं पिण्डं कालायमायसी ।
अश्मसारोऽथ मण्डूरं सिंघाणमपि तन्मले ॥ ९८ ॥

ལྕགས་རི་བོ་རི་ཀ་བརྗོད་ཏྲི་རེ། ཁོང་ཏུ་ཀ་ལོ་ཡ་ས་དང་།
རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་དེ་ནས་ནི། མ་ཎྜུ་ར་ལྕགས་དྲེག་དྲི་མ་བོ།། ༡༨

सर्व्वं स्यात्तैजसं लौहं विकारस्त्वयसः कुशी ।
क्षारः काचोऽथ चपलो रसः सूतश्च पारदे ॥ ९९ ॥

ནོག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ལྕགས། ལྕགས་ཀྱི་ཤེ་སྣག་སོབ་ལྕགས་དང་།
བཙོང་བུ་ལྷགས་པར་དེ་ནས་ནི། རྒྱུག་ཅན་ར་ས་ཙ་ཏ་ཀ་ཅེ་དང་།
ཁུ་བ་དེ་དངུལ་ཆུ་ཞེས་བྱའོ།། ༡༩

गवलं माहिषं शृङ्गमभ्रकं गिरिजामले ।
स्रोतोऽञ्जनन्तु सौवीरं कापोताञ्जन-यामुने ॥ १०० ॥

ག་བ་ལམ་ནི་མ་ཧེ་ཥི་ར། རྨང་ཚོར་རི་སྐྱེས་ཏྲི་མ་ལེད།
ཆུ་སྒྲོན་མིག་སྨན་སཽ་བཱི་རཾ། མིག་སྨན་ཀཱ་པོ་ཏ་ཡཱ་མུ་ནི།། 100

तुत्थाञ्जनं शिखिग्रीवं वितुन्नक मयूरके ।
कर्परी दार्व्विका क्वाथोद्भवं तुत्थं रसाञ्जनम् ॥ १०१ ॥

སྤྲངས་ནའི་མིག་སྨན་ཙ་ཅན་བགྲིར། སྤོ་བོ་དང་ཉི་མ་བུའི་མགྲིར།
སྤྲངས་མ་རྟུལ་མ་རྣ་ཏྲི་ཀཱ། བཙོས་པ་ལས་བྱུང་སྤྲངས་པའོ།
ཁྲ་བའི་མིག་སྨན་ཁྲ་བའི་སྙིང་།། 101

रसगर्भं तार्क्ष्यशैलं गन्धाश्मनि तु गन्धकः ।
सौगन्धिकश्च चक्षुष्याकुलाल्यो तु कुलत्थिका ॥ १०२ ॥

མཁིང་ཏྲིའི་རོ་བུ་ཟེ་ཏྲི་ཕྱར་དང་། ཤིར་དུ་ཏྲི།
མིག་སྨན་རིགས་ཅན་ཀུ་ལང་ཐིག།། 102

रीतिपुष्पं पुष्पकेतु पौष्पकं कुसुमाञ्जनम् ।
पिञ्जरं पीतकं तालमालञ्च हरितालके ॥ १०३ ॥

དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མེ་ཏོག་ཟེ། མེ་ཏོག་མིག་སྨན་པོ་ཥྤ་ཀཾ།
བཙྭ་མོ་སེར་པོ་ཏཱ་ལ་མཱ་ལ། ཧ་རི་ཏཱ་ལ་ཀེ།། 103

गैरेयमर्थ्यं गिरिजमश्मजञ्च शिलाजतु ।
वोल गन्धरस प्राण पिण्ड गोस शशाः समाः ॥ १०४ ॥

བྲག་ཞུ་བརྫི་རི་སྐྱེས་དང་། རྡོ་སྐྱེས་ཤི་ལཱ་ཛ་ཏུ།
འབྱོར་ཅི་ཏི་སྤྲིན་སྤོག་ཅར་དང་། གོང་བུ་གོ་ས་རི་བོང་མཉམ།། 104

डिण्डीरोऽब्धिकफः फेनः सिन्दूरं नागसम्भवम् ।
नाग सीसक योगेष्ट वप्राणि त्रपु पिच्चटम् ॥ १०५ ॥

རྒྱ་མཚོ་སྦུ་བ་ཕྱར་སྦུ། སིནྡཱུ་ར་དང་ཀླུ་བྱེ་རོ།
ཀླུ་ཞི་ཉེ་མཚོན་སོ་སྙིང་། རོ་ཉེ་ཧ་བུ་ཟི་ཙྪ་ཊ།། 105

रङ्गवङ्गेऽप्यथ पिचुस्तूलोऽथ कमलोत्तरम् ।
स्यात् कुसुम्भं वह्निशिखं महारजनमित्यपि ॥ १०६ ॥

ཚོད་དང་གཤར་ཚོ་ས་ཀ་ར་བ་རི་རྒྱ། དེ་ནས་བཙོག་ཅེས་བྱ་བར།
ལྷ་རྒྱ་ས་སྐྱེ་ཚོད་ཅེ་ཏ་བོ། ཞེས་པ་དང་ཙུག་ཕུད་པ་ལྷ་ཀོས།། 106

मेषकम्बल ऊर्णायुः शशोर्णं शशलोमनि ।
मधु क्षौद्रं माक्षिकादि मधूच्छिष्टन्तु सिक्थकम् ॥ १०७ ॥

རི་བོང་བལ་ཉི་ལ་ལ་ལོ་བ་ར། སྦྲང་དང་ཞང་དང་རྒྱ་ཏ་ལ་ཀུ་སོགས།
སྦྲང་རྩིགས་དང་ཉི་སྦྲ་ཚིལ་ལོ།། 107

मनःशिला मनोगुप्ताः मनोह्वा नागजिह्विका ।
नैपाली कुनटी गोला यवक्षारो यवाग्रजः ॥ १०८ ॥

མནའི་སྐྱེས་རྡོང་རོས་དང་། རྡོང་རོས་དང་ནི་ཀླུ་ལྕེ་པ།
ནེ་པཱ་ལི་ནི་ཀུ་ཊི་གོ་ལ། ཡ་བཱ་ཀྵཱ་ནས་སོགས་སྐྱེས།། 108

पाक्योऽथ सर्जिकाक्षारः कापोतः सुखवर्चकः ।
सौवर्चलं स्याद्रुचकं त्वक्क्षीरा वंशरोचना ॥ १०९ ॥

སྒོ་བ་རེ་ནས། ཀཱ་ཏཱ་ཀ་པོ་ཏ།
སུག་པ་ཙ་ཀ་ཙ་ཀྵཱི་རཱ། ཀྵཱི་རཱ་ཕ་རོ་ཙ་ན།། 109

शिग्रुजं श्वेतमरिचं मोरटं मूलमैक्षवम् ।
ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिर इत्यपि ॥ ११० ॥

ཤུར་སྐྱེས་དཀར་པོ་མོ་ར་ཊི། མོ་ར་ཙ་བ་ཤུར་ཤིང་།
ནཱ་དྲང་ལྷ་པ་ཙ་ཀྲེ་རི་ཙ། ཙ་ཊི་ཀ་ཤི་ར་ཞེས་པ་ཡང་ངོ་།། 110

गोलोमी भूतकेशी ना पत्राङ्गं रक्तचन्दनम् ।
त्रिकटु त्र्यूषणं व्योषं त्रिफला तु फलत्रिकम् ॥ १११ ॥

इति वैश्यवर्गः ॥

གོ་ལོ་མི་དང་འབྱུང་པོ་ཀེ་ཤྲཱི།། མོ། པཙྩང་ག་དང་ཙ་ན་ད་ན་དམར།
ཚ་བ་གསུམ་དང་ཨུཥྞ་ཏྲ་ཡ། འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་ཕ་ལ་ཏྲི་ཀ།། 111
ཛཻ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

शूद्रवर्गः ।

शूद्राश्चावरवर्णाश्च वृषलाश्च जघन्यजाः ।
आचण्डालात्तु सङ्कीर्णा अम्बष्ठकरणादयः ॥ १ ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན །།

དམངས་རིགས་དང་རིས་ཕྱིས་སྐྱེས་དང་། ཛོས་བསྟུལ་བ་དང་ནི་ཐིན་སྐྱེས་པོ།
ཀུན་ནས་གདོལ་བ་བར་ཀུན་འདྲེས་པའོ། སྨན་པ་རི་སོ་གཞན་པ་སོགས།། 1

शूद्राविशोस्तु करणोऽम्बष्ठो वैश्याद्विजन्मनोः ।
शूद्राक्षत्रिययोरुग्रो मागधः क्षत्रियाविशोः ॥ २ ॥

དམངས་དང་རྗེས་སྐྱེས་རི་སོ་ཁན། སྨན་པ་རྗེའུ་གཉིས་སྐྱེས་ལས།
དམངས་དང་རྒྱལ་འདྲེས་དྲག་པའོ། བྲམས་འཚོ་བ་རྒྱལ་རྗེས་འདྲེས།། 2

माहिष्योऽर्याक्षत्रिययोः क्षत्तार्याशूद्रयोः सुतः ।
ब्राह्मण्यां क्षत्रियात् सूत स्तस्यां वैदेहको विशः ॥ ३ ॥

མཱ་ཧི་ཥྱ་རི་འཕགས་རྒྱལ་འདྲེས། ཀྵཏྟ་འཕགས་པ་དམངས་པོ་དེ་བུ།
བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་འདྲེས་སཱུ་ཏ་འོ། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲས་བཻ་དེ་ཧ།། 3

रथकारस्तु माहिष्यात् करण्यां यस्य सम्भवः ।
स्याच्चाण्डालस्तु जनितो ब्राह्मण्यां वृषलेन यः ॥ ४ ॥

ཤིང་རྟ་བྱེད་པོ་མ་ཧི་ཥྱ། རི་བོ་བྲན་ལས་བྱུང་བའོ།
གདོལ་པ་མི་སྐྱེ་བོ་རི། བྲམ་ཟེ་མོ་དང་དམངས་བསྐྱེད་ལས། ‖ 4

कारुः शिल्पी संहतैस्तैर्द्वयोः श्रेणिः सजातिभिः ।
कुलकः स्यात् कुलश्रेष्ठी मालाकारस्तु मालिकः ॥ ५ ॥

བཟོ་བ་ལག་པ་དང་བཟོ་བ་དང་། ཚོགས་པ་ནི་རྣམས་ཀ་ཉིས་ཡིན་ནོ།
ཁྱིམ་ཞེས་བརྗོད་དང་བཟོ་བའི་རིགས། རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་།
མེ་ཏོག་ཕྲེང་བྱེད་པོ་མཱ་ལི་ཀ། ‖ 5

कुम्भकारः कुलालः स्यात् पलगण्डस्तु लेपकः ।
तन्तुवायः कुविन्दः स्यात्तुन्नवायस्तु सौचिकः ॥ ६ ॥

རྫ་མཁན་ཀུ་ལཱ་ལ་ཞེས་གྲགས། ཞལ་ཞལ་བྱེད་པོ་ལེ་པ་ཀ།
*སྟུད་པ་ཐག་པ་ཐགས་མཁན་ནོ། ཚེམ་བུ་པ་དང་ཚེམས་བཟོ་བ། ‖ 6

रङ्गाजीवश्चित्रकारः शस्त्रमार्जोऽसिधावकः ।
पादूकृच्चर्म्मकारः स्याद्व्योकारो लोहकारकः ॥ ७ ॥

རི་མོས་འཚོ་བ་ཅི་ཏྲ་ཀཱ་ར། མཚོན་ཆ་ཕྱིད་དང་བཤི་ན་ཀ།
ལྷམ་མཁན་དང་རྟ་རི་རྐང་མཁན་དང་། ལྕགས་བཟོ་བ་དང་ལྕགས་མཁན་ནོ ‖ 7

* སྟུད་ལ is the reading in A.S.B. copy.

नाड़ीन्धमः स्वर्णकारः कलादो रुक्मकारकः ।
स्याच्छाङ्खिकः काम्बविकः शौल्विक स्ताम्रकुट्टकः ॥ ८ ॥

གསེར་མགར་སྦྱོ་ཀར་དང་། གསེར་མཁན་དང་ནི་གསེར་བཟོ་བ།
དུང་བཟོ་བ་དང་དུང་མཁན་ནོ། ཟངས་མཁན་དང་ནི་ཟངས་མགར་བ།། ༨

तक्षा तु वर्द्धकिस्त्वष्टा रथकारश्च काष्ठतट् ।
ग्रामाधीनो ग्रामतक्षः कौटतक्षो ऽनधीनकः ॥ ९ ॥

ཤིང་མཁན་ཤིང་བཟོ་ཤིང་འཇོག་པ། ཤིང་རྟ་བྱེད་དང་ཤིང་ག་ཤོག་མཁན།
*ཁྲུ་མཁར་དང་ནི་ཁྱིམ་ཤིང་མཁན། ཁྱིམ་གནས་དང་ནི་བཟང་པོ་དོ།། ༩

क्षुरि मुण्डि दिवाकीर्त्ति नापितान्तावसायिनः ।
निर्णेजकः स्याद्रजकः शौण्डिको मण्डहारकः ॥ १० ॥

བྲེགས་མཁན་སྐྲ་མཁན་སྒོ་རིས་བྲེགས། ཏྲཱི་ཏ་དང་མཐར་གནས་པ།
ཚོས་མ་དང་བཙོ་བླག་མཁན། ཆང་འཚོང་མ་དང་ཆང་བའོ།། 10

जाबालः स्यादजाजीवो देवाजीवस्तु देवलः ।
स्यान्माया शाम्बरी मायाकारस्तु प्रातिहारिकः ॥ ११ ॥

ར་རྫི་དང་ནི་ར་སྐྱོང་པ། ལྷ་ཡི་འཚོ་ལྷ་གཉེར་བ།
སྒྱུ་མ་བ་དང་སྒྱུ་མ་མཁན། སྒྱུ་བྱེད་དང་ནི་སོ་སོར་འཛིན།། 11

* ཁྲུ་ for ཁྱིམ ?

शैलालिनस्तु शैलूषा जायाजीवाः कृशाश्विनः ।
भरता इत्यपि नटाश्चारणास्तु कुशीलवाः ॥ १२ ॥

གར་བ་དང་ནི་གར་མཁན་ནོ། །བུད་མེད་ཀྱིས་འཚོ་བྱེད་མེད་བསླངས།
ཟླ་ར་ཏ་ཞེས་གར་དང་ནི། ཀུན་པ་བ་དང་གར་གྱི་གཙོ།། 12

मार्दङ्गिका मौरजिकाः पाणिवादास्तु पाणिघाः ।
वेणुध्माः स्युर्वैणविका वीणावादास्तु वैणिका ॥ १३ ॥

རྔ་བ་དང་ནི་རྔ་རྡུང་བ། ལག་པའི་སྒྲ་དང་ཐལ་མོ་རྡེབ།
གླིང་བུ་བ་དང་གླིང་བུ་འབུད། པི་ཝང་པ་དང་པི་ཝང་མཁན།། 13

जीवान्तकः शाकुनिको द्वौ वागुरिकजालिकौ ।
वैतंसिकः कौटिकश्च मांसिकश्च समं चयम् ॥ १४ ॥

འཚོ་བ་གྲག་ཅན་བྱ་བཤོར་བ། གཉིས། བྱ་སྐྱི་པ་དང་བྱ་རྒྱུ་པ།
རྗོད་པ་སྐྱི་པ་ཤ་ད་བ་བཙོང་བ། གསུམ།། 14

भृतको भृतिभुक्कर्मकरो वैतनिकोऽपि सः ।
वार्त्तावहो वैवधिको भारवाहस्तु भारिकः ॥ १५ ॥

གླ་མི་གླ་ཟན་ལས་བྱེད་པ། ཟོ་ཤས་འཚོ་བ་ཞེས་པའོ།
ཐང་ཆེན་པ་དང་ཐོན་པའོ། ཁུར་འཁྱེར་བ་དང་ཁུར་བའོ།། 15

विवर्णः पामरो नीचः प्राकृतश्च पृथग्जनः ।
निहीनोऽपसदो जाल्मः क्षुल्लकश्चेतरश्च सः ॥ १६ ॥

རིགས་ངན་དམན་པར་*རིགས་ངན་དང་། ངན་པ་དང་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ།
ངན་པ་དམའ་བས་རིགས་ཟློས་ཏང་། ཉུང་ང་དང་ནི་དམན་པ་པོའི། ‖ 16

भृत्ये दासेर-दासेय-दास-गोप्यक-चेटकाः ।
नियोज्य-किङ्कर-प्रैष्य-भुजिष्य-परिचारकाः ॥ १७ ॥

ཁོལ་དང་གཡོག་དང་ཟར་དང་ནི། དྲུས་གཡོག་པ་བཅེང་།
ཉེར་མ་འཇིང་སྐྱ་འཛུག་བསྒོ་བྱ་བ། ཞབས་ཏོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་། ‖ 17

पराचित परिस्कन्द परजात परैधिताः ।
मन्दस्तुन्दपरिमृज आलस्यः शीतकोऽलसो ऽनुष्णः ॥ १८ ॥

གཞན་གསོས་དང་རི་ཞི་ཅན་ཁུ་དང་། གཞན་སྐྱེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས།
ལ་ལུས་སྨད་གཡེང་མ་ལེ་ལོ་བ། ཟང་ང་གྲང་རྡེ་རི་གསར་བ། ‖ 18

दक्षे तु चतुर पेशल पटवः सूत्थान उष्णश्च ।
चण्डाल प्लव मातङ्ग दिवाकीर्त्ति जनङ्गमाः ॥ १९ ॥

མཁས་པ་བཙན་པ་རྩོད་པོ་དང་། གསལ་བ་པོ་གྲུང་པོ་སྒྲུང་པོའོ།
གདོལ་པ་སྨྱུང་དཀར་བཟང་པོ་དང་། ཉི་ཚེ་སློས་ནི་སྡིག་ཅན་དང་། ‖ 19

---

* For ངན ?   † ?

निषाद् श्वपचावन्तेवासि चाण्डाल पुक्कसाः ।
भेदाः किरात शवर पुलिन्दा म्लेच्छजातयः ॥ २० ॥

ཧྲིན་མཐར་གཏུམ་གཏུམ་པོ་དང་། ངར་ཐབས་ཟ་དང་དབྱི་བ་རི།
ནོར་བ་དང་རི་ཤ་བ་རི། ཤིང་ཤུན་པ་དང་ཀླ་ཀློ་སྐྱེས།། 20

व्याधो मृगवधाजीवो मृगयुर्लुब्धकोऽपि सः ।
कौलेयकः सारमेयः कुक्कुरो मृगदंशकः ॥ २१ ॥

ཤེད་ན་དང་རི་རི་དྭགས་གསོད། རྔོན་པ་ར་རྔོང་དང་ཤིངས་པའོ།
ཁྱི་དང་ཁྱི་བོ་སྐྱོགས་བྱེད་དོ། རི་དྭགས་ཟ་དང་སྒྲ་བྱེད་དང་།། 21

शुनको भषकः श्वा स्यादलर्कस्तु स योगितः ।
श्वा विश्वकद्रु र्मृगयाकुशलः सरमा शुनी ॥ २२ ॥

ཁྱིགས*་དང་རྗེན་ཐབས་སྐྱོར་བའོ། རྗེས†་དང་རྩེ་ཕག་རི་དྭགས་རྒྱ།
ཞི་དགེ་བ་ཁྱི་མོ་དང་ནི་ཤུ་ནི།། 22

विट्चरः शूकरो ग्राम्यो वर्कर स्तरुणः पशुः ।
आच्छोदनं मृगव्यं स्यादाखेटो मृगया स्त्रियाम् ॥ २३ ॥

ཕག་ཟ་ད་ཕག་བ་གྲོང་གསུམ་པོ། ར་ཟང་དི་དུ་འགྲོ་གཏོ།
ཀྲ་ཟས་རི་དྭགས་པ་དང་ནི། རྔོན་པ་རི་དྭགས་མཐར་བྱེད་མོ།། 23

* For ཁྱིམ ?　　　† For རྗེས ?

दक्षिणारुर्लुब्धयोगाद्दक्षिणेर्म्मा कुरङ्गकः ।
चौरैकागारिक स्तेन दस्यु तस्कर मोषकाः ॥ २४ ॥

གཡས་ཕྱོགས་རྨས་པ་རྨུས་ཐ་ཡོ་ག།
ཡན་ལག་ངན་པ་ཆོམ་པོ་ཀུན་པ་ཀུན་པོ་དང་། སྐྱང་བ་ཆོམ་ཀུན་འཇབ་བུ་པ།། 24

प्रतिरोधि परास्कन्दि पाटचर मलिम्लुचाः ।
चौरिका स्तैन्य चौर्य्यं च स्तेयं लोप्त्रन्तु तद्धनम् ॥ २५ ॥

ཨར་པ་གཉར་དང་ཀུན་མ་ཟག། ཀུར་རོར་ཀུན་རྫས་ཆོམས་དང་ནི།
ཀུན་རྫས་རྐྱོག་ནོར་དེ་ནགས་ནི།། 25

वीतंस स्तूपकरणं बन्धने मृगपक्षिणाम् ।
उन्माथः कूटयन्त्रं स्याद्वागुरा मृगबन्धनी ॥ २६ ॥

རྒྱ་དང་སྐྱི་དང་། འཆིང་བྱ་རི་དགས་བྱ་རྣམས་སོ།
འབྲིང་ཟས་ངན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་རོ། རི་དགས་འཛིན་དང་རི་དགས་འཆིང་།། 26

शुल्वं वराटकः स्त्री तु रज्जु स्त्रिपु वटी गुणः ।
उद्घाटनं घटीयन्त्रं सलिलोद्वाहनं प्रहेः ॥ २७ ॥

ཞགས་བསྒྲིལ་མ་སོ་དང་ཐག། གསུམ་ཡིན་སྐྲད་བུ་ཡི་དོ།
ཟ་ཚུ་ཁང་དང་ཟུམ་པའི་འཁྲུལ། ཆུ་འབབ་དང་ནི་ཆུ་ཡི་འཁྲུལ།། 27

पुंसि वेमा वायदण्डः सूत्राणि नरि तन्तवः ।
वाणिर्व्यूतिः स्त्रियौ तुल्ये पुस्तं लेप्यादि कर्म्मणि ॥ २८ ॥

སྐྱེས་བུ་ཐག་ཟངས་སྣམ་ཐག་འདི། སྣལ་མ་སྲད་བུ་རྒྱུ།
ཐགས་པ་འཐག་བྱ་རི་མོ་དག་འདྲ། བྱུག་པ་ཞག་པལ་རོལ་མོ་ལས།། 28

पाञ्चालिका पुत्त्रिका स्याद्वस्त्रदन्तादिभिः कृता ।
पिटकः पेटकः पेटा मञ्जूषाथ विहङ्गिका ॥ २९ ॥

ཕྲུགས་བརྐྱང་པ་རི་དབག་ཤིང་དེ། རྡོས་སྤྲོ་སོ་བ་སོགས་ལས་བྱས།
སྒྲོམ་དང་རྫོམ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་།། 29

भारयष्टिस्तदालम्बि शिक्यं काचोऽथ पादुका ।
पादूरुपानत् स्त्री सैवानुपदीना पदायता ॥ ३० ॥

དེ་ནས་ཁུར་ཤིང་བརྐྱར་ཤིང་ངོ་། དེ་ནས་ལྷམ་དང་ཕྱུགས་དང་བཅག་ལྷམ་མོ།
མོ་ཞབས་སྐྱོགས་དང་རི་ཀ་ང་རྡེབས་སོ། འབྲིང་ཐག་འདྲེང་ཆགས་ཀྱི་ཐག་གོ།། 30

नद्ध्री वर्ध्री वरत्रा स्यादश्वादेस्ताडनी कशा ।
चाण्डालिका तु कण्डोलवीणा चण्डालवल्लकी ॥ ३१ ॥

ཏ་སོགས་ལྕག་དེ་ཀ་ཤ་དེ། གཅན་པོ་ཉམས་ཀྱི་པི་བྲང་ནི།
ཙཎྜ་པ་དང་བི་ཎི་ཀ།། 31

नाराची स्यादेषणिका शाणस्तु निकषः कषः ।
व्रश्चनः पत्रपरशु रीषिका तूलिका समे ॥ ३२ ॥

ར་ར་ཙི་དང་ནེ་ནའོ། གསེར་དཔྱོད་རྡོ་རེ་ཀ་ཥའོ།
ཉར་གྱི་ཕ་ཏྲ་པར་ཤུ། ཨཱི་ཥཱི་ཀཱ་ཏཱུ་ལཱི་ཀཱ་སམ། 32

तैजसावर्त्तनी मूषा भस्त्रा चर्म्मप्रसेविका ।
आस्फोटनी वैधनिका कृपाणी कर्त्तरी समे ॥ ३३ ॥

རེ་ད་ཅན་ལྕགས་སྐྱོང་ས་བུ་གའོ། སྦུད་པ་ཀོ་བའི་སྦུད་པ་དང་།
གསར་དང་འབིགས་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ཏ་གྲི་ཀ་ཏྟ་རི་འདྲ།། 33

वृक्षादनी वृक्षभेदी टङ्कः पाषाणदारणः ।
क्रकचोऽस्त्री करपत्र मारा चर्म्मप्रभेदिका ॥ ३४ ॥

ཤིང་ཟ་བརྡོང་དང་ཤིང་འབིགས་དང་། ཊཀ་རྡོ་བའི་འཇོམས་བྱེད་དོ།
སོག་ལེ་ཏོ་རིར་གཅོད་བྱེད་དང་། ཀྲ་ར་ཀོ་ང་འབིགས་བྱེད་སྦུང་།། 34

सूर्म्मी स्थूणा लौहप्रतिमा शिल्पं कर्म्म कलादिकम् ।
प्रतिमानं प्रतिबिम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिच्छाया ॥ ३५ ॥

རྒྱགས་སྐམ་སྡོང་པོ་ལྕགས་གཟུགས་སོ། བཟོ་དང་བསད་དང་ཆ་ལ་སོགས།
སྐུ་གཟུགས་གཟུགས་བརྙན་ཕྱ་ཡི་སྐུ། རྗེས་སོ་དང་ཡི་སྣང་གྲིབ་མ།། 35

प्रतिकृतिरर्चा पुंसि प्रतिनिधिरुपमोपमानं स्यात् ।
वाच्यलिङ्गाः सम स्तुल्यः सदृक्षः सदृशः सदृक् ॥ ३६ ॥

སྣར་བྱས་འདྲ་དང་སོ་སོ་ནི་མཚུངས། དཔེ་དང་ཉེ་བར་འཛམ་པ་དང་།
བརྗོད་བྱ་རི་རྟགས་ཅན་ལྟ་ན་མཉམ་དང་མཚུངས། དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས།།

साधारणः समानश्च स्युरुत्तरपदे त्वमी ।
निभ-सङ्काश-नीकाश-प्रतीकाशोपमादयः ॥ ३७ ॥

དེ་ཡིག་ཉི་འཛིན་དེ་འདྲ་བ། ཕྱི་མོ་ཀ་ཏེ་སྒྲོ་བ་དེ་ནམས་ཉི།
འདྲ་བ་ཉེ་བ་བ་བསྡུས་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཉི་དབེ་བ་སོགས།། ༣༧

कर्म्मण्या तु विधा-भृत्या-भृतयो भर्म्म वेतनम् ।
भरण्यं भरणं मूल्यं निर्व्वेशः पण इत्यपि ॥ ३८ ॥

ལས་སྣ་སྣ་བ་སྨྲ་ཤེ་བ་དང་། ཐ་དག་ཁྲི་དང་གི་དང་ནི།
ཉ་རི་བྲ་བྲ་དང་རི་ད་དང་ནི། སོ་ག་ཉིད་བ་ཡང་།། ༣༨

सुरा हलिप्रिया हाला परिस्रुद्वरुणात्मजा ।
गन्धोत्तमा-प्रसन्नेरा-कादम्बर्य्यः परिस्रुता ॥ ३९ ॥

ཆང་དང་བ་མོ་རྒྱལ་སྐྱེས་བ་དང་། རྒྱ་བ་མོང་ས་འབབ་ཞུ་དག་སྐྱེས།
དྲི་མཆོག་བབ་དྲངས་མ་མེ་དྲ་དང་། ག་དྲ་ན་ཡང་མོངས་སྦུ་ཏོས།། ༣༩

मदिरा काश्यमद्ये चाप्यवदंशस्तु भक्षणम् ।
शुण्डापानं मदस्थानं मधुवारा मधुक्रमाः ॥ ४० ॥

རྫོས་བྱེད་དགའ་བྱེད་ཟླ་ར་ཆང་། ཨ་བ་དཾ་ཤ་ཆང་བྲགས་ཟོས།
ཆང་ཚོང་ཁང་ལ་ས་འདུ་བའི་གནས། འབྲུ་ཟླ་ར་སྦྲང་གི་ཆང་༎ 40

मध्वासवो माधवको मधु माध्वीकमद्वयोः ।
मैरेय मासवः शीधु र्मेदको जगलः समौ ॥ ४१ ॥

རེ་ཧོག་སྦྲང་ཆང་ར་བྲུ་བ། མངར་སྦྱར་སྦྲང་གི་ཆང་ཤི་གཉིས།
སི་དུ་ཡ་རང་རེ་ཧོག་ཆང་། བུར་ཆང་བད་ཀད་དེ། སྦྱར་ཆང་བཙོང་ས༎ 41

सन्धानं स्यादभिषवः किण्वं पुंसि तु नग्नहूः ।
कारोत्तरः सुरामण्ड आपानं पानगोष्ठिका ॥ ४२ ॥

སྦྱར་ཁྲབ་རེ་ཆང་གཞུ་སྨར། ངངས་དང་མོ་རེ་ཁང་ཧྲི་དེ།
ཀི་ར་ཏུ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་དང་། ཆང་ར་ཆང་བཞུང་གཀས་དང་དེ༎ 42

चषकोऽस्त्री पानपात्रं सरकोऽप्यनुतर्षणम् ।
धूर्त्तोऽक्षदेवी कितवोऽक्षधूर्त्तो द्यूतकृत् समाः ॥ ४३ ॥

ཆང་སྣོད་མ་ཧི་ཤུ་དང་སྣོད་དང་། ཁ་ཞོར་དང་ནི་ཚོས་བྱེད་དང་།
ཅོ་བ་རྒྱལ་པོ་ཤི་དང་ནི། རྒྱ་ཅོ་རྒྱུ་རྩེང་ལ་བའོ༎ 43

स्युर्लग्नकाः प्रतिभुवः सभिका द्यूतकारकाः ।
द्यूतोऽस्त्रियामक्षवती कैतवं पण इत्यपि ॥ ४४ ॥
ཁས་ལེན་དང་ནི་གཉེར་བའོ། །སབ་འབྱུ་བ་དང་ཚ་འཛིན་པོ།
ཤིང་རྟ་མོ་མིན་རྒྱན་འཇོག་དང་། །ཀེ་ཏ་བ་དང་པ་ཎ་ཞེས།། 44

पणोऽक्षेषु ग्लहोऽक्षास्तु देवनाः पाशकाश्च ते ।
परिणायस्तु शारीणां समन्तान्नयनेऽस्त्रियौ ॥ ४५ ॥
པ་ཎ་ཨཀྵ་གླ་ཧ། སོ་དང་དེ་བོ་པ་ཤ་ཀ།
ཡོངས་འདྲེན་བཀུང་རང་ཁྱབ་དང་ཟེ། ཟེ་རིན་ཀང་བཀྲ་ཀོ་ཡི་སྐན།། 45

अष्टापदं शारिफलं प्राणिद्यूतं समाह्वयः ।
उक्ता भूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् येऽत्र यौगिकाः ॥ ४६ ॥
སྒོག་ཚགས་རྒྱགས་དང་ལོ་རྒྱབ་པོ། རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར།
གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་འདིར་གང་སྦྱོར།། 46

ताद्धर्म्यादन्यतो वृत्ता व्यूह्या लिङ्गान्तरेऽपि ते ॥ ४७ ॥
དེ་ལས་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་འདྲ་ལས་བསྒྱུར་བར་བྱ།། 47

इति शूद्रवर्गः ।

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
भूम्यादि द्वितीयकाण्डः समाप्तः ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།

འདིར་འཆི་བ་མེད་པའི་མིང་ངེས་སྦྱར་བའི་མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་ལས་ས་ལ་སོགས་ཏེ་སྐབས་གཉིས་པའོ།།

प्राणिवर्गः ।

विशेष्यनिघ्नैः सङ्कीर्णै र्नानार्थै रव्ययैरपि ।
लिङ्गादिसंग्रहै र्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

སྤྲོག་ཚིགས་ཀྱི་སྡེའོ།།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་བྱེད་པ། སྤེལ་བ་དང་ནི་སྣ་ཚོགས་དོན།
མི་ཟད་རྟགས་སོགས་བསྡུས་རྣམས་ཀྱིས། སྡེ་ཚན་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས།། 1

स्त्रीदाराद्यै र्यद्विशेष्यं यादृशैः प्रस्तुतं पदैः ।
गुणद्रव्यक्रियाशब्दा स्तथा स्यु स्तस्य भेदकाः ॥ २ ॥

ཞོ་དང་བྱུད་ཞེད་ལ་སོགས་ཀྱིས། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གང་བསྔོང་ནས།
དེ་ཡི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སོ། ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་བའི་སྒྲ།
དེ་བཞིན་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་རྣམས།། 2

सुकृती पुण्यवान् धन्यो महेच्छस्तु महाशयः ।
हृदयालुः सुहृदयो महोत्साहो महोद्यमः ॥ ३ ॥

ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ནོར་དང་ལྡན། ཆེ་རེ་བ་དང་བསམ་པ་དགུས་སོ།
སྙིང་དུ་སྡུག་དང་ཡིད་དགའ་བོ། སྤྲོ་བ་ཆེ་དང་དགའ་བ་ཆེ།། 3

प्रवीणे निपुणाभिज्ञ-विज्ञ-निष्णात-शिक्षिताः ।
वैज्ञानिकः कृतमुखः कृती कुशल इत्यपि ॥ ४ ॥

ཤེས་ཅན་གོ་ཅན་བརྟོད་པར་མཁྱེན། རྣམ་མཁྱེན་ངེས་ལྡན་བསླབས་ཤེས་ཅན།
ངེས་ཤེས་ཁ་ཁྱུང་གོམས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ཤེས་ཀྱང་བྱ་བའོ། ॥ 4

पूज्यः प्रतीक्ष्यः सांशयिकः संशयापन्नमानसः ।
दक्षिणीयो दक्षिणार्हस्तत्र दाक्षिण्य इत्यपि ॥ ५ ॥

མཆོད་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན། ཐེ་ཚོམ་ཡང་ནི་མ་ངེས་པ།
ཡོན་གནས་དང་ནི་མཆོད་པའི་འོས། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་འོས་ཞེས་བྱ། ॥ 5

स्यु र्वदान्य-स्थूललक्ष्य-दानशौण्डा बहुप्रदे ।
जैवातृकः स्यादायुष्मानन्तर्व्वाणिस्तु शास्त्रवित् ॥ ६ ॥

གཏོང་ཕོད་དང་ནི་དཔལ་ཕྱུག་དང་། ཅི་ནུས་ཅན་དང་རབ་ཏུ་སྟེར།
ཕྱུར་རིང་འཚོ་དང་ཚེ་ལྡན་ནོ། བཤེས་གཉེར་ཅན་དང་བསྟན་བཅོས་རིགས། ॥ 6

परीक्षकः कारणिको वरदस्तु समर्द्धकः ।
हर्षमाणो विकुर्व्वाणः प्रमना हृष्टमानसः ॥ ७ ॥

ཡོངས་སུ་རྟོགས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་དང་ནི་ར་ངོ།
ཡིད་དགའ་བགྱུར་དང་ཡིད་རབ་བདེ། སེམས་དང་སྒོ་ཀྱིས་མ་གཏུང་བ། ॥ 15

दुर्मना विमना अन्तर्मनाः स्यादुत्क उन्मनाः।
दक्षिणे सरलोदारौ सुकलो दातृभोक्तरि ॥ ८ ॥

ཡིད་ངན་ནང་སེམས་ངན་ནི་དགའ་བ། རྫི་ཆུང་གཙོ་ཡོད་དང་སེམས་ནས་སྟོས་པ།
གཡོ་མེད་དྲང་ངང་དང་སྒྲུ་བེད་ཆང་། སྤུ་ག་བྱ་དང་སྦྱིན་བདག་སྤྱོད།། ༨

तत्परे प्रसितासक्ता विष्टार्थोद्युक्त उत्सुकः।
प्रतीते प्रथित-ख्यात-वित्त-विज्ञात-विश्रुताः ॥ ९ ॥

དེ་ཡི་ངང་ངོ་བ་ཆགས་དང་བཅས། དོན་བརྟེན་བརྟན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
ཤེས་རྟོགས་གྲུ་ངེར་གྲགས་པ་ཅན། རིགས་རྟོགས་ནས་ཤེས་ངས་པར་ཐོས།། ༩

गुणैः प्रतीते तु कृतलक्षणाहतलक्षणौ।
इभ्य आढ्यो धनी स्वामी त्वीश्वरः पति रीशिता ॥ १० ॥

ཡོན་ཏན་ངོར་རྟོགས། ངང་བཞིན་ཐུས་དང་བརྡ་རྟེན་ཅན།
ནོར་རྟག་ཁྱིམ་བདག་ཡོད་ཀུན། དབང་པོ་དང་ཕྱུག་པ་འདི་དང་།། ༡༠

अधिभूर्नायको नेता प्रभुः परिवृढोऽधिपः।
ऽधिकर्द्धिः समृद्धः स्यात् कुटुम्बव्यापृतस्तु यः ॥ ११ ॥
हृदया

ཁེགས་ཕྱུས་བསོད་ནམས་ཉོར་དང་། ཞོད་དབོན་དབོན་ཚེན་ཐྱེ་བོ་དང་།
སྐྱིད་ཕྱུག་དང་ཡོད་དཀའ་ཆེ། ཀྱག་ཕྱུགས་ནམས་བཏོག་པ་དང་།། ༡༡

स्यादभ्यागारिकस्तस्मिन्नुपाधिर्हि पुमानयम् ।
वराङ्गरूपोपेतो यः सिंहसंहननो हि सः ॥ १२ ॥

ཁྱིམ་ཐོར་སྤྱང་བསྐྱེས་བྱེད། ཡན་ལག་བཟང་ལྡན་གཟུགས་ལྡན་པ།
འཛོམས་ལྡན་དང་ནི་ཐུབ་མེད་དོ།། 12

निवार्य्यः कार्य्यकर्त्ता यः सम्पन्नः सत्वसम्पदा ।
अवाचि मूकोऽथ मनोजवसः पितृसन्निभः ॥ १३ ॥

ངེས་བྱེད་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་བྱེད་འགྲུས་པར་བྱེད་པའོ།
སྨྲ་ཡི་བྱེད་དང་རྒྱུགས་པའོ། ཡིད་པ་བཙལ་དང་པ་རྒྱུ།། 13

सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स कूकुदः ।
लक्ष्मीवान् लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान् स्निग्धस्तु वत्सलः ॥ १४ ॥

དགའ་བས་རྒྱན་ཅན་བུ་མོ་དང་། ཟབ་འདི་རིག་སྐྱེ་བྱེད་འདྲུགས་པའི་གཡས།
དང་པ་ཧྲ་རྒྱུ་བཀོགས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཅེས་གཤིན་པ་དང་བསྒྲང་ཆོར་བང།།
14

स्याद्दयालुः कारुणिकः कृपालुः सूरतः समाः ।
स्वतन्त्रोऽपावृतः स्वैरी स्वच्छन्दो निरवग्रहः ॥ १५ ॥

བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའོ།
རང་རྒྱུ་རང་དབང་རང་དགའ་དང་། རང་དབང་གཞན་གྱིས་མ་གཟུང་བ།། 15

परतन्त्रः पराधीनः परवान्नाथवानपि ।
अधीनो निघ्न आयत्तोऽस्वच्छन्दो गृह्यकोऽप्यसौ ॥ १६ ॥

གཞན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་པ་ནོར་དབང་། རང་དབང་མེད་དག་བདག་དབང་མིན།
གཞན་དང་དབང་མེད་འཛིན་པ་ཅན།། 16

खलपूः स्याद्बहुकरो दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः ।
जाल्मोऽसमीक्ष्यकारी स्यात् कुण्ठो मन्दः क्रियासु यः ॥ १७ ॥

ཕྱག་ན་དང་ནི་མང་པོས་བྱེད། ཤིན་ཏུ་གྲོགས་དང་ཕྱུན་རིང་བྱེད།
འཇིགས་པར་སྤྱོད་དང་ཅི་བྱུང་བྱེད། དམན་དང་ཀོ་དང་བྱེད་འགོས་ཧུང་།། 17

कर्म्मक्षमोऽलङ्कर्म्मीणः क्रियावान् कर्म्मसूद्यतः ।
स कार्म्मः कर्म्मशीलो यः कर्म्मशूरस्तु कर्म्मठः ॥ १८ ॥

ལས་ནུས་ལས་ཡོགས་ཆེ་བ་དང་། བྱེད་པ་ནུས་ལས་པའི་ངང་ཚུལ་དང་།
ཀརྨ་ཤི་ལ་ཡ་ལས་དཔའ་ར་ང་དང་།། 18

भरण्यभुक्कर्म्मकरः कर्म्मकारस्तु तत्क्रियः ।
अपस्नातो मृतस्नात आमिषाशी तु शौष्कलः ॥ १९ ॥

བགོ་ཕྱིར་བྱེད་བཟོས་པོ་ལས་བྱེད། ལས་མི་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅན།
ཁྲིས་ཁྲུས་དང་ནི་ཤི་ཁྲུས་སོ། ཀུསས་*དང་ཤ་ཡི་ཟས་དང་ནི།། 19

---

* For སྦུས ?

बुभुक्षितः स्यात् क्षुधितो जिघत्सु रशनायितः ।
परान्नः परपिण्डादो भक्षको घस्मरो ऽद्मरः ॥ २० ॥

ལྟོགས་དང་བཀྲེས་དང་བྲུ་བ་ཅན། ཟས་འདོད་གཞན་ཟས་པ་རོལ་ཟས།
ལྟོ་ཆེ་ཟྲོད་ཆེན་དང་ཁ་བའི॥ 20

आद्यूनः स्यादौदरिके विजिगीषाविवर्जिते ।
उभावात्मम्भरिः कुक्षिम्भरिः स्वोदरपूरके ॥ २१ ॥

ལྷོམས་ལས་ཕྱིར་ཕྱུར་དང་ནི་འཛམས་པ་གཉིས་ནི།
བདག་འགེངས་དང་ལྟོ་འགེངས། བདག་ལྟོ་འགེངས་པའོ॥ 21

सर्व्वान्नीनस्तु सर्व्वान्नभोजी गृध्नुस्तु गर्द्धनः ।
लुब्धोऽभिलाषुक स्तृष्णक् समौ लोलुपलोलुभौ ॥ २२ ॥

ཀུན་ཟ་ཀུན་གྱིས་འཚོ་བའོ། འདོད་ལྡང་བ་ཅན་ཉེན་ཅན་དང་།
ཉང་ན་འདོད་དང་སྲིད་ཅན་དང་། འདྲ་བ་འདོད་ཆེན་ཡང་ཡང་འདོད॥ 22

उन्मद स्तून्मदिष्णुः स्यादविनीतः समुद्धतः ।
मत्ते शौण्डोत्कटक्षीबाः कामुके कमितानुकः ॥ २३ ॥

སྨྱོས་པ་དང་ཉི་ར་རོ་བ། མ་དུལ་བ་དང་མ་ཞི་བ།
རྒྱགས་པ་ཆད་པ་བག་མོ་རྟན་རེངས། ཆགས་པ་འདོད་ཅན་སྲིད་པ་ཅན॥ 23

कम्रः कामयिताभीकः कमनः कामनोऽभिकः ।
विधेयो विनयग्राही वचनेस्थित आश्रवः ॥ २४ ॥

རྫི་ཅན་འདོད་དོ་ཟན་སྙིང་ཟན་དང་། མཛོན་འདོད་ཅན་སྒྲུབ་ཅན་དུལ་འཛིན།
ཚིགས་བཟུང་། ཨ་སྲ་བ།། 24

वश्यः प्रणेयो निभृत-विनीत-प्रश्रिताः समाः ।
धृष्टे धृष्णग्वियातश्च प्रगल्भः प्रतिभान्वितः ॥ २५ ॥

དབང་དང་རང་དགར་བྱེད་པའོ། ཞི་བ་དུལ་བ་མཉེན་པ་མཚུངས།
སྤྱི་བརྗོད་སྤོབས་ཅན་དབྱལ་བ་མགོ་ཅན།། 25

स्यादधृष्टे तु शालीनो विलक्षो विस्मयान्विते ।
अधीरे कातरस्त्रस्नो भीरु-भीरुक-भीलुकाः ॥ २६ ॥

འཚེར་བ་མེད་དང་སྐྱུར་པ་མེད། འཛེམ་མངར་དང་ཉི་གཏོས་ངེས་མེད།
འཚེར་ཅན་དང་ཉི་ཚེ་མཚར་ཅན། མི་བརྟན་སྔབ་པ་བགོར།
འཇིགས་ཅན་འཇིགས་རུང་མ་རུངས་པ།། 26

आशंसुराशंसितरि गृहयालु ग्रहीतरि ।
श्रद्धालुः श्रद्धया युक्ते पतयालुस्तु पातुकः ॥ २७ ॥

…ཀྱི་ཁོ་ཀོ། ཕྲིམ་ཚགས་ཕྲིམ་ཞེན་ཅན།
[illegible] ཕྲུང་འདོད་དང་ཉི་འབབ་འདོད་དོ།། 27

लज्जाशीलोऽपत्रपिष्णु र्व्वन्दारु रभिवादके ।
शरारु घातको हिंस्रः स्याद्वर्द्धिष्णुस्तु वर्द्धनः ॥ २८ ॥

ཕྱག་བྱེད་མངོན་པར་སྨྲ། གསོད་དང་འཇོམས་འདོད་རྣམ་པར་འཚེ།
འཕེལ་འདོད་དང་ནི་བྱུན་སྐྱེས་སོ॥ 28

उत्पतिष्णु स्तूत्पतितालङ्करिष्णुस्तु मण्डनः ।
भूष्णु र्भविष्णु र्भविता वर्त्तिष्णु र्व्वर्त्तनः समौ ॥ २९ ॥

འཕུར་འདོད་དང་ནི་སྤྱིང་འགྲོ་འདོད། རྒྱན་འདོད་དང་ནི་རྒྱན་ཆ་འདོད།
འགྱུར་འདོད་ཡིན་འདོད། འཁོར་འདོད་འཇུག་འདོད་འདྲ་བའོ॥ 29

निराकरिष्णुः क्षिप्नुः स्यात् सान्द्रस्निग्धस्तु मेदुरः ।
ज्ञाता तु विदुरो विन्दु र्विकासी तु विकस्वरः ॥ ३० ॥

ཁའགོག་པ་དང་ཉེ་བར་མཆུ*འདོད། ངག་འདོད†འཇམ་དང་ཚིག་འཇམ་པ།
ཤེས་ལྡར་རྣམ་དཔྱོད་ཐིག་ལེ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱས་དང་རྣམ་པར་གསལ॥ 30

विसृत्वरो विसृमरः प्रसारी च विसारिणि ।
सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी ॥ ३१ ॥

བརྒྱང་བ་དཔལ་བ་རབ་ཏུ་བརྒྱང་། རྣམ་པར་བརྒྱང་།
ནནག་ཉམས་བསྲན་ཉམས་བཟོད་པ་དང་། ཀྱེན་ཐུབ་ཚུགས་ཐུབ་བཟོད་པའོ॥ 31

---

* For འཆུ། † ངང་།

क्रोधनोऽमर्षणः कोपी चण्ड स्त्वत्यन्तकोपनः ।
जागरूको जागरिता घूर्णितः प्रचलायितः ॥ ३२ ॥

གཏུམ་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བའོ། གཉིད་མེད་དང་ཉེ་གཉིད་ཚག་གོ།
གཉིད་ཡར་བ་དང་རབ་ཏུ་འཁྱིབས།། 32

स्वप्नक् शयालु र्निद्रालु र्निद्राणशयितौ समौ ।
पराङ्मुखः पराचीनः स्यादवाङप्यधोमुखः ॥ ३३ ॥

གཉིད་འདོད་གཉིད་འདོད་གཉིད་ལོག་འདོད།
འབབ་འདོད་དང་ཉེ་ཉལ་འདོད་མཚུངས། ཕ་རོལ་ཁ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱོགས།
འོག་ཏུ་ཕྱོགས་དང་ཁ་བུབ་དང་།། 33

देवानञ्चति देवद्र्यङ् विष्वद्र्यङ् विश्वगञ्चति ।
यः सहाञ्चति सध्र्यङ् स स तिर्यङ् यस्तिरोऽञ्चति ॥ ३४ ॥

ལྷར་འགྲོ་ལྷ་ལ་ཕྱོགས་པའོ། སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ།
གང་ཞིག་ལྷན་ཅིག་དུས་གཅིག་གོ། ཐད་འགྲོ་དང་ནི་འཛེར་ལ་འགྲོ།། 34

वदो वदावदो वक्ता वागीशो वाक्पतिः समौ ।
वाचोयुक्तिपटु र्वाग्मी वावदूकश्च वक्तरि ॥ ३५ ॥

སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་ཀློས་པའོ། ངག་དབང་ངག་གི་བདག་པོ་མཚུངས།
གསུང་ལྡན་གསལ་པོ་སྨྲ་མཁས་སོ།། 35

स्याज्जल्पाकस्तु वाचालो वाचाटो बहुगर्ह्यवाक् ।
दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ शक्तः* प्रियंवदे ॥ ३६ ॥

གཏམ་དང་ལོ་ཀྱུས་ལབ་བཟངས་དང་། སྨྲ་བཟངས་སྨྲ་མང་གཏམ་ངན་པོ།
ཁ་ངན་ཚིག་ངན་ཁ་འཆིངས་སོ། ཉེས་དང་དགའ་བར་སྨྲ་བྱེད་པ།། 36

लोहलः स्यादस्फुटवाग् गर्ह्यवादी तु कद्वदः ।
समौ कुवादकुचरौ स्यादसौम्यस्वरोऽस्वरः ॥ ३७ ॥

མ་དག་པ་དང་གཏན་མི་གསལ། འདྲ་བ་ཁ་ངན་ངན་སྨྲས་སོ།
འབྲས་བུ་མི་གསལ་གཏམ་མི་གསལ།། 37

रवणः शब्दनो नान्दीवादी नान्दीकरः समौ ।
जडोऽज्ञ एडमूकस्तु वक्तुं श्रोतुमशिक्षिते ॥ ३८ ॥

སྒྲད་དང་སྒྲ། བསྟོད་སྒྲ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པ་མཚུངས།
རིག་པ་ཟླུགས་པ་གླེན་པ་དང་། ལ་ཐོས་པ་དང་མ་བསླབས་པ།། 38

तूष्णींशीलस्तु तूष्णीको नग्नोऽवासा दिगम्बरे ।
निष्कासितोऽवकृष्टः स्यादपध्वस्तस्तु धिक्कृतः ॥ ३९ ॥

མི་སྨྲ་བ་དང་ཁ་རོག་པ། གཅེར་བུ་གོས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས།
སྤྲ་བ་ངན་དང་མི་གསལ་བ། ངོ་ཚ་བ་དང་ཉི་ཕྱུང་བའོ།། 39

* शक्रुः इति पाठान्तरम् ।

आत्तगर्व्वोऽभिभूतः स्याद्दापितः साधितः समौ ।
प्रत्यादिष्टो निरस्तः स्यात् प्रत्याख्यातो निराकृतः ॥ ४० ॥

ཁྲུབབདངཤཀསཁྲུབབ། བགསངསདངཉེསྒྲིནབངོབོདྲ།
རྒོགཏྲསབདངཉིསྒྲསྒྲུབ།། 40

निकृतः स्याद्विप्रकृतो विप्रलब्धस्तु वञ्चितः ।
मनोहतः प्रतिहतः प्रतिबद्धो हतश्च सः ॥ ४१ ॥

... ...
... ... ॥ 41

अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्तो बद्धे कीलितसंयतौ ।
आपन्न आपत्प्राप्तः स्यात् कान्दिशीको भयद्रुतः ॥ ४२ ॥

འཕྲིངཅིཏྲིཙརབུཏཀོཀཅིཏཏོ། ཏོཏེཏབདངརྗིངབསྲིང།
ཉམསངབབདངངགཙོབ།། 42

आक्षारितः क्षारितोऽभिशस्ते सङ्कसुको ऽस्थिरे ।
व्यसनार्त्तोपरक्तौ द्वौ विहस्तव्याकुलौ समौ ॥ ४३ ॥

ཅིཀོརསྒྲུནཅིཏུརིད། ཀསོནདངཉིསོངསབཞིཀྲིས།
ཉཏཏདངཀཀྱིསོནཆེཏབཀྲིས། ཀཀསྒྲོངདངཉིཀསོངབདྲ།། 43

विक्लवो विह्वलः स्यात्तु विवशोऽरिष्टदुष्टधीः ।
कश्यः कशार्हे सन्नद्धे त्वाततायी वधोद्यते ॥ ४४ ॥

རག་ཅན་དང་འཁྲོར་བའོ། འཆི་རྟས་སྨུད་འབྱེར་བློ་གྲོས་ཅན།
ལྕག་གིས་བཞུགས་དང་འབྲབ་པར་བྱེད། ཆག་*བཞུམ་དུ་ཡིས་བསད་བྱས་དང་॥ 44

द्वेष्ये त्वक्षिगतो वध्यः शीर्षच्छेद्य इमौ समौ ।
विष्यो विषेण यो वध्यो मुषल्यो मुषलेन यः ॥ ४५ ॥

ཞེ་སྡང་དང་ནི་འཁྲུགས་པའོ། བསད་བྱ་བགོ་གཅོད་འདི་གཉིས་བཙུངས།
དུག་སྦྱེར་དུག་གིས་བསད་བྱ་བ། གཏུན་ཤིང་གཏུན་གྱིས་བརྡུང་བ་དང་॥ 45

शिश्विदानः कृष्णकर्म्मा चपलश्चिकुरः समौ ।
दोषैकदृक् पुरोभागी निकृत स्त्वनृजुः शठः ॥ ४६ ॥

ཕྱིག་སྐྱོར་དང་ནི་ཀྱག་པོ་འི་ལས། མོ་ནི་བསོད་དང་རྣམ་གཡེང་འདྲ།
སྐྱོ་འཛིན་པ་རོ་ལ་ཉེས་པ་རྟོག། སྒྲུ་ཅན་དང་ནི་གཡོ་ཅན་གྱོག॥ 46

कर्णेजपः सूचकः स्यात् पिशुनो दुर्ज्जनः खलः ।
नृशंसो घातुकः क्रूरः पापो धूर्त्तस्तु वञ्चकः ॥ ४७ ॥

ཕྲ་བར་སྨྲོས་དང་ཟླ་བ་དང་། ཕྲ་དབྱེས་དང་གཞུག་ཀྲས་ངན་ཞེས།
རྣམ་འཚེ་འཇོམས་བྱེད་འཚེ་བ་སྤྱོད། བརྟུངས་པ་དང་བསླུ་ངས་པ॥ 47

---

* ཐུག ?

अज्ञे मूढ-यथाजात-मूर्ख-वैधेय-बालिशाः ।
कदर्य्ये कृपण-क्षुद्र-किम्पचान-मितम्पचाः ॥ ४८ ॥

མི་ཤེས་རྨོངས་པ་བླུན་པ་དང་། འདོངས་པ་མི་རིག་བི་ལ་ཙོན་པ།
འཇུངས་པ་ཆ་ཕྲ་སེར་སྣ་ཅན། ཤིན་ཏོ་འཇུངས་པ་བསྣུན་སོས་པ॥ 48

निःस्वस्तु दुर्विधो दीनो दरिद्रो दुर्गतोऽपि सः ।
वनीयको याचनको मार्गणो याचकार्थिनौ ॥ ४९ ॥

ནོར་མེད་བསྐལ་ངན་བཀྲེན་པོ་དང་། དབུལ་པོ་ངན་འགྲོ་རིངས་པའོ།
སློང་བོ་སློང་མོ་ལེན་པ་དང་། ཟླུ་བོ་དང་ནི་དོན་འདོད་པ॥ 49

अहङ्कारवानहंयुः स्यात् शुभंयुः शुभान्वितः ।
दिव्योपपादुका देवाः नृगवाद्या जरायुजाः ॥ ५० ॥

ང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཉི་སྐྱུང་ངོ་། དགེ་ཟན་དང་ནི་བསོད་ནམས་ཅན།
མཐོ་རིས་སྐྱེས་དང་ལྷ་རྣམས་སོ། མི་དང་ཕྱུགས་སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེས॥ 50

स्वेदजाः कृमिदंशाद्याः पक्षिसर्पादयोऽण्डजाः ॥ ५१ ॥

དྲོད་གཤེར་ཤ་སྦྲང་སྲིན་བུ་སོགས། བྱ་དང་སྦྲུལ་སོགས་སྒོང་སྐྱེས་རྣམས॥ 51

इति प्राणिवर्गः ।

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྡེའོ॥

विशेष्य निघ्नवर्गः ।

उद्भिद् स्तरुगुल्माद्या उद्भिदुद्भिज्जमुद्भिदम् ।
सुन्दरं रुचिरं चारु सुषमं साधु शोभनम् ॥ १ ॥

ཁྱེ་བྲག་པ་དང་གཞན་དབང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ།

ཤིང་དང་རྩྭ་སོགས་ས་གཞི་སྐྱེས། ས་ས་བསྣུན་ནས་བསྐྱེད་ས་ལས་འབྱུངས།
ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྡུག་པ་དང་། མཛེས་དང་སྡུག་དང་ལེགས་པ་དང་॥ 1

कान्तं मनोरमं रुच्यं मनोज्ञं मञ्जु मञ्जुलम् ।
तदसेचनकं तृप्ते र्नास्त्यन्तो यस्य दर्शनात् ॥ २ ॥

བཟང་པོ་དང་ནི་བཟེད་ཞ་དང་། ཡིད་འོང་སྙིང་སྡུག་མཚར་བ་དང་།
ཡིད་འཛོག་འཛམ་དང་མཛེས་པའོ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ།
གང་ཞིག་ལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས॥ 2

अभीष्टेऽभीप्सितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम् ।
निकृष्टप्रतिकृष्टार्व्वरेफ याप्यावमाधमाः ॥ ३ ॥

མཛའ་བོ་སྙིང་སྡུག་ཡིད་བཏུད་དང་། ཡིད་བཙུགས་བབ་ཆེབས་མཛའ་བོའོ།
རིགས་ངན་ངན་ངན་རིགས་མཚོན་ཅན། བཙར་གཅུས་སྡིག་ཞུ་ག་ཀྱེ་ན་དང་॥ 3

कुपूय-कुत्सितावद्य-खेट-गर्ह्याणकाः समाः ।
मलीमसन्तु मलिनं कच्चरं मलदूषितम् ॥ ४ ॥

ངན་པ་ཐ་ཤལ་བཤན་པ་དང་། གསུང་པོ་དང་ནི་རིགས་ངན་མཚུངས།
དྲི་ཅན་མདོག་ནག་ཉམས་དང་སྦྲིས།། 4

पूतं पवित्रं मेध्यञ्च वीध्रन्तु विमलात्मकम् ।
निर्णिक्तं शोधितं मृष्टं निःशोध्य मनवस्करम् ॥ ५ ॥

གཙང་དག་དྲི་མ་མེད་པའོ། ཡི་དག་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ཏོ།
བཀུས་དང་སྦྱངས་དང་བསངས་པ་དང་། དག་བྱས་དྲི་མ་ཉིད་པར་བྱས།། 5

असारं फल्गु शून्यन्तु वशिकं तुच्छरिक्तके ।
क्लीवे प्रधानं प्रमुखप्रवेकानुत्तमोत्तमाः ॥ ६ ॥

སྙིང་པོ་མེད་པ་འབྲས་སྟོང་དང་། སྟོང་པ་གསོག་གསོབ་ཡ་ལ་བཟླ།
མ་ཉིང་གཙོ་བོ་དང་པོ་ནི་སྣ། དཔོན་དང་གོང་མ་མཆོག་དང་ནི།། 6

मुख्य-वर्य्य-वरेण्याश्च प्रबर्हो ऽनवरार्द्ध्यवत् ।
परार्द्ध्याग्रप्राग्रहर-प्राग्र्याग्र्याग्रीयमग्रियम् ॥ ७ ॥

གོང་དང་མཆོག་དང་རབ་ཆེ་ཤོས། ཆེན་པོ་ཕུལ་བྱུང་རྩེ།
དང་པོ་རབ་མཆོག་གོང་མ་དང་། ཕུལ་བྱུང་གྱ་ནོམ་ཤིན་ཏུ་མཆོག།། 7

श्रेयान् श्रेष्ठः पुष्कलः स्यात् सत्तमश्चातिशोभने ।
स्यु रुत्तरपदे व्याघ्रपुङ्गवर्षभकुञ्जराः ॥ ८ ॥

བླ་ན་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་མཛེས། ཕྱིས་ཀྱི་ཚིག་ཅན་སྟག་དང་ནི།
སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་ཆེན་དང་། ॥ 8

सिंहशार्दूलनागाद्याः पुंसि श्रेष्ठार्थवाचकाः ।
अप्राग्र्यं द्वयहीने द्वे अप्रधानोपसर्ज्जने ॥ ९ ॥

སེང་གེ་ཤརྡཱུ་ལ་དང་ནི། གླང་ཆེན་ལ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ནི།
གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་སྒྲོར་ཡུལ་ལོ། གོང་མ་མ་ཡིན་དམན་པ་གཉིས། ॥ 9

विशङ्कटं पृथु बृहद्विशालं पृथुलं महत् ।
वड्रोरु विपुलं पीनपीव्नी तु स्थूलपीवरे ॥ १० ॥

འོག་མ་དང་ནི་ཞེང་རབས་སོ། རྒྱ་ཆེན་ཡངས་དང་ཆེན་པོ་དང་།
ན་ཆེན་རབས་ཆེ་བ་ཏ་སྟེ། ཆེད་པོ། རྒྱས་དང་མཐུག་དང་སྦོམ་དང་ཆེ། ॥ 10

स्तोकाल्पक्षुल्लकाः सूक्ष्मं श्लक्ष्णं दभ्रं कृशं तनु ।
स्त्रियां मात्रा त्रुटी पुंसि लव-लेश-कणाणवः ॥ ११ ॥

ཆུང་བ་ཉུང་བ་ཆུང་ཟད་དང་། ཕྲ་མོ་བག་ཙམ་ཉུང་ཤས་ཆུང་།
མོ་ནི་ཆུང་ཟད་ཉུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཕྲ་མོ་ཆུང་ཟེགས་མ་ཆུང་། ॥ 11

न्यङ्-नीच-खर्व्व-ह्रस्वाः स्युरवाग्रे ऽवनतानतम् ।
अरालं वृजिनं जिह्मं मूर्म्मिमत् कुञ्चितं नतम् ॥ २० ॥

མི་མཐོ་ཐུང་ཐུང་འཕང་དམའ་བ། ཅི་མིན་དམའ་དང་ཐུར་བའོ།
ཡོན་པོ་ཀྱོག་པོ་གཙུ་བོ་དང་། མི་དྲང་འཁྱུམས་དང་སྐྱུར་བ་དང་॥ 20

आविद्धं कुटिलं भुग्नं वेल्लितं वक्रमित्यपि ।
ऋजावजिह्मप्रगुणौ व्यस्ते त्वप्रगुणाकुलौ ॥ २१ ॥

ཀྱོག་པ་ཀྱོག་ཀྱོག་དགེ་སྨྲ་ཅན། མི་དྲང་བ་དང་ཀྱོག་པོའི་རིང་།
དྲང་པོ་ཕྲད་ཀ་སྒྲིམས་པའོ། འདྲེས་ན་འཆོལ་བ་བསྒྲིགས་གཞི་མིན॥ 21

शाश्वतस्तु ध्रुवो नित्य-सदातन-सनातनाः ।
स्थास्नुः स्थिरतरः स्थेयानेकरूपतया तु यः ॥ २१ ॥

རྟག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བརྟན་ཏུ་དང་། གཏན་ཏུ་དང་ནི་ཆགས་མེད་པ།
བརྟན་པོ་མི་འགྱུར་རང་བཞིན་གནས། གཟུགས་གཅིག་ཏུ་སྟབ་མི་འགྱུར་བ॥ 22

कालव्यापी स कूटस्थः स्थावरो जङ्गमेतरः ।
चरिष्णु जङ्गमचरं चसमिङ्गं चराचरम् ॥ २३ ॥

གནས་གནས་སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱོད་འགྲོ། བྱ་སྤྱོད་བྱེར་བ་སྤྱོད།
བྱ་བྱེད་དང་ནི་བྱ་སྤྱོད་དོ། གཡོ་དང་རྟག་པ་འགྱུར་བའོ॥ 23

चलनं कम्पनं कम्प्रं चलं लोलं चलाचलम् ।
चञ्चलं तरलं चैव पारिप्लव-परिप्लवे ॥ २४ ॥

བསྒྱོད་པ་འཁྲུགས་པ་ཡམ་ཡོམ་དང་། ཟླག་ཟིག་ཤག་ཤིག་མགས་ཤིག་དང་།
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའོ།། 24

अतिरिक्तः समधिको दृढसन्धिस्तु संहतः ।
कक्खटं कठिनं क्रूरं कठोरं निष्ठुरं दृढम् ॥ २५ ॥

སྦྱང་པ་དང་ནི་རིང་འདོད་དོ། བརྟན་པོ་དང་ནི་མི་འགྱུར་བ།
སྲ་བ་བྲེགས་སི་ཤིགས་ཀ་གྲོང་། མི་འཇིགས་མི་མེད་སྲན་དང་ནི།། 25

जरठं मूर्त्तिमन्मूर्त्तं प्रवृद्धं प्रौढ़मेधितम् ।
पुराणे प्रतन-प्रत्न-पुरातन-चिरन्तनाः ॥ २६ ॥

གོང་བུ་དང་ནི་གོང་མའོ། འཕེལ་བ་རྒན་པོ་ཆེན་པོ་དང་།
རྙིང་པ་སྔོར་སྐྱེས་དང་པོ་བ། རྙིང་བ་དང་རི་ཡུན་རིང་བ།། 26

प्रत्यग्रोऽभिनवो नव्यो नवीनो नूतनो नवः ।
नूत्नश्च सुकुमारन्तु कोमलं मृदुलं मृदु ॥ २७ ॥

གསར་བ་སོ་བ་གྲོ་བ་དང་། ཕག་བ་བག་ཀོ་ཀྱུ་གསར་པའོ།
སྨག་ཀོ་ཤི་ཏུ་གཞོ་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་ནི་ན་ཅེ་དང་འབོལ།། 27

अन्वगन्वक्षमनुगे ऽनुपदं क्लीवमव्ययम् ।
प्रत्यक्षं स्यादैन्द्रियक मप्रत्यक्ष मतीन्द्रियम् ॥ २८ ॥

རྗེས་འགྲོ་གྲི་འབྲང་རྗེས་འཇུག་དང་། ཉིང་འབྲང་བ་ཉིང་མི་ཟད་པ།
མངོན་སུམ་པ་དང་ནི་དབང་པོ་ཡི་ཡུལ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མིན།། 28

एकतानोऽनन्यवृत्ति रेकाग्रैकायनावपि ।
अप्येकसर्ग एकाग्र्योऽप्येकायनगतोऽपि सः ॥ २९ ॥

གཅིག་སྟུ་གཅིག་སྤྱོད་གཅིག་ཏེ་དང་། གཅིག་སོང་གཅིག་མགོ་གཅིག་དང་པོ།
གཅིག་ཏེ་སྤྱོད་དུ་གཅིག་སོང་བ།། 29

पुंस्यादिः पूर्व्व-पौलस्त्य-प्रथमाद्या अथास्त्रियाम् ।
अन्तो जघन्यं चरममन्त्य-पाश्चात्य-पश्चिमाः ॥ ३० ॥

སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་དང་པོ་དང་། ཕྱག་ན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ།
ངེ་ནས་མོ་དང་ཐ་མ་དང་། ཕྱི་མ་རྗེང་མ་རྗེས་མ་དང་།
ཀ་ཤམ་མ་དང་ནི་ཕྱི་ཤེས་སོ།། 30

मोघं निरर्थकं स्पष्टं स्फुटं प्रव्यक्त मुल्वणम् ।
साधारणन्तु सामान्य मेकाकी त्वेक एककः ॥ ३१ ॥

དོན་མེད་པ་དང་གོ་སྙིང་དང་། གསལ་དང་རབ་གསལ་ཐྲིན་མེད།
གཞི་འཛིན་དང་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། རེ་རེ་རྐྱང་རྐྱང་གཅིག་པུར་རོ།། 31

भिन्नार्थका अन्यतर एक स्त्वोऽन्येतरावपि ।
उच्चावचं नैकभेद मुच्चण्ड मविलम्बितम् ॥ ३२ ॥

ཐ་དད་དོན་དང་གཞན་དང་ནི། གཅིག་གཉིས་གཞན་པ་སོ་སོ་བ།
ཚོག་ནང་གཅིག་དབྱེ་མེད་པ་དང་།
གྲུ་ཞི་འཕྱུང་བ་ཕུགས་དང་ཚུལ་ལ་རེག་པ་དང་། ‖ 32

अरुन्तुदस्तु मर्म्मस्पृगबाधन्तु निरर्गलम् ।
प्रसव्यं प्रतिकूलं स्यादपसव्य मपष्ठु च ॥ ३३ ॥

འགོག་མེད་པ་དང་མི་འགོག་པ། ཟློག་པ་དང་ནི་ཕྱིར་ལོག་པ།
གོ་བཟློག་དང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག ‖ 33

वामं शरीरं सव्यं स्यादपसव्यन्तु दक्षिणम् ।
सङ्कटं ना तु सम्बाधः कलिलं गहनं समे ॥ ३४ ॥

ལུས་ཀྱི་གཡོན་ནི་མཐུང་། ཡ་བ་ས་ཐུ་གཡས་ཕྱོགས་སོ།
ཤིང་ཏུ་དང་ནི་སཾ་བཱ་དྷ། འཐྲིས་བ་འཚོམ་བ་འཐུང་བའོ། ‖ 34

सङ्कीर्णे सङ्कुलाकीर्णे मुण्डितं परिवापितम् ।
ग्रन्थितं सन्दितं हव्धं विसृतं विस्तृतं ततम् ॥ ३५ ॥

བསྡིས་པ་འཁྲུགས་པ་འཐྲིབས་པའོ། སྤྲ་འཐྲིགས་པ་དང་བཀར་བའོ།
བཀྱིས་དང་བསྒྲུབས་དང་འཛུར་བའོ། རྣམ་འཕབ་འགྲོ་དང་འཕྱུར་བའོ། ‖ 35

अन्तर्गतं विस्मृतं स्यात् प्राप्तप्रणिहिते समे ।
वेल्लितप्रेङ्खिताधूत-चलिताकम्पिता धुते ॥ ३६ ॥

བར་དུ་སོང་དང་བརྗེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཉེར་པ་མཚུངས་པའོ།
ཧྲིག་པ་འཁོར་བ་འགུལ་བ་དང་། གཡོག་ཧྲིག་པ་དང་འདར་བའོ།། 36

नुत्त-नुन्नास्त-निष्ठ्यूताविद्ध-क्षिप्तेरिताः समाः ।
परिक्षिप्तन्तु निवृतं मूषितं मुषितार्थकम् ॥ ३७ ॥

འཕུལ་བ་འཕོང་དང་བསྐྱུར་བ་དང་། བསྐྱོད་པ་བསྐྱུར་བ་འཕེན་པ་མཚུངས།
ཡོངས་སུ་འཕངས་པར་ཐོག་པའོ། བཀུམ་པ་དང་ནི་བཀུམ་པའི་དོན།། 37

प्रवृद्धप्रसृते न्यस्तनिसृष्टे गुणिताहते ।
निदिग्धोपचिते गूढगुप्ते गुण्डितरूषिते ॥ ३८ ॥

འཕེལ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞི་འབབ་པ་དང་ནི་བྱུང་བ།
ཏེག་པ་དང་ནི་བསྡུར་པའོ། སྦྲིར་བ་ཚོམ་བ་ཡིབ་དང་གབ།། 38

द्रुतावदीर्णे उद्गूर्णोद्यते काचितशिक्यिते ।
घ्राणघ्राते दिग्धलिप्ते समुदक्तोद्धृते समे ॥ ३९ ॥

གཡོག་པ་དང་ནི་ཐྲེངས་པའོ། ཞུ་བ་ཞུགས།
སྣམས་པ་དང་ནི་བྱུར་བའོ། བསྐོ་བ་དང་ནི་སྐྱོབ་པའོ།
སྐྱས་དང་བསྣུབས་པ་བརྒྱག་དང་ལེན། བཏོ་བའི་ཚ་དང་ཚ་ཡོང་ཕྱེ།། 39

वेष्टितं स्याद्वलयितं संवीतं रुद्धमावृतम् ।
रुग्णभुग्नेऽथ निशित-क्ष्णुत-शातानि तेजिते ॥ ४० ॥

བཅིངས་པ་བསྒོམས་པ་བསྒྲིམས་པ་དང་། དཀོག་པ་དང་ནི་བཅིངས་པའོ།
ཚགས་པ་དང་ནི་ཞིག་པའོ། རྣོ་ནས་བཙན་སོ་ཀྲ་དུ་ཏྲ་དུ་རྟུང་ནེད་དོ།། 40

स्याद्विनाशोन्मुखं पक्वं ह्रीणह्रीतौ तु लज्जिते ।
वृते तु वृत्तव्यावृत्तौ संयोजित उपाहितः ॥ ४१ ॥

ཉལ་པར་ཀྲམས་སྨྲ་ཆོས་པ་དང་། ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་འཛེམ་བཀོག་དང་།
འཇོར་བ་འཇུག་པ་འཁྲིལ་པའོ། ཡང་དག་འབྱོར་པ་སྦྱིན་པ་དང་།། 41

प्राप्यं गम्यं समासाद्यं स्यन्नं रीणं स्नुतं स्रुतम् ।
सङ्गूढः स्यात् सङ्कलितो ऽवगीतः ख्यातगर्हणः ॥ ४२ ॥

ཐལ་བྱ་འགྲོ་བྱ་ཉེ་བ་སོགས། འགྲོ་བ་འབབ་པ་འཕྱུར་དང་འཛག།
བསྒོམས་ནས་བརྗོད་དང་ངན་ཕྱོགས་ཀྱི། ངན་པ་དང་ནི་དེ་ནི་པར་གྲགས།། 12

विविधः स्याद्बहुविधो नानारूपः पृथग्विधः ।
अवरीणो धिक्कृतश्चाप्यवध्वस्तो ऽवचूर्णितः ॥ ४३ ॥

ཉལ་སྤུབ་ནང་ཅི་ནང་རྣ་ཚོགས་སོ། སོ་སོར་སྤུབ།
དེ་ནས་སྡོད་དང་སྤྱོད་པ་རྗོད་དོ། བཅོམ་པ་དང་ནི་ཅི་ནར་བྱས།། 47

अनायासकृतं फाण्टं स्वनितं ध्वनितं समे ।
बद्धे सन्दानितं मूतमुद्दितं सन्दितं सितम् ॥ ४४ ॥

གཞེར་དང་རྫོན། སྒྲ་ཟུམ་སྒྲོག་ཟུམ་འདྲ་བའོ།
འཆིང་བ་འཁྲིག་པ་སྦྱོར་དང་བཏགས། རྫོ་བ་དང་ནི་བཀྲིས་པའོ།། 44

निष्पक्के क्कथितं पाके क्षीराज्यपयसां शृतम् ।
निर्व्वाणो मुनिवह्न्यादौ निर्व्वातस्तु गतेऽनिले ॥ ४५ ॥

སྐོལ་བ་དང་ནི་བརྗོད་པའོ། སྨིན་པ་ནི་ནས་ནི་ཐུག་ཚོས།
ཐུབ་འདས་ཐུབ་པའི་མེ་ལ་སོགས། རླུང་ནི་དང་ནི་རླུང་མི་འཇུག།། 45

पक्कं परिणते गूनं हन्ने मीढन्तु मूत्रिते ।
पुष्टे तु पुष्पितं सोढे क्षान्त मुद्वान्त मुद्गते ॥ ४६ ॥

ཚོས་པ་ཡོངས་སྨིན་ཐུལ་བའོ། གཤང་བ་གཅི་བ་བཅག་ཟུམ་པ།
རྒྱས་པ་དང་ནི་གང་བའོ། ཟུམ་ཟུམ་པ་ནི་བཟོད་པའོ།
རྒྱས་བཏབ་པ་དང་ལེན་བཏབ་པ།། 46

दान्तस्तु दमिते शान्तः शमिते प्रार्थिते ऽर्द्दितः ।
ज्ञप्तस्तु ज्ञपिते छन्नश्छादिते पूजिते ऽञ्चितः ॥ ४७ ॥

ཏྲེ་ཏོང་ས་བཟོད་པ་དུལ་ཟུ་སྦི། ཞི་བ་དང་ནི་དུལ་བའོ།
སྒོང་བ་དང་ནི་ཕྱེ་བའོ། བསྒོན་དང་ནི་སྒྲིབ་བའོ།
གསོགས་པ་དང་ནི་ཐུག་བའོ། མཆོད་བ་དང་ནི་དུལ་བའོ།། 47

पूर्णस्तु पूरिते क्लिष्टः क्लिशिते ऽवसिते सितः ।
प्रुष्टप्लुष्टोषिता दग्धे तष्टत्वष्टौ तनूकृते ॥ ४८ ॥

གང་བ་དང་ནི་རྫོགས་པའོ། ཉོ་མོངས་དང་ནི་སེམས་སྨུག་གོ།
ཟིར་ལ་ཁར་བ། བསྒོགས་དང་ཚོག་ན་ཚོག་ནའོ།
བཀོགས་དང་བཞུར་དང་ཆུང་དུར་བྱས། ॥ 48

वेधितच्छिद्रितौ विद्धे विन्नवित्तौ विचारिते ।
निष्प्रभे विगतारोकौ विलीने विद्रुतद्रुतौ ॥ ४९ ॥

ཕྱག་དང་བརྩོལ་དང་ཕྱུག་པ་བྱས། རྣམ་འཕྱར་བརྡགས་འཕྱར་ནས་བར་བྱེ།
ནང་ས་མེད་ཀྱག་ནེད་སོག་ཉའོ། ཞུག་བོན་ཞུག་པོ་ཞུ་དའོ། ॥ 49

सिद्धे निर्वृत्तनिष्पन्नौ दारिते भिन्नभेदितौ ।
ऊतं स्यूतमुतं चेति वितयं तन्तुसन्तते ॥ ५० ॥

གྲུབ་ཟིར་བཟློགས་པའོ། དགོས་བཅིབ་འཕྲེབ་པའོ།
དོག་བརྟུབ་ཕར་བཟང་ཁས། ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནས་བརྒྱང་བའོ། ॥ 50

स्यादर्हिते नमस्यितं नमसित मपचायितार्चितापचितम् ।
वरिवसिते वरिवस्यितमुपासितञ्चोपचरितञ्च ॥ ५१ ॥

མཆོད་པ་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་དང་། བསྙེན་བཀུར་དང་ནི་རིམ་གྲོ་བྱས།
ཞབས་ཏོག་ཞུས་པ་འཁྲིང་བཀུར་བའོ། ॥ 51

सन्तापितसन्तप्तौ धूपितधूपायितौ च दूनश्च ।
हृष्टे मत्त स्तृप्तः प्रह्लन्नः प्रमुदितः प्रीतः ॥ ५२ ॥

རབ་ཏུ་ཚ་དང་གདུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཚ་བ་དང་།
ཡིད་དགའ་སེམས་དགའ་ཚིམ་དང་བཅས། རབ་ཏུ་དགའ་དང་མཉེས་པའོ།། 52

छिन्नं छातं लूनं कृत्तं दातं दितं छितं वृकणम् ।
स्रस्तं ध्वस्तं भ्रष्टं स्कन्नं पन्नं च्युतं गलितम् ॥ ५३ ॥

བཅད་པ་བཏུབས་པ་བྲེགས་པ་དང་། བཀས་པ་གྲི་བ་བྲལ་བ་དང་།
འཐུབ་པ་དང་ནི་གཅོད་པའོ། བཅོམ་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པ་དང་།
བརླག་པ་ལྷུས་ཟོས་ཟགས་དང་ཉམས།། 53

लब्धं प्राप्तं विन्नं भावित मासादितञ्च भूतञ्च ।
अन्वेषितं गवेषित मन्विष्टं मार्गितं मृगितम् ॥ ५४ ॥

ཐོབ་པ་རྙེད་པ་སྣད་པ་དང་། དངོས་རྙེད་ཐོབ་པ་རྙེད་པའོ།
ཚོལ་རྗེས་ཚོལ་ལྡབ་དང་། ལམ་རྟོག་པ་དང་རྟུལ་བ་དང་།། 54

आर्द्रं सार्द्रं क्लिन्नं तिमितं स्तिमितं समुन्न मुत्तञ्च ।
त्रातं त्राणं रक्षितमवितं गोपायितञ्च गुप्तञ्च ॥ ५५ ॥

སྦྲེ་ཏ་ཀ་ཞེས་རློན་བརླན་ཅན་དང་། བཅས་མོ་གྲག་ཅན་སྦྲེག་ཞེར་རློན།
སྐྱབས་དང་སྐྱོང་པ་བསྲུང་བ་དང་། སྦེད་པ་སྦྲིབ་པ་སྦས་པའོ།། 55

अवगणित मवमतावज्ञाते ऽवमानितञ्च परिभूते ।
त्यक्तं हीनं विधुतं समुज्झितं धूत मुत्सृष्टम् ॥ ५६ ॥

བརྙས་པ་ཧྲེན་ཅན་ཆོ་ཁྲེད་དང་། ཁོག་ཆུད་དང་ཉི་ཡོངས་གཅད་དོ།
བཏང་བ་ནོར་བ་སྤངས་པ་དང་། འཕངས་པ་བསྐྱུར་བ་དོར་བའོ།། 56

उक्तं भाषित मुदितं जल्पित माख्यात मभिहितं लपितम् ।
बुद्धं बुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्न मवसितावगते ॥ ५७ ॥

སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་ཧྲོས་པ་གཏམ། གྲགས་པ་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་མཆིད་དང་།
དེ་ཉིད་གོ་དང་རྟོགས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད། རིག་དང་ཤེས་དང་ཀུན་ཆུབ་པོ།། 57

उररीकृत मुररीकृत मङ्गीकृत माश्रुतं प्रतिज्ञातम् ।
सङ्कीर्णं संविदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम् ॥ ५८ ॥

ཁས་བླངས་དང་བ་བཅས་བྱེད་པར་བྱས། ཁས་འཆེ་ཅན་བྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
ཁས་བླངས་བླངས་པའི་ཤིང་ངོ། ཉན་པ་བསྟུགས་པ་ཞེགས་པར་བརྗོད།། 58

ईलित-शस्त-पणायित-पनायित-प्रणुत-पणित-पनितानि ।
अपि गीर्ण-वर्णिताभिष्टुतेडितानि स्तुतार्थानि ॥ ५९ ॥

བསྟོད་པ་བརྗོད་བསྒྲོགས་པ་དང་། ངག་སྙན་ཚིག་སྙན་བསྟགས་པ་དང་།
ལེགས་བརྗོད་གྲགས་བརྗོད་ཡོན་ཏན་བརྗོད།། 59

भक्षित-चर्व्वित-लिप्त-प्रत्यवसित-गिलित-खादित-प्सातम् ।
अभ्यवहृतान्न-जग्ध-ग्रस्त-ग्लस्ताशितं भुक्ते ॥ ६० ॥

ཟོས་པ་འཆོས་པ་བྱུངས་པ་དང་།
ཧྭར་བ་ཞིད་པ་གསོལ་དང་ཟས། ཟོས་པའི་མིང་ངོ༎ 60

क्षेपिष्ठ-क्षोदिष्ठ-प्रेष्ठ-वरिष्ठ-स्थविष्ठ-बंहिष्ठाः ।
क्षिप्र-क्षुद्राभीप्सित-पृथु-पीवर-बहुल-प्रकर्षार्थाः ॥ ६१ ॥

ཤིན་ཏུ་གསོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡངས།
རྒྱར་ཕྲ་བརྡོབ་འདོར་རྒྱ་ཆེ་རྒྱས། ཞང་པོ་ཤིན་ཏུ་བསྒར་སྒུག་རོན༎ 61

साधिष्ठ-द्राघिष्ठ-स्फेष्ठ-गरिष्ठ-ह्रसिष्ठ-वृन्दिष्ठाः ।
बाढ़-व्यायत-बहु-गुरु-वामन-वृन्दारकातिशये ॥ ६२ ॥

སྐྱབ་བཟུལ་ཅིན་ཅིར་ཟུབ་ཅིན། ནང་བའི་ཟུལ་ཅིན་ཅི་བའི་ཅལ་ཏུ་ཅིན།
སྡུང་བའི་ཟུབ་ཅིན་ཚོགས་བའི་ཟུབ་ཏུ་ཅིན། སྐྱབ་ཆུབ་ཤང་ཅི་ཕྲུང་བ་དང་།
ཚོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟུབ་ཅིན་ནོ༎ 62

इति विशेष्यनिघ्नवर्गः ।
ཁྱེ་ཟག་པ་དང་གཞན་དབང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ༎

संकीर्णवर्गः ।

प्रकृतिप्रत्ययार्थाद्यैः सङ्कीर्णे लिङ्गमुन्नयेत् ।
कर्म्मक्रिया तत्सातत्ये गम्ये स्युरपरस्पराः ॥ १ ॥

འདྲེས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

རང་བཞིན་རྐྱེན་ལ་སོགས་དོན་གྱིས། འདྲེས་པའི་རྟགས་དཔས་ཞེས་པར་བྱ།
ལས་དང་བྱ་བ་དེ་དག་ཏུ། འགྲོ་བའི་ཕན་ཚུན་མིན་པ་རྣམས།། 1

साकल्यासङ्गवचने पारायणपरायणे ।
यहच्छा स्वैरिता हेतुशून्या त्वास्था विलक्षणम् ॥ २ ॥

ཚོགས་པ་ཐྲ་ཡི་ཚིག་པ་ནི། ཕ་རོལ་འགྲོ་དང་ཕ་རོལ་རྟེན་པའོ།
དབང་དུ་བྱེད་དང་རང་དབང་བྱེད། རྒྱུ་སྟོང་གནས་དང་མཚན་ཉིད་བྲལ།། 2

शमथस्तु शमः शान्ति र्दान्तिस्तु दमथो दमः ।
अवदानं कर्म्म वृत्तं काम्यदानं प्रवारणम् ॥ ३ ॥

ཞི་དང་དུལ་དང་ངེས་པའོ། བཟོད་དང་ཀུམ་དང་ཐུབ་པའོ།
རྟོགས་པ་བརྗོད་སྔར་གྱི་ལས་པ་འདུག་གོ། འདོད་པ་སྦྱིན་པ་རབ་མཆོག་གོ།། 3

वशक्रिया संवदनं मूलकर्म्म तु कार्म्मणम् ।
विधूननं विधुवनं तर्पणं प्रीणनावनम् ॥ ४ ॥

དབང་བྱེད་དབང་དུ་སྡུད་པ་དང་། རྩ་བའི་ལས་དང་ལས་སུ་རུང་།
གསོ་བ་དང་ནི་འདར་བར་བྱེད། ངོམས་པ་དང་ནི་ཚིམ་པའོ།། 4

पर्य्याप्तिः स्यात् परित्राणं हस्तवारणमित्यपि ।
सेवनं सीवनं स्यूति र्विदरः स्फुटनं भिदा ॥ ५ ॥

ཚོགས་པ་ཡོངས་སྲུང་ལག་པ་འགེབས། འཚེམ་པ་ཚེམ་བུ་སྦྱོར་བ་དང་།
འབྲུ་བ་གཅོད་པ་གཏུབ་པའོ།། 5

आक्रोशनमभीषङ्गः संवेदो वेदना न ना ।
सम्मूर्च्छन मभिव्याप्ति र्याच्ञा भिक्षार्थनार्द्दना ॥ ६ ॥

བྲོ་བ་དང་ནི་མངོན་པར་བྲོ། ཚོར་བ་མྱོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་།
བརྒྱལ་དང་མངོན་པར་ཁྱབ་པ་དང་། བསློང་བ་བསོད་སྙོམས་འདོད་དོ་སློང་།། 6

वर्द्धनं छेदनेऽथ द्वे आनन्दन सभाजने ।
आप्रच्छन मथाम्नायः सम्प्रदायः क्षये क्षिया ॥ ७ ॥

གཅོད་པ་དང་ནི་བསྒྲེ་བའོ། དེ་ནས་གཉིས་པ་དྲི་སྦྲ་དང་།
ཁམས་བདེ་དྲི་བ། དེ་ནས་མན་ངག་སློབས་པའོ།
ཟད་པ་དང་ནི་ཟློགས་པའོ།། 7

ग्रहे ग्राहो वशः कान्तौ रक्ष्णः त्राणे रणः क्वणे ।
व्यधो वेधे पचा पाके हवो हूतौ वरो वृतौ ॥ ८ ॥

ལེན་པ་དང་ནི་བླངས་པའོ། མདངས་ཅན་དང་ནི་འཆོར་བའོ།
སྦྲང་བ་དང་ནི་སྨིན་པའོ། *སྒྲ་དང་མི་གསལ་བ་སྒྲའོ།
འབུགས་པ་འབིགས་པ་འཚོས་པ་སྦྱིན། འབོད་པ་དང་ནི་སྦྱོར་པའོ།། 8

ओषः प्लोषे नयो नाये ज्यानि र्जीर्णौ भ्रमो भ्रमौ ।
स्फाति र्वृद्धौ प्रथा ख्यातौ स्पृष्टिः पृक्तौ स्नवः स्नवे ॥ ९ ॥

མཚོག་རབ་བསྒྲིགས་པ་དང་ཚིག། འདུན་མ་གྲོས་དང་རྒས་འཁོགས་པ།
ཁོར་འཁྱུམ་རྒྱས་དང་འཕེལ་བའོ། རབ་ཏུ་གྲགས་དང་གྲགས་པའོ།
རིག་པ་དང་ནི་འབྱུར་བའོ། འབབ་པ་རྡུང་བ།། 9

एधा समृद्धौ स्फुरणं स्फुरणे प्रमितौ प्रमा ।
प्रसूतिः प्रसवे श्च्योते प्राघारः क्लमथः क्लमे ॥ १० ॥

འཕེལ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་འཕེལ། འཕྲོ་དང་སྤྲོ་དང་ཚད་མ་ཚད།
རབ་སྐྱེ་འཛུང་བ་རྡུང་དང་རྡུང་། ངལ་བ་དང་ནི་དུབ་པའོ།། 10

उत्कर्षो ऽतिशये सन्धिः श्लेषे विषय आश्रये ।
क्षिपायां क्षेपणं गीर्णि र्गिरौ गुरणमुद्यमे ॥ ११ ॥

ཤིན་ཏུ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན། འཆར་བ་དང་ནི་འཕྲུག་པའོ། ཡུལ་བ་འཛིན།
འཕེན་པ་དང་ནི་འཕྱུབ་པའོ། རི་དང་རི་བོ་རབ་བཙོ་གཏོར།། 11

* [!]

उन्नाय उन्नये श्रायः श्रयणे जयने जयः ।
निगादो निगदे मादो मद उद्वेग उद्भ्रमे ॥ १२ ॥

འདེགས་པ་བསྒྲོད་པ་རིག་བྱེད་དོ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་བརྗོད་པ་དབྱངས།
རྒྱུགས་པ་ཁྱིངས་པ། ཀྱེན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྙིང་དུ་བསྐྱོད།། 12

विमर्दनं परिमलो ऽभ्युपपत्ति रनुग्रहः ।
निग्रह स्तद्विरुद्धः स्यादभियोग स्त्वभिग्रहः ॥ १३ ॥

རྣམ་པར་ཉེད་དང་ཡོངས་སུ་ཉེད། མངོན་པར་བསྐྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཛིན།
མི་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའོ། མངོན་པར་སྦྱོར་དང་མངོན་པར་འཛིན།། 13

मुष्टिबन्धस्तु संग्राहो डिम्बे डमरविप्लवौ ।
बन्धनं प्रसितिश्चारः स्पर्शः स्पृष्टोपतप्तरि ॥ १४ ॥

ཁུ་ཚུར་བཅིངས་དང་ཡང་དག་བཟུང་། ཚོམ་བོ་ཟེ་བ་བསྡང་བའོ།
འཆིང་བ་ཆིངས་དང་སྤྱོད་པའོ། ཉེད་པ་རེག་ཞ་ཐུང་ཀན།། 14

निकारो विप्र[illegible]त्वङ्ग इङ्गितः ।
परिणामो विकारो द्वे समे विकृतिविक्रिये ॥ १५ ॥

... ... ।
... ... ।। 15

अपहार स्त्वपचयः समाहारः समुच्चयः ।
प्रत्याहार उपादानं विहारस्तु परिक्रमः ॥ १६ ॥

གཏོང་བྱེད་ཉེས་པ་བྱེད་པའོ། དགོངས་པ་དོན་ལེན།
སྤྱོད་ལམ་བཞི་རྣོད་བསྐོར་བའི་རིམ།། 16

अभिहारो ऽभिग्रहणं निर्हारो ऽभ्यवकर्षणम् ।
अनुहारो ऽनुकारः स्यादर्थस्यापगमे व्ययः ॥ १७ ॥

མངོན་པར་བསྡུས་དང་མངོན་པར་ལེན། ངསྡུ་བ་ནི་མངོན་པར་ལེན།
རྗེས་སུ་བགྱིད་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ། དེ་ནས་དོན་ཟིན་ནི་*ཟད་པ།། 17

प्रवाहस्तु प्रवृत्तिः स्यात् प्रवहो गमनं वहिः ।
वियामो वियमो यामो यमः संयामसंयमौ ॥ १८ ॥

འཛུག་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་འབབ། འགྲུར་དང་འཛུག་དང་འགྲུ་བའོ།
མཚོ་མ་ཐུང་དང་ལྡོགས་མ་དང་། ཏོག་དང་གཉིས་ཐུང་།། 18

हिंसाकर्माभिचारः स्याज्जागर्या जागरा द्वयोः ।
विघ्नो ऽन्तरायः प्रत्यूहः स्यादुपघ्नो ऽन्तिकाश्रये ॥ १९ ॥

ཟླ་འཚེའི་ལས་དང་མངོན་སྤྱོད་དོ། གཉིད་མེད་གཉིད་ཚལ་གཉིས་ཡིན་ནོ།
བགེགས་དང་བར་ཆོད་གྲུབ་པའི་བགེགས།
འཇུང་བ་ཉེར་འདུས་མཚོད་ཅིང་འདུག།། 19

* For ཟ ?

निर्व्वेश उपभोगः स्यात् परिसर्पः परिक्रिया ।
विधुरन्तु प्रविश्लेषो ऽभिप्राय श्छन्द आशयः ॥ २० ॥

ངེས་པར་འཛུག་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད། ཛེ་སྲུ་རྡེ་དང་ཡོངས་སུ་རྡེད།
ཛྷན་ཅིག་མི་གནས་སྤྲངས་པ་རེ་འདགས། དགོངས་ཅན་འདུན་པ་ངེས་དོན་ནི།། 2

संक्षेपणं समसनं पर्य्यवस्था विरोधनम् ।
परिसर्य्या परीसारः स्यादास्या त्वासना स्थितिः ॥ २१ ॥

ཉེར་བསྡུས་པ་དང་བསྡུ་བའོ། ཞེ་བསྒྲུན་པ་དང་འགལ་བ་བའོ།
ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་དང་བརྒྱུར་བའོ། འགྲོ་འཛུག་རྣམ་གནས།། 21

विस्तारो विग्रहो व्यासः स च शब्दस्य विस्तरः ।
स्यान्मर्द्दनं संवाहनं विनाशः स्याददर्शनम् ॥ २२ ॥

རྒྱ་ཆེ་ཡངས་པ་ཆེར་ཡངས་མོ། དེ་ཡང་སྒྲ་ཡི་ནི་སྤྱར།
རྫུག་པ་དང་ནི་སྐུ་རྫུག་གོ། ཉམས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་མེད།། 22

संस्तवः स्यात् परिचयः प्रसरस्तु विसर्पणम् ।
नीवाकस्तु प्रयामः स्यात् सन्निधिः सन्निकर्षणम् ॥ २३ ॥

ཤེས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས། ཧྲི་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་ཧྲིད།
ངེས་ཚིག་དང་ནི་རབ་དུ་ངེས། ཉེ་འཁོར་ཉེ་རིགས་དག་དང་ནི།། 23

लवो ऽभिलावो लवने निष्पावः पवने पवः ।
प्रस्तावः स्यादवसर स्त्रसरः सूत्रवेष्टनम् ॥ २४ ॥

ཧ་བ་འབྲེག་པ་འབྲལ་བའོ། ངེས་འབྱེད་འཕྱར་དང་འཁྲབ་པའོ།
གནས་སྐབས་དང་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ཐགས་སྤུན་དཀྲི་རྗོང་རྩལ་མ་དཀྲི།། 24

प्रजनः स्यादुपसरः प्रश्रयप्रणयौ समौ ।
धीशक्ति र्निष्क्रमोऽस्त्री तु संक्रामो दुर्गसञ्चरः ॥ २५ ॥

ཚོགས་པ་སྤོས་པ་ཤེ་སྤྲོར་འཁྲིག་པ་འདྲ། བློ་ནུས་དང་ནི་ཚུ་སྤྲོ་བ་ལོ།
མོ་མིན། ཟམ་པ་བགྲོད་དཀའ་ཟམ།། 25

प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः प्रक्रमः स्यादुपक्रमः ।
स्यादभ्यादान मुद्घात आरम्भः सम्भ्रम स्त्वरा ॥ २६ ॥

འཕྲུག་ཕྱིར་འཇུག་དང་རབ་སྤྲོར་རོ། རྩོམ་པ་དང་ནི་མགོ་འཛུག།
འཛུ་བ་རྩོམ་པ་ཨཱ་རམྦྷ། ཏན་ཏ་བ་ཏྲར་ཏྲར།། 26

प्रतिबन्धः प्रतिष्टम्भो ऽवनायस्तु निपातनम् ।
उपलम्भ स्त्वनुभवः समालम्भो विलेपनम् ॥ २७ ॥

བར་ཆད་དང་ནི་བཀེགས་ཉེས་སོ། འོག་སྟིན་འོག་ཏུ་ལྷུང་བའོ།
སྤྱོད་ཤེས་སྦྱར་ཡང་འཛིན་བའོ། སྐུ་ཐུག་དང་ནི་ཐུག་པའོ།། 27

विप्रलम्भो विप्रयोगो विलम्भ स्त्वतिसर्ज्जनम् ।
विश्रावस्तु प्रविख्याति रवेक्षा प्रतिजागरः ॥ २८ ॥

བརྫེམ་ཅགས་དང་བེ་སྤྱུར་བའོ། སྒྲིན་སྡེར་ཟླབ་བྲངས་རབ་ཏུ་གྲགས།
ཞེས་ཚོ་བ་རང་སོ་བའོ།། 28

निपाठनिपठौ पाठे तेमस्तेमौ समुन्दने ।
आदीनवास्रवौ क्लेशे मेलके सङ्गसङ्गमौ ॥ २९ ॥

ཊེམ་ཊོག་ཊེམ་བརྗོད་འདོན་པའོ། བངས་དང་ཀ་ཞེར་དང་སྟོན་པའོ།
ཀུན་ནས་ཉེས་དང་ཟག་ཕྱིར་ཞེང་ས། འཚོགས་པ་འདུས་པ་འབྱུངས་པའོ།།2

संवीक्षणं विचयनं मार्गणं मृगणा मृगः ।
परिरम्भः परिष्वङ्गः संश्लेष उपगूहनम् ॥ ३० ॥

ཧྲ་བ་ཚོལ་བ་ཐུལ་འཚོལ་ཧྲའོ། ཡོངས་འཁྱུད་ཡོངས་འབྱར་ཡང་དག་རེག།
ཉེ་བར་འཛིན་ཉེ་བར་ཕྲ་རྡོག་པ་གཞིགས་པ་དང་།། 30

निर्व्वर्णनन्तु निध्यानं दर्शनालोकनेक्षणम् ।
प्रत्याख्यानं निरसनं प्रत्यादेशो निराकृतिः ॥ ३१ ॥

སྣང་བར་བྱེད་དང་ལྟ་བའོ། ཕྱིར་རྗོལ་བརྫིགས་པ་འགོག་པ་དང་།། 31

उपशायो विशायश्च पर्य्यायशयनार्थकौ ।
अर्त्तनञ्च ऋतीया च हृणीया च घृणार्थकाः ॥ ३२ ॥

དགེ་བ་ཉན་བྲང་མ་ཞིང་གཉྱི་ཞིང་རིམ་དོན།
སྤྱུག་ཟོ་བསྒོག་པ་སྤྱུག་ཟོ་དོན།། 32

स्याद्व्यत्यासो विपर्य्यासो व्यत्ययश्च विपर्य्यये ।
पर्य्ययोऽतिक्रम स्तस्मिन्नतिपात उपात्ययः ॥ ३३ ॥

ཟློག་པ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཟློག་ལོག།
དགོངས་པ་འདའ་ཚོངས་པ་བརྒལ་བ་དང་འདའ་བ།། 33

प्रेषणं यत्समाहूय तत्र स्यात् प्रतिशासनम् ।
स संस्तावः क्रतुषु या स्तुतिभूमि र्द्विजन्मनाम् ॥ ३४ ॥

སྤྲི་ཀ་ཏ་ཉེ་བར་བོས་ནས། དེ་ལ་སླར་ཡང་བསྐོ་བ་ནི།
བརྗོད་སྤྱི་བརྗོད་པ། བསྟོད་པའི་ས་གཞི་གཉིས་སྐྱེས་རྣམས།། 34

निधाय तक्ष्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स उद्घनः ।
स्तम्बघ्नस्तु स्तम्बघनः स्तम्बो येन निहन्यते ॥ ३५ ॥

ཤིང་སྟན་ཤིང་སྟེགས་པ་དང་པ། ཤིང་སྟན་ཤིང་ནི་ཨུ་ལྡན།
ཀ་སྟེགས་ཀ་ངེས་སྡིང་འདེགས་སྣ་གསུམ།། 35

आविधो विध्यते येन तत्र विष्कुसमे निघः ।
उत्कारश्च निकारश्च द्वौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ ॥ ३६ ॥

ཀུན་འཛེར་རྩེ་བཀང་གིས་ཛེས། ཟེར་རྡྷ་ག་ས་རི་ཉེ་ཀླཿ་རླུར་ཐོ་ཕྲང་ཐེ།
སོ་བ་སྡིང་དུ་འཛིན་བའི་ཏོན།། ༣༦

निगारोद्गारविक्षावोद्ग्राहास्तु गरणादिषु ॥ ३७ ॥

སྐུགས་བཀྲོག་ཀྱེན་བཀྲོག་གསུམ་པ་སྔགས་པ་བསྒོགས་པར།། ༣༧

आरत्यवरतिविरतय उपरामे वा स्त्रियान्तु निष्ठेवः ।
निष्ठूति निष्ठेवनं निष्ठीवनमित्यभिन्नानि ॥ ३८ ॥

ཉེར་འཁྲུ་ཐང་རི་རིང་དལ། ཕུ་མ་ར་ན། ཏོ་རི་ཕྲོ་ཐུ་ཐུད་པ་ཐུ།
སྐྱོ་འགོགས་ཚར་ཕྱུད་པ་འདོད། འགོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ་རིན།། ༣༨

जवने जूतिः सातिः स्त्ववसाने स्यादथ ज्वरे जूर्त्तिः ।
उदजस्तु पशुप्रेरण मकरणिरित्यादयः शापे ॥ ३९ ॥

སྐུགས་བཀྲུ་བ་སྣུ་རི་རིག་ཅེ་ར། རིམས་རིམ་དང་ཚན་བཏང་།
ཕྱུར་ཟི་རི་རྒྱུགས་རྒྱུ་བ། ཐ་རིང་ཞེས་སོགས་སྨོད་བའི།། ༣༩

गोत्रान्तेभ्य स्तस्य वृन्द मित्यौपगवकादिकम् ।
आपूपिकं शाष्कुलिक मेवमाद्य मचेतसाम् ॥ ४० ॥
ཀྱུ་བཟང་རེ་སི་ཚོགས་པ། ཨཽ་བ་ག་བ་པ་སོགས་སོ།
རེངས་པོ་སེམས་མེད་རིག་མེད་དང་། དེ་བ་ཉིད་སེམས་མེད་པ་སོགས་པ།། 40

माणवानान्तु माणव्यं सहायानां सहायता ।
हल्या हलानां ब्राह्मण्यवाडव्ये तु द्विजन्मनाम् ॥ ४१ ॥
ཊྲིས་པ་དང་དེ་ཟུར་ཚང་། ཟླ་ཤེ་འགྲོགས་དུས་གཤེ་འགྲོ།
གཉེར་ཚོགས། ཟླ་རྗེ་སྐུ་བ་གཉིས་སྐྱེས།། 41

द्वे पर्शुकानां पृष्ठानां पार्श्वं पृष्ठ्य मनुक्रमात् ।
खलानां खलिनी खल्याप्यथ मानुष्यकं नृणाम् ॥ ४२ ॥
གཉིས་པོ་ཐིབ་བོགས་ཉམས་ཀྱིས། ཀླུ་བ་ཉམས་ཀྱིས་བ་དུ་ཐྲི་ཏྲ་གོ་རིམ་བཞིན།
གསུབ་མས་གསུང་ཟང་གསུམ་པ་དེ། དེ་རྣམ་མི་ཚོམས་མི་ཉམས་ཀྱིས།། 42

ग्रामता जनता धूम्या पाश्या गल्या पृथक् पृथक् ।
अपि साहस-कारीष-वार्मणाथर्वणादिकम् ॥ ४३ ॥
ཟི་ཚོམས་སྐྱེས་ཚོམས་དུ་བ་ཉ། ཀྱ་ཚོམས་ཀྱ་མི་མེད།
ཟི་ཚོགས་དང་རེ་ཐི་རི་ཚོགས། གཙོགས་རིག་ཐེད་པ་སོགས་པ།། 43

इति संकीर्णवर्गः ।
འདྲེས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

नानार्थवर्गः ।

नानार्थाः केऽपि कान्तादिवर्गेष्वेवात्र कीर्त्तिताः ।
भूरिप्रयोगा ये येषु पर्य्यायेष्वपि तेषु ते ॥ १ ॥

སྣ་ཚོགས་དོན །།

སྣ་ཚོགས་དོན་ལ་ཀ་བཟང་སོགས། སྡེ་བཙན་གྱིས་ནི་ད་དེར་བྲགས་སོ།
མང་པོ་ལ་སྦྱོར་གང་གང་ལ། རྣམ་གྲངས་མ་གང་བ་དེ་དང་དེ།། །

आकाशे त्रिदिवे नाको लोकस्तु भुवने जने ।
पद्ये यशसि च श्लोकः शरे खड्गे च शायकः ॥ २ ॥

ནཱ་ཀ་ནམ་མཁར་སྣང་ས་བསྒྲུབ་པ། ལོ་ཀ་ས་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་ལ།
ཤློང་བཅད་གྲགས་བསྔགས། མདའ་དང་རལ་གྲི་ཤ་ཡ་ཀ།། 2

जम्बुकौ क्रोष्टुवरुणौ पृथुकौ चिपिटार्भकौ ।
आलोकौ दर्शनोद्योतौ भेरी पटहमानकौ ॥ ३ ॥

ཅེ་སྤྱང་ཆུ་ལྷ་དག་ལ་ཛམྦུ་ཀཻ་ཀ། ཏྲིས་པ་དག་ལ་པྲྀ་ཐུ་ཀཻ།
མཐོང་དོད་དག་ལ་ཨཱ་ལོ་ཀཻ། ཌཱ་ཅེ་ཌ་རིངས་བྷེ་ནཱ་ཀཻ།། 3

उत्सङ्गचिह्नयोरङ्कः कलङ्कोऽङ्कापवादयोः ।
तक्षको नागवर्द्धक्योरर्कः स्फटिकसूर्ययोः ॥ ४ ॥

པང་པ་རྟགས་དག་ཨཾ་ཀ་དེ། རྟགས་དང་ངན་སྙ་ཀ་ལཾ་ཀོ།
ཀླུ་ཤིང་འཛིག་པོ་ཏཀྵ་ཀ། ཤེལ་དང་ཉི་མར་ཨརྐ་དེ།། 4

मारुते वेधसि ब्रध्ने पुंसि कः कं शिरोऽम्बुनोः ।
स्यात् पुलाक स्तुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्थके ॥ ५ ॥

*རླུང་དང་ཚངས་པ་ཉི་མ་ཀ། མོ་འི་རྟགས་སོ།
ཀཾ་ནི་མགོ་དང་ཆུ་ལ་ཡིན། པུ་ལ་ཀ་ནི་སྦྲུན་སྦོང་དང་།
འབྲུ་དང་ཟན་ཆང་རྣམས་ལདོ།། 5

उलूके करिणः पुच्छमूलोपान्ते च पेचकः ।
कमण्डलौ च करकः सुगते च विनायकः ॥ ६ ॥

འུག་པ་གླང་ཆེན་མཇུག་མ་ཙི། གླང་པོ་ཆེའི་ཙེ་མོ་རྣམས་ལ་པེ་ཙ་ཀ།
སྤྱི་བླུགས་སེར་བ་ཀ་ར་ཀ། བདེ་གཤེགས་ལོག་འདྲེན་ནཱ་ཡ་ཀ།། 6

किष्कु र्हस्ते वितस्तौ च शूककीटे च वृश्चिकः ।
प्रतिकूले प्रतीक स्त्रिष्वेकदेशे च पुंस्ययम् ॥ ७ ॥

ཀིཥྐུ་ཁྲུ་དང་མཐོ་ལ་དེ། ཞག་སྡིག་བུ་ཚང་ཚང་ངོ་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་པྲ་ཏཱི་ཀ། གསུམ་ཡིན་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་འདི་ཡིན།། 7

* Another reading: རླུང་དང་རིན་ཆེད་པ་དང་ཉི་མ་ཀ།

स्याद्भूतिकन्तु भूनिम्बे कत्तृणे भूस्तृणेऽपि च ।
ज्योत्स्निकायाञ्च घोषे च कोपातक्यथ कट्फले ॥ ८ ॥

རྒྱ་ཏིག་གི་ནི་ཀ་ཏྲྀ་ཎ་དང་། ཀླ་ཀ་ཙུར་ཤིང་ཀ་ཙུར།
སྒྲ་བའི་འོད་ཟེར་དགའ་དང་ནི། ཀ་ཙ་སྨན་ལ་ཀོ་ཤཱ་ཏ།
དེ་ནས་ཀ་ཊ་བ་ཕ་ལ་སྟེ་སྒང་ཀ་ཏ་ཐོ།། ༨

सिते च खदिरे सोमवल्कः स्यादथ सिह्लके ।
तिलकल्के च पिण्याको वाह्लिकं रामठेऽपि च ॥ ९ ॥

སྐྲའི་ཤུན་པ་སོབ་ཡིན། *དེ་ནས། ཏིལ་འབྲུ་ཚ་རེ་ཤི་ཏུ་ག།
ཤྲི་ཀ་རི་ཤིང་ཀུན་ཀུང་།། ༩

महेन्द्र-गुग्गुलूलूक-व्यालग्राहिषु कौशिकः ।
रुक्तापशङ्कास्वातङ्कः स्वल्पेऽपि क्षुल्लकस्त्रिषु ॥ १० ॥

མཆོད་པ་གུ་གུལ་སྦྲུལ་འཛིན་དང་། ཀཽ་ཤི་ཀ།
ཀ་ར་ཚ་དག་ཨ་ཏཾ། ཆུང་ཆུང་གུ་ལ་ལ་ས་བཅོ།། 10

जैवातृकः शशाङ्केऽपि खुरे ऽप्यश्वस्य वर्त्तकः ।
व्याघ्रेऽपि पुण्डरीको ना यवान्यामपि दीपकः† ॥ ११ ॥

སྐྱུ་རུ་ར་འཚོ་བ་རི་བོ་མཚན། ཉ་ཤོག་རྒྱུ་བ་བོ་བ་ར་ཏ་ག།
གཟིག་དང་པུཎྜ་ཀ་རི་བོ་ཅ། སྒྲན་བ་རི་ལང་ཀོད་ཅན།། 11

---

* Another reading: ཚ་མདངས་ག་དེ་ནས་ཞེ།

† यवान्यामपि दीप्यकः इति पाठान्तरम् ।

शालावृकाः कपिक्रोष्टुश्वानः स्वर्णेऽपि गैरिकम् ।
पीडार्थेऽपि व्यलीकं स्यादलीकं त्वप्रियेऽनृते ॥ १२ ॥

ཤཱ་ལཱ་བྲྀ་ཀཱ་སྤྲེའུ་དང་། ཝ་སྤྱང་དང་ནི་ཁྱི་ཡིན་ནོ།
གསེར་པ་ཡང་ཙོས་དམར་དང་། འཛེར་བའི་དོན་ཡང་རྒྱལ་སྡུག་ཡིན།
ཨ་ལཱི་ཀ་ནི་མི་འཛད་བརྫུན།། 12

शीलान्वयावनूके द्वे शल्के शकलवल्कले ।
साष्टे शते सुवर्णानां हेम्न्युरोभूषणे पले ॥ १३ ॥

རང་བཞིན་རྗེ་སུལ་འགྲོ་བའོ། གཉིས་པ་ཤ་བ་ཀི་ལ་བཟང་དག་ཤན་ཤུ་བ།
གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་དང་ནི། གསེར་དང་བྲང་གི་རྒྱན་དང་སྲང་།། 13

दीनारेऽपि च निष्कोऽस्त्री कल्कोऽस्त्री समलैनसोः ।
दम्भेऽप्यथ पिनाकोऽस्त्री शूलशङ्करधन्वनोः ॥ १४ ॥

ཟླ་དཔལ་ཡང་ནིཥྐ་ཀོ་དེ། སོ་སིན།
ཀཎ་སོ་ཞིན་དྲི་མ་དང་། ཕྲིག་སེལ་མཁྲིས་པ་རྣམས་ཡང་དེ།
དེ་ཉམས་པི་ན་ཀ། སོ་ཞིན་བཅུང་དང་བདེ་བྱེད་གཞུ།། 14

धेनुका तु करेण्वाञ्च मेघजाले च कालिका ।
कारिका यातनावृत्त्योः कर्णिका कर्णभूषणे ॥ १५ ॥

བགྲོ་རྟང་ནི་རྡེ་ཤུ་ཀ་ཡང་དེ། ཚར་སྤྲིན་རྒྱ་ཀཱ་ལི་ཀཱ།
རྫག་དུ་སྲོད་བྱེད་བསྟོད་འགྲེལ་པ། ཀརྞི་ཀ་ནི་རྣ་རྒྱན་དང་།། 15

करिहस्ताङ्गुलौ पद्मवीजकोश्यां त्रिपूत्तरे
वृन्दारकौ रूपिमुख्यावेके मुख्यान्यकेवलाः ॥ १६ ॥

གླང་མོ་ལག་པ་སོར་གདུབ་དང་། པདྨའི་ས་བོན་ཟེ་འབྲུ་ནི།
གསུམ་པོ་ཕྱིན་ཚོགས་གཟུགས་བཟང་ས། གཅིག་གཙོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ།། 16

स्याद्दाम्भिकः कौक्कुटिको यश्चादूरेरितेक्षणः ।
लालाटिकः प्रभोर्भालदर्शी कार्य्याक्षमश्च यः ॥ १७ ॥

གོ་ཀུ་ཊི་ཀ་ཙུབ་འཆོས་དང་། གང་ཞིག་ཉེ་བར་ལ་བལྟོང་བ་བསྟན།
ལ་ལཱ་ཊི་ཀ་གཙོ་མིན་བས་མཐོང་། འགལ་ཞིག་གི་ནུས་པ་བ་ལ་ཡང་།། 17

भूभृन्नितम्बवलये चक्रेपु कटको ऽस्त्रियाम् ।
सूच्यग्रे क्षुद्रशत्रौ च लोमहर्षे च कण्टकः ॥ १८ ॥

... ... ।
... ... ।। 18

मयूख स्त्विट्कारज्वालास्वलिवाणौ शिलीमुखौ ।
शङ्खो निधौ ललाटास्थ्नि कम्बौ न स्त्रीन्द्रियेऽपि खं ॥ १९ ॥

ནང་སེ་སྲིད་འབར་བ་ཤླ་ཁ། ཟུང་བ་ནད་རྣག་ཤེ་སྤྲིན་མཁོ།
ཤང་ཁ་གཏེར་དཔྲལ་རུས་དུང་ལ། མོ་མིན། ཁ་དོ་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཁ།། 19

घृणिज्वाले अपि शिखे शैलवृक्षौ नगावगौ ।
आशुगौ वायुविशिखौ शरार्कविहगाः खगाः ॥ २० ॥

འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་ཤི་ཁི་ནོ། རི་ཤིང་འགྲོ་མེད་ཨ་གོ་འོ།
ཨཱ་ཤུ་གོ་ནི་རླུང་དང་མདའ། མདའ་ཉི་འདབ་ཁ་ག་འོ། ‖ 20

पतङ्गौ पक्षिसूर्यौ च पूगः क्रमुकवृन्दयोः ।
पशवोऽपि मृगा वेगः प्रवाहजवयोरपि ॥ २१ ॥

པ་ཏྲི་གོ་ནི་བྱ་ཉི་མ། ཕུ་ག་གོ་སུ་ཚོགས་པ་དག།
ཕྱུགས་དང་རི་དྭགས་མྲི་ག་འོ། བེ་ག་ཤེ་དང་རྒྱུག་པ་ཡང་། ‖ 21

परागः कौसुमे रेणौ स्नानीयादौ रजस्यपि ।
गजेऽपि नागमातङ्गावपाङ्गः तिलकेऽपि च ॥ २२ ॥

པ་ར་ག་ཉི་མེ་ཏོག་ཟེ། ཁྲུས་ཚབ་དང་ནི་རྡུལ་པ་ཡང་།
གླང་ཆེ་ཀུན་པོ་ཉ་ག་འོ། མིག་ཟུར་དཔྲལ་བ་ཐིག་ལ་བག ‖ 22

सर्गः स्वभाव-निर्मोक्ष-निश्चयाध्याय-सृष्टिषु ।
योगः सन्नहनोपाय-ध्यान-सङ्गति-युक्तिषु ॥ २३ ॥

སར་ག་རང་བཞིན་ངེས་གྲོལ་དང་། ངེས་པ་ཉེ་ཨུ་ཐུས་རྣམས་ལ།
ཡོ་ག་གོ་ཆ་བ་དང་ཐབས། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་རིགས་རྣམས་ལ ‖ 23

भोगः सुखे स्यादिभृतावहेश्च फणकाययोः ।
चातके हरिणे पुंसि सारङ्गः शवले त्रिषु ॥ २४ ॥

ལོངས་སྤྱོ་ག་བདེ་དང་ཅན་ཞེད་སོགས། ལོངས་སྤྱོད་སྦྲུལ་གདེངས་ལུས་དག་ལ།
ཁུག་རྟ་རི་དྭགས་སྐྱེས་བུ་དང་། ཁྲ་བོ་རྣམས་ལ་སཱ་ར་ངྒ། ॥ 24

कपौ च प्लवगः शापे त्वभिषङ्गः पराभवे ।
यानाद्यङ्गे युगः पुंसि युगं युग्मे कृतादिषु ॥ २५ ॥

གསུམ་སྤྲེའུ་སྨྲབ་ཅན་བཙོང་འགྲོ་བོ། ཨ་བྷི་ཥཾ་ག་བཤད་དང་སྨོས།
ཤིང་རྟའི་ལུས་སོགས་ཡུ་གའོ། ཡོ་ཡུ་གཾ་ཟློས་ཧྲན་དུས་ལ་སོགས། ॥ 25

स्वर्गेषु पशुवाग्वज्रदिङ्नेत्रघृणिभूजले ।
लक्ष्यदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि गौर्लिङ्गं चिह्नशेफयोः ॥ २६ ॥

མཐོ་རིས་ཕྱུགས་དང་ངག་དང་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་དང་མིག་དང་ནི།
འོད་ཟེར་ས་དང་ཕྱུགས་*རྣམས་ལ། བཙོན་ཉིད་རྟ་ཁྱིང་པོ་ནོ་གོ།
ལིངྒ་རྟགས་དང་ཞེ་པ་སོ། ॥ 26

शृङ्गं प्राधान्यसान्वोश्च वराङ्गं मूर्द्धगुह्ययोः ।
भगं श्रीकाममाहात्म्यवीर्य्ययत्नार्ककीर्त्तिषु ॥ २७ ॥

ཤྲྀ་ག་གཙོ་བོ་ཙ་མོ་འོ། མགོ་དང་གསང་གནས་བ་རཾ་ག།
ཤྲཱི་དཔལ་དང་འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
འདུན་པ་ཉི་མ་གྲགས་རྣམས་ལ། ॥ 27

* For ཞ !

परिघः परिघातेऽस्त्रे ऽप्योघो वृन्देऽम्भसां रये ।
मूल्ये पूजाविधावर्घ्यो ऽंहो दुःखव्यसनेष्वघम् ॥ २८ ॥

པྲ་རི་གྷ་ནི་ཡོང་ས་འཛིངས་མཚོན། ཡོ་ཆོགས་པ་དང་ཚུ་ཡི་རྒྱུན།
རིན་དང་མཆོད་བྱེད་ལ་སྒྲོར། ཨགྷ་སྡིག་སྡུག་ཉོན་མོངས་ལ༎ 28

चिषिष्टेऽपि लघुः काचाः शिक्यमृद्भेदद्दग्रुजः ।
विपर्य्यासे विस्तरे च प्रपञ्चः पावके शुचिः ॥ २९ ॥

གསུམ་འདོད་དང་ཉུང་ལ་ལགྷུར། ཀ་ཙ་ནྲ་བའི་ཕྲག་པ་དང་།
འཕྲིང་བུ་*དང་ཉི་ཤིང་ཕྲག་གོ། ཕྱིར་ལོག་རྒྱ་ཆེར་པྲ་པཉྩ༎ 29

मास्यमात्ये चाप्युपधे पुंसि मेध्ये सिते चिपु ।
अभिष्वङ्गे स्पृहायाञ्च गभस्तौ च रुचिः स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

ཤུ་ཙི་ནི་དང་ཀླབ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཙོ་བ་དག་དང་ནི།
སྐྱེས་བུ་ནུས་དག་དཀར་པོ་གསུམ། མངོན་འཕྲུ་འདོད་པ་འོད་རུ་ཙི༎ 30

प्रसन्ने भल्लुकेऽप्यच्छो गुच्छः स्तवकहारयोः ।
परिधानाञ्चले कच्छो जलप्रान्ते चिलिङ्गकः ॥ ३१ ॥

... ... |
... ... || 31

---

* For [illegible]

केकिताक्ष्यावहिभुजौ दन्तविप्राण्डजाः द्विजाः ।
अजा विष्णुहरच्छागा गोष्ठाध्वनिवहा व्रजाः ॥ ३२ ॥

མོ་སྤྱོས་འགྲོ་ཟ་ཟླ་ཟླ་ཁྱུང་། སོ་དང་བྲམ་ཟེ་སྒོང་གཉིས་སྐྱེས།
ཨཛཱ་ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་རོ། འབྲོག་ལུས་ལམ་དང་ཚོགས་བྲཛཱ།། 32

धर्मराजौ जिनयमौ कुब्जो दन्तेऽपि न स्त्रियाम् ।
वलजे क्षेत्रपूर्द्वारे वलजा वल्गुदर्शना ॥ ३३ ॥

ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་གཤིན་རྗེའོ། ཀུབྫ་སོ་དང་ཕྱུག་པའོ།
མོ་མིན། བ་ལ་ཛཾ་ནི་ཞིང་གྲོང་ཁྱེར། བ་ལ་ཛཱ་ནི་ལེགས་པར་མཐོང་།། 33

समे क्ष्मांशे रणेऽप्याजिः प्रजा स्यात् सन्ततौ जने ।
अब्जौ शंखशशाङ्कौ च स्वके नित्ये निजं त्रिषु ॥ ३४ ॥

ས་མཉམ་གསུམ་གྱི་ཨཱ་ཛིའོ། པྲཛཱ་བུ་རྒྱུད་སྐྱེ་དགུའོ།
ཨབྫོ་དུང་རི་བོང་འཛིན། བདག་པོ་རྟག་པ་ནི་ཛཾ་གསུམ།། 34

पुंस्यात्मनि प्रवीणे च क्षेत्रज्ञो वाच्यलिङ्गकः ।
संज्ञा स्याच्चेतना नाम हस्ताद्यैश्चार्थसूचना ॥ ३५ ॥

སྐྱེས་བུ་བདག་དང་ལེགས་རྟོགས་པ། ཀྵེ་ཏྲ་ཛྙོ་བརྗོད་བྱའི་རྟགས།
སཾ་ཛྙཱ་འདུ་ཤེས་མིང་དང་ནི། ལག་སོགས་དོན་གཅེར་བརྡ་པའོ།། 35

दोषज्ञौ वैद्यविद्वांसौ ज्ञो विद्वान् सोमजोऽपि च ।*
काकेभगण्डौ करटौ गजगण्डकटी कटौ ॥ ३६ ॥

†ཁྭ་རོག་གླང་འགྲམ་ཀ་ར་ཊ། གླང་ཆེན་འགྲམ་དང་ཀེ་ཊ་ཀ་ཊ།། 36

शिपिविष्टस्तु खलतौ दुश्चर्म्मणि महेश्वरे ।
देवशिल्पिन्यपि त्वष्टा दिष्टं दैवेऽपि न द्वयोः ॥ ३७ ॥

ཤི་པི་བི་ཥྚ་ཉམས་པ་དང་། གྲགས་པ་ངན་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེ།
ལྷ་ཡི་བཟོ་བ་ཉི་ཏྭཥྚ་དོ། དི་ཥྚ་སྐལ་བ་གཉིས་འདུས་མིན།། 37

रसे कटुः कट्वकार्य्ये त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः ।
रिष्टं क्षेमाशुभाभावेष्वरिष्टे तु शुभाशुभे ॥ ३८ ॥

ར་བྲོ་ཀ་ཊུ་ཀ་ཊྭ་ནི། རོ་མེད་གསུམ་ལ་སེར་སྣ་རྣོ།
རི་ཥྚ་བདེ་དང་མི་དགེ་དངོས། ཨ་རི་ཥྚ་ནི་དགེ་མི་དགེ། 38

मायानिश्चलयन्त्रेषु कैतवानृतराशिषु ।
अयोघने शैलशृङ्गे सीराङ्गे कूट मस्त्रियाम् ॥ ३९ ॥

སྒྱུ་ན་རིག་གཡོ་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། ཁྲིམས་པ་བདེ་གཡོག་ཟུང་པོ་དང་།
ལྕགས་གྲོ་རི་དང་རྩེ་མོ་དང་། ཐོང་གཞོལ་རྣམས་ལ་ཀཱུ་ཊོ།། 39

---

* Some editions omit this line.

† Verse 36 adds: [illegible]

सूक्ष्मैलायां त्रुटिः स्त्री स्यात् कालेऽल्पे संशयेऽपि सा ।
अत्युत्कर्षाश्रयः कोट्यो मूले लग्नकचे जटा ॥ ४० ॥

སོ་སོར་ཏྲུ་ཊི་ཐུག་སྐྱེལ་དུས་དང་ནི། ཆུང་ངུ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ལའོ།
རབ་དགའི་རྟེན་པ་ཀོ་ཊིའོ། རྩ་བ་དུས་སྐྲ་ཛ་ཊཱའོ།། 40

व्युष्टिः फले समृद्धौ च दृष्टि र्ज्ञानेऽक्ष्णि दर्शने ।
इष्टि र्यागेच्छयोः सृष्टि र्निश्चिते बहुले त्रिषु ॥ ४१ ॥

བྱུཥྚི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ། དྲྀཥྚི་མཁྱེན་པ་མིག་དང་མཐོང་།
ཨིཥྚི་མཆོད་སྦྱིན་འདོད་པའོ། སྲྀཥྚི་ངེས་དང་མང་པོ་གསུམ།། 41

कष्टे तु कृच्छ्रगहने दक्षामन्दागदेषु च ।
पटु द्वौ वाच्यलिङ्गौ च नीलकण्ठः शिवेऽपि च ॥ ४२ ॥

ཀཥྚ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དཀའོ། ནགས་དང་སོ་རྡན་ཤན་རེད་ལ།
པ་ཊུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་བྱའི་རྟགས། ནཱི་ལ་ཀཎྛ་ཞི་བ་ཞིང་།། 42

पुंसि कोष्ठो ऽन्तर्जठरं कुसूलोऽन्तर्गृहन्तथा ।
निष्ठा निष्पत्तिनाशान्ताः काष्ठोत्कर्षे स्थितौ दिशि ॥ ४३ ॥

པོ་ཀོཥྛ་ཁྲོ་མི་གསུམ་པ་དང་། འབྲུ་ཚོང་ཁང་པའི་ནང་དེ་བཞིན།
ནིཥྛཱ་གྲུབ་ཟད་ཞི་ཟིན་མཐར། ཀཥྛཱ་དགའ་གནས་ཕྱོགས་པའོ།། 43

त्रिषु ज्येष्ठोऽतिशस्तेऽपि कनिष्ठोऽतियुवाल्पयोः ।
दण्डोऽस्त्री लगुड़ेऽपि स्याद्गुड़ो गोलेक्षुपाकयोः ॥ ४४ ॥

ཛྱེཥྛ་རྒན་དང་ཕུལ་བྱུང་བ། ཀ་ནི་ཥྛ་དང་ཆུང་དང་ཉུང་།
དཎྜ་ཁྲ་བ་དང་དབྱུག་པའི་གུ་ཌ་རྡོག་པོས་བུར་ཤིང་བཙོས།། 44

सर्पमांसात् पशुव्याड़ौ गोभूवाचस्त्विड़ा इला ।
क्ष्वेड़ा वंशशलाकापि नाड़ी कालेऽपि षट्क्षणे ॥ ४५ ॥

ཝྱ་ཌ་སྦྲུལ་དང་ཤ་ཟན་ཕྱུགས། ཨི་ཌཱས་ཕྱུགས་ངག་ས་བ།
ཀྵེ་ཌཱ་སྨྱུག་སྐམ་སྨྲ་ཡི་སྐམ། ནཱ་ཌཱི་དུས་དང་སྐད་ཅིག་དྲུག།། 45

काण्डोऽस्त्री दण्डवाणार्ववर्गावसरवारिषु ।
स्याद्भाण्ड मश्वाभरणेऽमत्रे मूलवणिग्धने ॥ ४६ ॥

ཀཱཎྜ་དབྱུག་པ་མདའ་དང་ནི། ཚོན་དང་སྡེ་ཚན་ཀས་སྐབས་ཆུ།། 46

भृशप्रतिज्ञयो र्व्वाढं प्रगाढं भृशकृच्छ्रयोः ।
शक्तस्थूलौ त्रिषु दृढौ व्यूढौ विन्यस्तसंहतौ ॥ ४७ ॥

... ... |
... ... || 47

भ्रूणोऽर्भके स्त्रैणगर्भे बाणो बलिसुते शरे ।
कणोऽतिसूक्ष्मे धान्यांशे संघाते प्रमथे गणः ॥ ४८ ॥

བྷྲཱུ་ཎ་ཞུས་དང་མངལ་ག་ཞེར་ཅན། བཱཎ་སྐྱེབས་རྡན་བུ་དང་མདའ།
ཀ་ཎ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གྲགས། ཚོགས་དང་འཇོམས་བྱེད་ག་ཎོ༔ ॥ 48

पणो द्यूतादिषूत्सृष्टे भृतौ मूल्ये धनेऽपि च ।
मौर्व्यां द्रव्याश्रिते सत्वशुक्लसन्ध्यादिके गुणः ॥ ४९ ॥

པ་ཎ་ཞི་སོགས་རྒྱལ་ཞུས་གླ། རིན་དང་ནོར་ལ་ཡང་དེའོ།
ཡོན་ཏན་དང་ནི་དངོས་སྐྱེས་དང་། རྙི་དང་སྙིང་སྟོབས་དཀར་པོ་དང་།
མཚམས་ལ་སོགས་པ་གུ་ཎོ༔ ॥ 49

निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्सवयोः क्षणः ।
वर्णो द्विजादौ शुक्लादौ स्तुतौ वर्णन्तु वाक्षरे ॥ ५० ॥

བྱར་མེད་གནས་དང་དུས་བྱེ་བྲག། སྟོན་དག་ལ་ཀྵ་ཎོ།
བརྗོད་ཁྱིམ་སྐྱེས་པ་སོགས་དང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་བསྟོད།
བརྗོད་ཡི་གེ་ལ་ཡང་ངོ༔ ॥ 50

अरुणो भास्करेऽपि स्याद्वर्णभेदेऽपि च त्रिषु ।
स्थाणुः शर्व्वोऽप्यथ द्रोणः काकेऽप्याजौ रवे रणः ॥ ५१ ॥

... ... ।
... ... ॥ 51

ग्रामणी र्नापिते पुंसि श्रेष्ठे ग्रामाधिपे त्रिषु ।
ऊर्णा मेषादिलोम्नि स्यादावर्त्ते चान्तरा भ्रुवौ ॥ ५२ ॥

གྲཱ་མ་ཎཱི་ནི་འདྲེག་མཁན་དང་། སྐྱེས་པ་སྟུན་བཅོག་དང་གྲོང་དཔོན་པའོ།
ཨཱུརྞཱ་ལུག་སོགས་བལ་དང་ནི། སྨིན་མའི་བར་ཚོམས་ཀྱི་འཁྱིལ་བ་ལ།། ༥༢

हरिणी स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च या ।
त्रिषु पाण्डौ च हरिणः स्थूणा स्तम्भेऽपि वेश्मनः ॥ ५३ ॥

ཧ་རི་ཎཱི་རི་དྭགས་མོ། གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སེར་པོ་ཡང་།
གསུམ་པོ་སྐྱ་བོ་ཧ་རི་ཎ། ཀ་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་ཀ་བ་ལ།། ༥༣

तृष्णे स्पृहापिपासे द्वे जुगुप्साकरुणे घृणे ।
वणिक्पथेऽपि विपणिः सुरा प्रत्यक् च वारुणी ॥ ५४ ॥

ཏྲྀཥྞེ་འདོད་ཀོ་བ་སྐོམ་པ། སྨོད་པ་སྙིང་རྗེ་ཐུགས་རྗེའོ།
ཚོང་འདུས་ལམ་ཡང་ཝི་པ་ཎི། ཆང་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཝཱ་རུ་ཎཱི།། ༥༤

करेणुरिभ्यां स्त्री नेभे द्रविणन्तु बलं धनम् ।
शरणं गृहरक्षित्रोः श्रीपर्णं कमलेऽपि च ॥ ५५ ॥

ཀ་རེ་ཎུ་ནི་གླང་མོ་ཤིང་། ཤ་ར་ཎ་ནི་ཁྱིམ་དང་སྐྱབས།
ཤྲཱི་པརྞ་ནི་པདྨ་ཙམ།། ༥༥

विषाभिमरलौहेषु तीक्ष्णं क्लीवे खरे त्रिषु ।
प्रमाणं हेतुमर्य्यादाशास्त्रेयत्ताप्रमातृषु ॥ ५६ ॥

དུག་གསུམ་རྩུབས་རྣོ་ཏཱི་ཀྵྞ། མ་ནིང་ཁ་རེ་གསུམ།
པྲ་མཱ་ཎ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡུལ་ཁྲིམས་བསྟན་བཅོས་འདེབས་ཚད་ནོད།། 56

करणं साधकतमं क्षेत्रगात्रेन्द्रियेष्वपि ।
प्राण्युत्पादे संसरणमसम्बाधचमूगतौ ॥ ५७ ॥

ཀ་ར་ཎ་ནི་སྒྲུབ་ཤུགས་དང་། ཞིང་དང་ལུས་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་།
སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བ་སཾ་ས་ར་ཎ། དམུང་ཚོགས་རྒྱུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ།། 57

घण्टापथेऽथ वान्तान्ने समुद्गिरणमुन्नये ।
अतस्त्रिषु विषाणं स्यात् पशुशृङ्गेभदन्तयोः ॥ ५८ ॥

ས་སྒྲ་ཊཱ་ར་ཊ་འགྲོ་དང་འཕྱིར། འདི་ནས་གསུམ་སྤྱི་བི་ཥཱ་ཎ།
རྭགས་ཀྱི་རྭ་དང་ཆེན་*པའི།། 58

प्रवणं क्रमनिम्नोर्व्यां प्रह्वे ना तु चतुष्पथे ।
सङ्कीर्णौ निचिताशुद्धावीरिणं शून्यमूषरम् ॥ ५९ ॥

པྲ་བ་ར་ནི་མི་མཉམ་དང་། དགའ་དང་བཞི་མདོ་རྣམས་ལ་འོ།
སཾ་ཀཱིརྞ་ནི་དག་མ་དག། ཨི་རི་ཎཾ་སྟོང་ཚྭ་སྐྱོན་ཅན།། 59

* हेमम ?

देवसूर्य्यौ विवस्वन्तौ सरस्वन्तौ नदार्णवौ ।
पक्षितार्क्ष्यौ गरुत्मन्तौ शकुन्तौ भासपक्षिणौ ॥ ६० ॥

ལྷ་ཉི་རི་བ་སྭནྟོ་དོ། ས་ར་སྭནྟོ་གཙང་ངོ་མཚོ་འོ།
བྱ་ཁྱུང་ག་རུ་ཏྨནྟོ་དང་། ཤ་ཀུནྟ་ནི་ཁྲིམ་བྱ་བྱ།། 60

अग्न्युत्पातौ धूमकेतुजीमूतौ मेघपर्व्वतौ ।
हस्तौ तु पाणिनक्षत्रे मरुतौ पवनामरौ ॥ ६१ ॥

མེ་སྐྱེས་དུ་བ་ཀེ་ཏཽུ། ཛཱི་མཱུ་ཏོ་ནི་སྤྲིན་དང་རི།
ཧསྟོ་ལག་པ་མེ་བཞི་འོ། མ་རུ་ཏོ་ནི་རླུང་འཆི་མེད།། 61

यन्ता हस्तिपके सूते भर्त्ता धातरि पोष्टरि ।
यानपात्रे शिशौ पोतः प्रेतः प्राणान्तरे मृते ॥ ६२ ॥

ཡནྟྲ་གླང་ཆེན་ཁ་ལོ་སྒྱུར། བྷརྟྲ་འཛིན་གསོ་བ་པོ།
གྲུ་དང་ཕྱིས་པ་པོ་ཏ་འོ། པྲེ་ཏ་སྲོག་ཆགས་མཐར་ཤ་འོ།། 62

ग्रहभेदे ध्वजे केतुः पार्थिवे तनये सुतः ।
स्थपतिः कारुभेदेऽपि भूभृद्भूमिधरे नृपे ॥ ६३ ॥

གཟའ་དབྱེ་རྒྱལ་མཚན་ཀེ་ཏུ་འོ། ས་བདག་བུ་དང་སུ་ཏ་འོ།
སྠ་པ་ཏི་ནི་ཤིང་བཟོ་བ་དབྱེ། ས་འཛིན་ནི་དང་རྒྱལ་པོ་འོ།། 63

वीणाभेदेऽपि महती भूति र्भस्मनि सम्पदि ।
नदीनगर्य्यौ नागानां भोगवत्यथ सङ्गरे ॥ ७२ ॥

པི་ཝང་དབྱེ་བ་མ་ཧ་ཏཱི། བྷཱུ་ཏི་ཐལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས།
གཙང་པོ་ཀླུ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས། བྷོ་ག་བ་ཏི་དེ་ནས་ནི॥ 72

सङ्गे सभायां समितिः क्षयवासावपि क्षितिः ।
रवेरर्चिश्च शस्त्रञ्च वह्निज्वाला च हेतयः ॥ ७३ ॥

བདེ་བྱེད་གྲོགས་པོ་དག་དང་ནི། གསུང་འདུ་ས་ནི་ས་མི་ཏི།
ཟད་དང་གནས་ལ་ཀྵི་ཏིའོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མཚོན་ཆ་དང་།
མེ་རྩེ་འབར་བ་ཧེ་ཏཱི་འོ॥ 73

जगती जगति च्छन्दोविशेषेऽपि क्षितावपि ।
पंक्तिश्छन्दोऽपि दशमं स्यात् प्रभावेऽपि चायतिः ॥ ७४ ॥

ཛ་ག་ཏཱི་ནི་འགྲོ་བ་དང་། ཚིག་སྦྱོར་བྱེ་བྲག་ས་གཞི་ལའང་།
པཾ་ཀྟི་གྲལ་དང་ཡིག་བཅུའི་སྡེབས། འོད་དང་ཆགས་པ་ཨ་ཡ་ཏི॥ 74

पत्तिर्गतौ च मूले तु पक्षतिः पक्षभेदयोः ।
प्रकृति र्योनिलिङ्गे च कौशिकाद्याश्च वृत्तयः ॥ ७५ ॥

པཏྟི་འགྲོ་དང་སྐང་ཤང་ངོ་། ཚ་བ་གཞིག་དབྱེ་པཀྵ་ཏི།
པྲ་ཀྲྀ་ཏི་ཡོ་ནཱི་ལིང་ཀྱི་དེ་ནི་སྐྱེ་གནས་བརྟགས། གར་ཚོགས་འཚོ་བ་བྲི་ཏྟིའོ॥ 75

सिकताः स्यु र्वालुकापि वेदे श्रवसि च श्रुतिः ।
वनिता जनितात्यर्थानुरागायाञ्च योषिति ॥ ७६ ॥

སི་ཀ་ཏཱ་ནི་བྱེ་བྱེ་དུམ། རིག་བྱེད་ཐོས་པ་ཤྲུ་ཏིའོ།
བ་ནི་ཏཱ་དང་ཛ་ནི་ཏཱ། མ་དང་རྗེས་ཆགས་བུད་མེད་ལ།། 76

गुप्तिः क्षितिव्युदासेऽपि धृति र्धारणधैर्य्ययोः ।
बृहती क्षुद्रवार्त्ताकी छन्दोभेदे महत्यपि ॥ ७७ ॥

གུ་པྟི་དོང་འབྲུ་ཕུག་བཅས་གྲུ། ཀྵི་ཏི་འཛིན་དང་བློ་གྲོས་སོ།
བྲི་ཧ་ཏཱི་ནི་ཐུམ་སྣན་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ལའང་།། 77

वासिता स्त्रीकरिण्योश्च वार्त्ता वृत्तौ जनश्रुतौ ।
वार्त्तं फल्गुन्यरोगे च त्रिष्वप्सु च घृतामृते ॥ ७८ ॥

བུད་མེད་གླང་པོ་བ་སི་ཏཱ། བརྟ་འཚོ་བ་སྐྱེ་བོའི་གཏམ།
བཱརྟ་ནད་མེད་སྙིང་པོ་མེད། གསུམ་ཤུན་མར་མར་ནི་ཨ་མྲི་ཏ།། 78

कलधौतं रौप्यहेम्नो र्निमित्तं हेतुलक्ष्मणोः ।
अत्याहितं महाभीतिः कर्म्म जीवानपेक्षि च ॥ ७९ ॥

ཀ་ལ་དྷཽ་ཏཾ་དངུལ་དང་གསེར། ནི་མི་ཏྟཾ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད།
ཨ་ཏྱཱ་ཧི་ཏཾ་འཇིགས་ཆེན་དང་། ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་མི་ལྟ་བྱེད།། 79

युक्ते क्ष्मादावृते भूतं प्राण्यतीते समे त्रिषु ।
श्रुतं शास्त्रावधृतयो र्युगपर्य्याप्तयोः कृतम् ॥ ८० ॥

རིག་པས་ས་སོགས་དུས་རྒྱུ་དེ། སྲོག་ཆགས་འདས་དུས་འདྲ་བ་གསུམ།
ཤྲུ་ཏི་བསྟན་བཅོས་པ་འཛིན་ཉིད་དང་། རྫོགས་ལྡན་དུས་པས་གྲངས་ཐོབ་ཀྱི་དོ།། 80

वृत्तं पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिस्तले ।
महद्राज्यञ्चावगीतं जन्ये स्याद्गर्हिते त्रिषु ॥ ८१ ॥

བྲྀཏྟ་ཚིགས་བཅད་སྤྱོད་པ་གསུམ། འདས་དུས་བསྟན་པོ་རྒྱུན་པོ་ལ།
ན་ཏ་ར་ནི་རྒྱལ་སྲིད་དང་། གྲིས་བོས་སྐྱོད་དང་ཆེན་པོ་ལ།
ལས་ཀྱིས་འཛོ་བ་མི་སྣ་བྱེད*།། 81

श्वेतं रौप्येऽपि रजतं हारे रौप्ये सिते त्रिषु ।
त्रिष्वितो जगदिङ्गेऽपि रक्तं नील्यादिरागि च ॥ ८२ ॥

གསུམ་ཤྭེ་ཏ་དངུལ་དང་དཀར་པོ་ལ། ར་ཛ་ཏ་ནི་ནོ་ཤིན་དང་།
དངུལ་དང་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་གསུམ། གསུམ་པ་མི་དེ་ནས་ཛ་གད་ནི།
འགྲོ་བ་དང་ནི་འཁོར་བ་ལ། རཀྟ་སྔོ་སོགས་ཆགས་པ་ལ།། 82

अवदातः सिते पीते शुद्धे बद्धार्जुनौ सितौ ।
युक्तेऽतिसंस्कृते मर्ष्यभिनीतोऽथ संस्कृतम् ॥ ८३ ॥

ཨ་བ་ད་ཏ་དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་ནི་དག་པའོ།
ཨརྫུན་དཀར་པོ་སེ་དོ། རིགས་དང་མཐོན་པར་ལེགས་སྦྱར་དང་།
ཞུས་པ་ཨ་བྷི་ནཱི་ཏའོ། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་བྱེད་པ་དང་།། 83

---

* Superfluous.

लक्षिमे लक्ष्मणोपेतेऽप्यनन्तोऽनवधावपि ।
ख्याते हृष्टे प्रतीतोऽभिज्ञातस्तु कुलजे बुधे ॥ ८४ ॥

མཚན་ཉིད་ཨུ་པེ་ཏེ་ཡང་ངོ་། ཨ་ནནྟ་ནི་མཐའ་ཡས་དགར།
གྲགས་དང་ཡིད་འོང་པྲ་ཏཱི་ཏོ། ཨ་བྷི་ཛྙཱ་ཏ་རིགས་སྐྱེས་མཁས།། 84

विविक्तौ पूतविजनौ मूर्च्छितौ मूढसोच्छ्रयौ ।
द्वौ चाम्लपरुषौ शुक्तौ शितौ धवलमेचकौ ॥ ८५ ॥

བི་བི་ཀྟཽ་ནི་དག་དང་དབེན། མཱུར་ཚྪི་ཏོ་ནི་སྨོངས་དང་བསྒོ།
གཉིས་དག་སྐྱུར་རུབ་ཤུ་ཀྟཽ། ཤི་ཏཽ་དཀར་དང་དཀར་ནག་འདྲེས།། 85

सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशस्ते ऽभ्यर्हिते च सन् ।
पुरस्कृतः पूजितेऽरात्यभियुक्तेऽग्रतः कृते ॥ ८६ ॥

སདྷུ་ལེགས་དང་རིགས་ཧྲན་དང་། དགེ་བ་པར་བྱེད་བདེན་པའོ།
ཕུར་སྐྲྀ་མཆོད་པ་དང་། དགྲ་དང་མངོན་པར་རིག་པ་དང་།
མདུན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་པའོ།། 86

निवातावाश्रयावातौ शस्त्राभेद्यञ्च वर्म्म यत् ।
जातोन्नद्धप्रवृद्धाः स्युरुच्छ्रिता उत्थितास्त्वमी ॥ ८७ ॥

ནི་བྷ་ཏ་ནི་རླུང་མེད་གནས། མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་གོ་ཆ་པའང་།
ཛཱ་ཏཿསྐྱེས་དང་འཕོ་བ་ཐོབ། ཨུ་ཚྪྲི་ཏ་དང་ཨུ་ཏྠི་ཏ་འདི་རྣམས།། 87

इङ्गितमत्प्रोद्यतोत्पन्ना आदृतौ सादरार्चितौ ।
अर्थोऽभिधेयरैवस्तु प्रयोजननिवृत्तिषु ॥ ८८ ॥

བརྒྱ་དང་ཡར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དྲན་ས། ཨ་དྲི་ཏ་དེ་དག་བརྗོད་ཅེར།
ཨརྠ་བརྗོད་བྱ་ནོར་པོ་ཆེ། དགོས་པ་དགག་པ་དོ་དྲན་ས་ན༎ ༨༨

निदानागमयोस्तीर्थं ऋषिजुष्टजले गुरौ ।
समर्थस्त्रिषु शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हितेऽपि च ॥ ८९ ॥

ཏཱིརྠ་སྟེང་གཞི་ལུང་དང་ནི། དྲང་སྲོང་བུ་སྟེགས་རྗེ་བའོ།
སམརྠ་གསུམ་ནུས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དོན་འདྲེལ་ཕན་པ་ཡང་༎ ༨༩

दशमीस्थौ क्षीणरागवृद्धौ वीथी पदव्यपि ।
आस्थानीयत्नयोरास्था प्रस्थोऽस्त्री सानुमानयोः ॥ ९० ॥

ད་ཤ་མཱི་སྠཽ་ཆགས་ཉམས་རྒན། ཝཱི་ཐཱི་ལམ་དང་ཚིག་པའོ།
ཨཱསྠཱ་ཡིད་བརྟན་བཀུར་བརྟོན་པ། པྲསྠ་རི་རྩེ་ཀྱང་དང་། ཞེ་སོ༎ ༩༠

अभिप्रायवशौ छन्दावब्दौ जीमूतवत्सरौ ।
अपवादौ तु निन्दाज्ञे दायादौ सुतबान्धवौ ॥ ९१ ॥

དགོངས་ཞིང་དང་རང་དབང་འདོད། ཨབ་དཱ་སྤྲིན་དང་ལོ་ཡང་།
ཨ་པ་ཝཱ་དོ་སྨོད་དང་བཀའ་ལུང་། དཱ་ཡཱ་དོ་བུ་དང་གཉེན༎ ༩༡

पादा रश्म्यंघ्रितूर्यांशा श्चन्द्राग्न्यर्का स्तमोनुदः ।
निर्व्वादो जनवादेऽपि शादो जम्बालशष्पयोः ॥ ९२ ॥

པཱ་དཱ་འོད་ཟེར་ཞབས་དང་ནི། བཞི་ཆ་ཟླ་མེ་ཉི་མུན་སེལ།
ནིརྦཱ་ད་སྐྱེ་བོས་སྨྲས། ཤཱ་དོ་རྫབ་དང་སྔོ་སྔོར། ༩༢

आरावे रुदिते त्रातर्य्याक्रन्दो दारुणे रणे ।
स्यात् प्रसादो ऽनुरागेऽपि सूदः स्याद्व्यञ्जनेऽपि च ॥ ९३ ॥

ཨཱ་ར་ཝ་ངུ་སྐད་སྨོན་པ་རྣམས། ཨཱ་ཀྲནྡོ་དྲག་པོའི་གཡུལ།
པྲ་སཱ་ད་ནི་དང་ཆགས་པར། སུ་དང་ཟས་སྦྱོར་བྲགས་པ་ཡང་། ༩༣

गोष्ठाध्यक्षेऽपि गोविन्दो हर्षेऽप्यामोदवन्मदः ।
प्राधान्ये राजलिङ्गे च वृषाङ्गे ककुदो ऽस्त्रियाम् ॥ ९४ ॥

ཟུ་རྦོར་བ་ཛི་གོ་བིནྡ། ཨ་མོ་དེ་ནི་དགའ་དང་ཚང་།
གཙོ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ། རྟགས།
ཁྲུན་ཆོག་ནོག་རྣམས་ཀ་ཀུ་དོ། བོ་མིན་ནོ། ༩༤

स्त्री सम्विज्ज्ञानसम्भाषाक्रियाकाराजिनामसु ।
धर्म्मे रहस्युपनिषत् स्यादृतौ वत्सरे शरत् ॥ ९५ ॥

སྟྲཱི་ནི་རིག་ཉི་བཞིན་བདང་། གཞུང་ངག་ཅི་བྱེད་གཟུགས་པའི་ངང་རྣམས།
ཆོས་དང་རཱ་ཧ་སུ་ཧ་ཊ་ད། སྟོན་ཀ་བོའི་ལོ་ཤ་ར་ད། ༩༥

पदं व्यवसित-त्राण-स्थान-लक्ष्मांघ्रि-वस्तुषु ।
गोष्पदं सेविते माने प्रतिष्ठा कृत्यमास्पदम् ॥ ९६ ॥

པ་དཾ་བྱ་བ་སྐྱོབ་པ་དང་། གནས་དང་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱང་པ་དངོས།
གོ་ཥྤ་དཾ་ནི་ཉམས་དོག་ཟེ། རབ་གནས་ཁྲོབ་པ་ཨཱ་སྤ་དཾ།། ༡༠

विमिष्टमधुरौ स्वादू मृदू चातीक्ष्णकोमलौ ।
मूढाल्पापटुनिर्भाग्या मन्दाः स्यु द्वौ तु शारदौ ॥ ९७ ॥

གསུབ། ཡིད་འོང་སྣང་ཅི་སྒྲ་དུ་རོ།
ཐྲི་ཏུ་རྣོ་དང་འཇམ་པ་དག། རྨོངས་དང་ཆུང་དང་མི་གསལ་བ་དང་།
སྐལ་པ་ངན་ནམས་མནྡོ། གཉིས་ཤཱ་ར་དོ་ནི་ཅེ་བོ་གཏེར་བའོ།། ༡༢

प्रत्यग्राप्रतिभौ विद्वत्सुप्रगल्भौ विशारदौ ।
व्यामो वटश्च न्यग्रोधावुत्सेधः काय उन्नतिः ॥ ९८ ॥

བིས་ར་དཱོ་ཡོངས་ཅན་བཀྱམ། ཉལ་བཞང་དེ་དཔའ་བོ་ཉུ་གྲོ་དྷ།
ཨུད་སེ་དྷ་ལུས་དང་མཐོ།། ༡༣

पर्याहारश्च मार्गश्च विवधौ वीवधौ च तौ ।
परिधि र्यज्ञियतरोः शाखायामुपघ्न्यर्थके ॥ ९९ ॥

བེར་ཅི་ཡ་ནི་བི་བ་དྷ། བི་བ་དྷ་ཡང་ཤི་བ་ཤིག་ནོ།
པ་རི་དྷི་ནི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི། ཤིང་སྤུར་ཨུ་པ་གྲི་འཁོར་རོ།། ༡༤

बन्धकं व्यसनं चेतः पीड़ाधिष्ठानमाधयः ।
स्युः समर्थननीवाकनियमाश्च समाधयः ॥ १०० ॥

དབ་ཉེས་པ་སེམས་ནད་དང་། ཟིན་གྱིས་བརྟེན་པ་ཨ་དྷི་ངོ།
བསྒྲུབ་དོན་ཞི་ནོར་དུ་བག་དང་ནི། ངེས་པ་རྣམས་ནི་ས་མ་དྷི། 100

दोषोत्पादेऽनुबन्धः स्यात् प्रकृत्यादिविनश्वरे ।
मुख्यानुयायिनि शिशौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने ॥ १०१ ॥

ཉེས་སྐྱེ་ཨ་ནུ་བནྡྷ་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་འཇིགས་ཞེན་དང་།
གཙོ་བོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་པ་རང་བཞིན་རྗེས་འགྲོ་དོ།། 101

विधु र्विष्णौ चन्द्रमसि परिच्छेदे विलेऽवधिः ।
विधि र्विधाने दैवे च प्रणिधिः प्रार्थने चरे ॥ १०२ ॥

ཝི་དྷུ་ཁྱབ་འཇུག་ཟླ་བའོ། ཡོངས་གཅོད་དུས་དག་ཨ་ཝ་དྷི།
ཝི་དྷི་སྒྲུབ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ལས། པྲ་ཎི་དྷི་ནི་སྨོན་པ་སྐྱོད། 102

वुधवृद्धौ पण्डितेऽपि स्कन्धः समुदयेऽपि च ।
देशे नदविशेषेऽब्धौ सिन्धुर्ना सरिति स्त्रियाम् ॥ १०३ ॥

བུདྡྷ་ཀ་དང་མཁས་པའོ། སྐནྡྷ་ཡང་དག་ཚོགས་པའོ།
སྨན་གཙང་པོ་ཆུ་ཡ་བཛྲ། སིནྡྷུ་ཆུ་ཀླུང་ཆུ་བོ་འོ།། 103

विधाविधौ प्रकारे च साधू रम्येऽपि च त्रिषु ।
वधू र्जाया स्नुषा स्त्री च सुधा लेपोऽमृतं स्नुही ॥ १०४ ॥

བི་དྷཱ་བི་དྷཽ་རྣམ་པའོ། སཱ་དྷུ་དགའ་བ་དང་ལེགས་པ་ལ།
བ་དྷཱུ་བུད་མེད་མནའ་མ་ཆུང་། སུ་དྷཱ་ཞུག་པ་བདུད་རྩི་སྔོན* ॥ 104

सन्धा प्रतिज्ञा मर्य्यादा श्रद्धा सम्प्रत्ययः स्पृहा ।
मधु मद्ये पुष्परसे क्षौद्रे चान्धतमस्यपि ॥ १०५ ॥

སནྡྷཱ་ནི་ཆ་ཡུལ་ཆོས་སོ། ཤྲདྡྷཱ་བློ་དང་འདོད་པའོ།
མདྷུ་ཆང་དང་མེ་ཏོག་ཅུ་དང་སྦྲང་། ཨནྡྷ་ལོང་བ་མུན་པའོ॥ 105

अतस्त्रिषु समुन्नद्धौ पण्डितंमन्यगर्व्वितौ ।
ब्रह्मबन्धुरधिक्षेपे निर्द्देशे ऽथावलम्बितः ॥ १०६ ॥

འདི་ནས་གསུམ་ཡིན་ས་ནདྡྷཱ། མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའོ།
ཚངས་གཉེན་ཞེན་དུ་གཡོ་དང་ངེས་བསྟུར་པ॥ 106

अविदूरोऽप्यवष्टब्धः प्रसिद्धौ ख्यातभूषितौ ।
सूर्य्यवह्नी चित्रभानू भानू रश्मिदिवाकरौ ॥ १०७ ॥

ཉེ་དང་རིང་མིན་བཞོང་ཨ་བཥྚབྡྷོ། པྲ་སི་དྡྷཽ་ནི་གྲགས་དང་རྒྱན།
ཉི་མེ་ཅི་ཏྲ་བྷཱ་ནུའོ། བྷཱ་ནུ་འོད་ཟེར་འོད་ཀྱི་བྱེད॥ 17

---

* འཐོན ?

भूतात्मानौ धातृदेहौ मूर्खनीचौ पृथग्जनौ ।
ग्रावाणौ शैलपाषाणौ पत्त्रिणौ शरपक्षिणौ ॥ १०८ ॥

བྷཱུ་ཏཱཏྨཱ་ནཽ། འབྱུང་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ལ་ལུས། རྨོངས་དང་དམན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ།
གྲཱ་བཱ་ཎཽ་རི་རི་དང་རྡོ། པ་ཏྲི་ཎཽ་ནི་སྦྲ་ཐུན་མདའ་དང་བྱ་དག་གོ॥ 108

तरुशैलौ शिखरिणौ शिखिनौ वह्निबर्हिणौ ।
प्रतियत्नावुभौ लिप्सोपग्रहावथ सादिनौ ॥ १०९ ॥

ཤིང་དང་རི་ན་ཙེ་མོ་ཅན། ཤི་ཁི་ནཽ་ནི་མ་བྱ།
སྦྲ་རེ་ལ་ཀྲ་གཉིས་མཐུན་སེམས། ཉེར་འཛིན་དེ་ནས་སཱ་དི་ནོ॥ 109

द्वौ सारथिहयारोहौ वाजिनोऽश्वेषुपक्षिणः ।
कुलेऽप्यभिजनो जन्मभूम्यामप्यथ हायनाः ॥ ११० ॥

གཉིས། ཁ་ལོ་སྒྱུར་དང་རྟ་བདར། བཱ་ཛི་ན་ནི་མདའ་*དང་བྱ།
ཀུ་ལེ་ཨ་བྷི་ཛ་ན་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱེས་པའི་ས། དེ་ནས་ཧཱ་ཡ་ན་ཞེས་པ॥ 110

वर्षार्चिर्व्रीहिभेदाः स्यु श्चन्द्राग्न्यर्का विरोचनाः ।
केशेऽपि वृजिनो विश्वकर्म्मार्कसुरशिल्पिनोः ॥ १११ ॥

ལོ་དང་འོད་ཟེར་འབྲུ་ཡི་དབྱེ། ཙནྡྲ་ཉི་མ་མེ་རོ་ཙ་ན།
སྐྲ་འཆིལ་བ་བྲི་འཛིན་ཡིན་ནོ། སྣ་ཚོགས་ལས་དང་ཉི་མ་དང་།
ལྷ་དང་བཟོ་དག་ཡིན་ནོ॥ 111

* For ད ?

आत्मा यत्नो धृति र्बुद्धिः स्वभावो ब्रह्मवर्ष्म च ।
ग्रचुधातुकमत्तेभवर्षुकाब्दा घनाघनाः ॥ ११२ ॥

ཨཱད་ནཱན་འདུན་པ་འཛིན་པ་དང་། བློ་གྲོས་རང་བཞིན་ཚངས་པ་གླང་ཕྱོས་དང་།
ཆར་སྤྲིན་ལྷ་ར་ལྷ་ནི།། 112

अभिमानोऽर्थादिदर्पे ज्ञाने प्रणयहिंसयोः ।
घनो मेघे मूर्त्तिगुणे त्रिषु मूर्त्ते निरन्तरे ॥ ११३ ॥

ཨ་བྷི་མཱ་ན་དོན་སོགས་ཀྱི། ང་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡིད་བརྩུགས་རྣམ་འཚེ།
སྤྲིན་སྤྲིན་དང་གཟུགས་ཡོན་ཏན། གཟུགས་མཐུགས་པ་དང་ནི་བར་མེད་དོ།། 113

इनः सूर्य्ये प्रभौ राजा मृगाङ्के क्षत्रिये नृपे ।
वाणिन्यौ नर्त्तकीमत्ते स्रवन्त्या मपि वाहिनी ॥ ११४ ॥

ཨི་ན་ཉི་མ་འོད་ཟེར། རྗེ་ན་ནི་རི་དྭགས་མཚན།
རྒྱལ་རིགས་ནི་ཡི་དབང་པོ་ལ། ཝཱ་རཱི་ཎྱཻ་ནི་གར་མ་བྱོས།
མཉར་ཡོད་རང་བ་ནི་ཝཱ་ཧི་ནཱི།། 114

ह्रादिन्यौ वज्रतड़ितौ वन्दायामपि कामिनी ।
त्वग्देहयोरपि तनुः सूनाधोजिह्विकापि च ॥ ११५ ॥

ཧྲ་དི་ནྱཻ་ནི་གནམ་ལྕགས་གློག། བརྡུལ་ན་ཆགས་ཅན།
ལྤགས་དང་ལུས་དག་ཏ་ནུ། ཤྲུ་དྷོག་ཛི་ཧྭ་ཀ་ཅན་པ།། 115

क्रतुविस्तारयोरस्त्री वितानं त्रिषु तुच्छके ।
मन्देऽथ केतनं कृत्ये केतावुपनिमन्त्रणे ॥ ११६ ॥

སེ་ཏོག་བི་ཏཱ་ན་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱ་ཆེན་མོ་མིན་གསུམ་སྟོང་དམན།
དེ་ནས་ཀེ་ཏནམ་བྱས་ཟིན། རྒྱལ་མཚན་མཇུག་ཅོག།། 116

वेदस्तत्त्वं तपो ब्रह्म ब्रह्मा विप्रः प्रजापतिः ।
उत्साहने च हिंसायां सूचने चापि गन्धनम् ॥ ११७ ॥

བེད་དེ་ཉེར་དགའ་ནི། ཚངས་པ་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག།
སྤྲོ་དང་རྣམ་འཚེ་སྦྲན་རྣམས། གནྡྷ་ནམ།། 117

आतञ्चनं प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम् ।
व्यञ्जनं लाञ्छनं श्मश्रु निष्ठानावयवेष्वपि ॥ ११८ ॥

ཨཱཏཉྩ་ནཾ་བསྐྲུན་ཚུ་དང་། ཐང་དང་རང་ཉིད་རོ་ཁ་བའོ།
བྱཉྫ་ནཾ་ནི་རྟགས་དང་ནི། སྨ་ར་ཚང་བ་ཆ་ཤས་རྣམས།། 118

स्यात् कौलीनं लोकवादे युद्धे पश्वहिपक्षिणाम् ।
स्यादुद्यानं निःसरणे वनभेदे प्रयोजने ॥ ११९ ॥

ཀཽ་ལཱི་ནཾ་ནི་སྐྱེ་བོས་སྨྲོད། ཏྲུད་འགྲོ་འཐབ་དང་སྦྲུལ་བྱ་ལའང་།
ཨུདྱཱ་ནཾ་ནི་གྲོང་ཕྱི་རིམ། ནགས་དབྱེ་དང་ནི་རབ་དགོས་པ།། 119

अवकाशे स्थितौ स्थानं क्रीड़ादावपि देवनम् ।
उत्थानं पौरुषे तन्त्रे सन्निविष्टोद्गमेऽपि च ॥ १२० ॥

དབེན་གནས་གནས་དག་སྡ་ནི། གཅེས་པའི་འཛོམས་པ་དེ་བ་ནི།
ཨུཏྠཱ་ནི་རི་སྐྱེས་བརྒྱུ་ཅན། དཔག་དང་སྤྱད་ནས་བཞེངས་པ་བ།། 120

व्युत्थानं प्रतिरोधे च विरोधाचरणेऽपि च ।
मारणे मृतसंस्कारे गतौ द्रव्येऽर्थदापने ॥ १२१ ॥

བྱུཏྠཱ་ནི་ངེང་འཛིན་ཟད། འགལ་བར་སྤྱོད་པ་ཟླས་པའོ།
འཆི་དང་རོ་བསྲེག་འགྲོ་བ་དང་། རྫས་དང་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་འོང་དང་།། 121

निवर्त्तनोपकरणानुव्रज्यासु च साधनम् ।
निर्यातनं वैरशुद्धौ दाने न्यासार्पणेऽपि च ॥ १२२ ॥

ལོག་ཅེད་རྗེས་འགྲོ་སཱ་དྷ་ན། ནིརྻཱ་ཏ་ནི་ཉམས་དགག་པ།
སྦྱིན་དང་བཅོལ་བ་གཏད་པའོ།། 122

व्यसनं विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपजे ।
पक्ष्माक्षिलोम्नि किञ्जल्के तन्त्वाद्यंशेऽप्यणीयसि ॥ १२३ ॥

བྱས་ནི་ནི་རྒུད་འཇོམས་ཉེས། ཀྵམ་པ་སྐྱེས་པ་འདོད་སྐྱེ་ཁྲོ་སྐྱེར།
པཀྵ་ནི་རིག་ཟེ་ག་སར་དང་། ཉིད་ཀྱི་སེ་བྲུང་བ།། 123

तिथिभेदे क्षणे पर्व वर्त्म नेत्रच्छदेऽध्वनि ।
अनार्यगुह्ये कौपीनं मैथुनं सङ्गतौ रतौ ॥ १२४ ॥

ཚེས་དབྱེ་དང་ཞིག་ལ་ནར་བར། །ངར་སྤུ་ཤིག་ལྷག་ཀ་བ་བ། །
ངོ་ར་ཚེ་དཔག་ཁ་ལ་ཀོ་རྡོ་ར། །ཞི་རྩ་རེ་རི་ན་དུས་ཀྱི་ང་ལ་བ་ལ། ། 124

प्रधानं परमात्मा धीः प्रज्ञानं बुद्धिचिह्नयोः ।
प्रसूनं पुष्पफलयोर्निधनं कुलनाशयोः ॥ १२५ ॥

ཟླ་ཞེ་རི་ཞེ་ཚོ་ན་ད་ཀ་རྫི། །ཟླ་ཞེ་ཞི་རྫི་ཟླ་ཀ་ཧ་ན་ཀ། །
ཟླ་རི་ཞེ་ཞེ་རྐ་ཞ་ཟླ་ཀ། །ཞི་ཟླ་རེ་རི་ཞི་ན་ཀ་ད་ན་ཀྱི་ཞ་ཀ། ། 125

क्रन्दने रोदनाह्वाने वर्ष्म देहप्रमाणयोः ।
गृहदेहत्विट्प्रभावा धामान्यथ चतुष्पथे ॥ १२६ ॥

ཟླ་རི་ཞུ་ཀ་ན་ཚོ། །ཟླ་རི་ཞུ་ཀ་ད་ཞ་ཚོ། །
ཁྱི་ཀ་ད་ཞི་ཞི་ཞ་ཤུ་ཀ་ཞུ་ད་ཞ། །ཟླ་ཞ་ཀ་རི་ཀ་རི། ། 126

सन्निवेशे च संस्थानं लक्ष्म चिह्नप्रधानयोः ।
आच्छादने सन्निधानमपवारणमित्युभे ॥ १२७ ॥

ཞེ་ཏེ་ན་ཞི་ཞི་ཟླ་ཞ་ཟླ་རི། །ཟླ་ཞ་ཚོ་ཀ་ཞ་ཀ་རི་ཞི་ཟླ་ན། །
ཟླ་ཟླ་ད་ཞི་ཞི་ཞ་ཟླ་ཞ་ཏེ་ཀ། ། 127

आराधनं साधने स्यादवाप्तौ तोषणेऽपि च ।
अधिष्ठानं चक्रपुरप्रभावाध्यासनेष्वपि ॥ १२८ ॥

ཨཱ་རཱ་དྷ་ན་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོབ་དང་ཚིམ་པ་ཉམས་ལ་ཡང་།
ཨ་དྷི་ཥྛཱ་ན་ནི་གྲོང་འཁྱེར་དང་། མཐུ་དང་གནས།། 128

रत्नं स्वजातिश्रेष्ठेऽपि वने सलिलकानने ।
तलिनं विरले स्तोके वाच्यलिङ्गं तथोत्तरे ॥ १२९ ॥

རཏྣ་རང་རིགས་རིན་ཆེན་མཆོག། བ་ནེ་ཆུ་དང་ནགས་ཁྲོད་དོ།
ཏ་ལི་ནཾ་ནི་མཐོར་དང་ཉུང་། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱི།། 129

समानाः सत्समैकेषु स्युः पिशुनौ खलसूचकौ ।
हीनन्यूनावूनगर्ह्यौ वेगिशूरौ तरस्विनौ ॥ १३० ॥

ས་མཱ་ན་ནི་མཚུངས་དང་གཅིག། པི་ཤུ་ནཽ་ནི་ཕྲ་མ་ཁ་ཟེར།
ཧཱི་ནཱོ་ནི་གང་དམན་ཕྲ་ཞན། རང་དང་དཔའ་བ་ཏ་ར་སྭི་ནོ།། 130

अभिपन्नोऽपराद्धोऽभिग्रस्तव्यापन्नतावपि ।
कलापो भूषणे बर्हे तूणीरे संहतेऽपि च ॥ १३१ ॥

ཨ་བྷི་པནྣོ་ཉེས་ཅན་དང་། དགྲ་དབང་སོང་དང་རྒྱོ་རེ་ཅན།
ཀ་ལཱ་པ་ནི་རྒྱན་དང་ནི། རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་ཚོགས་པ་ལ་འང་།། 131

परिच्छदे परीवापः पर्य्युप्तौ सलिलस्थितौ ।
गोधुग्गोष्ठपती गोपौ हरविष्णू वृषाकपी ॥ १३२ ॥

པ་རི་བ་ས་ཡོངས་གཅོད་དང་། པརྻུ་སྟཱི་དང་ཆུ་གནས་པ།
འཛིཾ་བ་ལ་བདག་གོ་པོ། དབང་ཕྱུག་འཇུག་བྲི་ཥཱ་ཀ་པི།། 132

बाष्प मुष्माश्रु कशिपु त्वन्न माच्छादनं दयम् ।
तल्पं शय्याट्टदारेषु स्तम्बेऽपि विटपो ऽस्त्रियाम् ॥ १३३ ॥

བཱཥྤ་ཕྲངས་པ་ཞིག་ཆུར། ཀ་ཤི་པུ་རིས་གོས་གཅིས།
ཏ་ལྤཾ་ཉལ་པ་ཁང་སྟེང་ཆུང་མ། བི་ཊ་པོ་རི་ཚང་ཚིང་དང་།། 133

प्राप्तरूपस्वरूपाभिरूपा बुधमनोज्ञयोः ।
भेद्यलिङ्गा अमी कूर्म्मी वीणाभेदश्च कच्छपी ॥ १३४ ॥

མ་མིན་པྲཱ་པྟ་རཱུ་པ་སྭ་རཱུ་པ། ཨ་བྷི་རཱུ་པ་ནི་མཁས་པ་དང་ནི་ཡིད་འོང་བ།
དབྱེ་བ་རྟགས་འདི་རྣམས་ལ་ནི། རུས་སྦལ་མོ་དང་དབྱངས་ཅན་མའི།
པི་ཝང་ཀཙྪ་པི་ཡིན་ནོ།། 134

रवर्णे पुंसि रेफः स्यात् कुत्सिते वाच्यलिङ्गकः ।
अन्तराभवसत्वेऽश्वे गन्धर्व्वा दिव्यगायने ॥ १३५ ॥

བར་དོ་བར་སྲིད་སེམས་ཅན་དང་། དྲི་ཟ་ལྷ་ཡི་གླུ་གཏྲན།། 135

कम्बु र्ना वलये शङ्खे द्विजिह्वौ सर्पसूचकौ ।
पूर्व्वोऽन्यलिङ्गः प्रागाह पुम्बहुत्वेऽपि पूर्व्वजान् ॥ १३६ ॥

ཀམྦུ་རྒྱན་བཅས་དུང་ལའོ། །ཛི་གཉིས་སྦྲུལ་དང་ཕྲ་མའོ། །
པཱུརྦ་གཞན་གྱི་རྟགས་ཅན་ནི། །དང་པོ་མང་ཚིག་སྔོན་ལས་སྐྱེས།། 136

कुम्भौ घटेभमूर्द्धांशौ डिम्भौ तु शिशुबालिशौ ।
स्तम्भौ स्थूणजड़ीभावौ शम्भू ब्रह्मत्रिलोचनौ ॥ १३७ ॥

ཀུ་མྦྷོ་རྫ་བུམ་གླང་ཆེན་མགོ། །ཌི་མྦྷི་བྱིས་པ། །
སྟམ་བྷོ་ཀ་བ་རེངས་བྱེད་ལ། །ཤཾ་བྷུ་ཚངས་དང་སྤྱན་གསུམ་པ།། 137

कुक्षिभ्रूणार्भका गर्भाः विश्रम्भः प्रणयेऽपि च ।
स्याद्भेर्य्यां दुन्दुभिः पुंसि स्यादक्षे दुन्दुभिः स्त्रियाम् ॥ १३८ ॥

རྐྱ*སྐལ་པ་དང་སེམས་ཅན་བྱིས། །ནི་ཤྲ་བ་དེ་ཡིད་ཆེས་བརྟུན། །
ངའི་དུནྡུ་བྷིཿ་བྱེས་སོ། །ཅོ་ལོ་དུནྡུ་བྷི་སྟེ་མོ།། 138

स्यान्महारजने क्लीवं कुसुम्भं करके पुमान् ।
क्षत्रियेऽपि च नाभि र्ना सुरभि र्गवि च स्त्रियाम् ॥ १३९ ॥

ཆོས་ཆེན་བཞིང་ཀུ་སུམྦྷ། །སྐྱི་ལྷུགས་ལ་ནི་སྐྱེ་བུར། །
རྒྱལ་རིགས་ཏེ་བ་ནཱ་བྷི་སྟེ་ས། །སུ་ར་བྷི་ནི་བ་ལང་མོ།། 139

* For ཕྲ ?

सभा संसदि सभ्ये च त्रिष्वध्यक्षेऽपि वल्लभः ।
किरणप्रग्रहौ रश्मी कपिभेकौ प्लवङ्गमौ ॥ १४० ॥

ས་བྷཱ་ཚོགས་དང་ཡིད་ཆེས་ཚམས་སོ། གསུམ་བདག་ཡིད་ཆེས་བལླ་བྷ།
ཀྲྀ་རི་དེ། འོད་ཟེར་ཐག་པ་ནི་རཤྨི་ནོ། སྤྲེའུ་སྦལ་པ་མཆོང་འགྲོ་ནོ॥ 140

इच्छामनोभवौ कामौ शक्त्युद्योगौ पराक्रमौ ।
धर्म्माः पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः ॥ १४१ ॥

འདོད་དང་ཡིད་སྐྱེས་ཀཱ་མོ་འོ། ཤ་ར་ཀྲ་མོ་དཔལ་བ་བ་གཏོར།
དྷརྨ་བསོད་ནམས་གཤིན་རྗེ་རིགས། རང་བཞིན་སྤྱོད་དང་ཟླ་བའི་བཏུང་॥ 141

उपायपूर्व्व आरम्भ उपधा चाप्युपक्रमः ।
वणिक्पथः पुरं वेदो निगमो नागरो वणिक् ॥ १४२ ॥

ཐབས་དང་སྔོན་ན་རྩོམ་པ་དང་། ཉེ་རིམ་ཨུ་པ་ཀྲ་མོ།
ཚོང་པས་གྲོང་ཁྱེར་རིག་བྱེད་དང་॥ 142

नैगमौ द्वौ बले रामो नीलचारुसिते त्रिषु ।
शब्दादिपूर्व्वो वृन्देऽपि ग्रामः क्रान्तौ च विक्रमः ॥ १४३ ॥

ནཻ་ག་མ་ནོ། ཀེ་དང་བརྩོན་པ་ཀཱ་མོ།
ར་མོ་སྔོངས་མཛེས་དཀར་དང་རི་མོ། ཚོམས་དང་དཀར་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ།
སྒྲ་སོགས་སྔོན་སྡོང་ཚོགས་གྲོང་། ཉལ་བར་གནོད་པ་ཞི་ཀྲམ॥ 143

गुल्मा रुक्स्तम्बसेनाश्च जामिः स्वसृकुलस्त्रियोः ।
क्षितिक्षान्त्योः क्षमा युक्ते क्षमं शक्ते हिते त्रिषु ॥ १४४ ॥

གུལ་བ་ན་སྡོང་དང་ཡིད་སྨིན་དཔུང་། ཕ་ནི་བུ་མོ་རིགས་བཟང་མོ།
ཞིང་དང་བཟོད་པ་ཀྵ་མ་འོ། ཀྵ་མ་རིགས་དང་ནུས་རུང་ཕན། གསུམ།། 144

त्रिषु श्यामौ हरित्कृष्णौ श्यामा स्याच्छारिवा निशा ।
ललामं पुच्छपुण्ड्राश्वभूषाप्राधान्यकेतुषु ॥ १४५ ॥

གསུམ་ཡིད་ལྗང་ཁུ་འདོག་ཅེར་ནག། ཤཱ་རི་བུང་*དང་མཚན་མོའོ།
ལ་ལ་ཨཾ་ན་མཇུག་མ་དང་། ཐད་ངས་དང་རྒྱན་གཙོ་བོ་རྟག།། 145

सूक्ष्मं मध्यात्म मख्वादौ प्रधाने प्रथमस्त्रिषु ।
वामौ वल्गुप्रतीपौ द्वावधमौ न्यूनकुत्सितौ ॥ १४६ ॥

སྙིང་པོ་སྔགས་པའི་བདག་ཀུང་ཏེ། དང་པོ་གཙོ་བོ་གྲ་ཐབ།
གསུམ་བཟོ་སྐྱོགས་མོ་ཡོད་ལ། གཉིས་ལ་ཐ་མ་པ་གང་ངན།། 146

जीर्णञ्च परिभुक्तञ्च यातयाममिदं द्वयम् ।
तुरङ्गगरुडौ तार्क्ष्यौ निलयापचयौ क्षयौ ॥ १४७ ॥

ཟས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། ཡ་ཏ་ཡ་མ་འདི་གཉིས་སོ།
རྟ་ར་འགྲོ་དང་བ་ཏ་ཀྵུ་རྒྱ། གནས་དང་ཉམས་པ་ཀྵ་ཡའོ།། 147

---

* ཤཱ་རི་བ is a plant. † རྫང་ ?

श्वशुर्य्यौ देवरश्यालौ भ्रातृव्यौ भ्रातृजद्विषौ ।
पर्जन्यौ रसदब्देन्द्रौ स्यादर्य्यः स्वामिवैश्ययोः ॥ १४८ ॥

ཤྭ་ཤུ་རྱཽ་ནི་སྐུད་པོ་གཅིག་སོ། བྷྲཱ་ཏྲི་ཡཽ་ནི་སྤུན་སྐྱེས་སྒྲ*།
པ་རྫ་ནྱཽ་ནི་འབྲུག་སྒྲ་དང་དབང་། ཨ་རྱ་འཕགས་བདག་རྗེ་རིགས་སོ॥ 148

तिष्यः पुष्ये कलियुगे पर्य्यायो ऽवसरे क्रमे ।
प्रत्ययो ऽधीनशपथज्ञानविश्वासहेतुषु ॥ १४९ ॥

ཏི་ཥྱ་རྒྱལ་དང་རྩོད་ལྡན་དུས། པརྱཱ་ཡོ་ནི་གནས་སྐབས་རིམ།
པྲ་ཏྱ་ཡ་ནི་གཞན་དབང་དང་། མནའ་དང་ཤེས་པ་ཡིད་ཆེས་དང་॥ 149

रन्ध्रे शब्दे ऽथानुशयो दीर्घद्वेषानुतापयोः ।
स्थूलोच्चय स्त्वसाकल्ये गजानां मध्यमे गते ॥ १५० ॥

རྒྱུ་དང་བུག་སྒྲ་པའོ། ཡུན་རིང་ཞེ་སྡང་རྗེས་སུ་གདུང་།
སྨྲ་བོ་རྟ་ལ་མ་ཚང་དང་། གླང་ཆེན་འབྲིང་དུ་བསྐྱོད་པའོ॥ 150

समयाः शपथाचारकालसिद्धान्तसंविदः ।
व्यसनान्यशुभं दैवं विपदित्यनया स्त्रयः ॥ १५१ ॥

ཤེས་པ་ནི་མནའ་དང་ནི། སྤྱོད་དུས་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་རིག།
ཉེས་རྒྱུ་མི་དགེ་སྐྱོ་བས་དང་॥ 151

* For དྲ ?

अत्ययो ऽतिक्रमे कृच्छ्रे दोषे दण्डेऽप्यथापदि ।
युद्धायत्योः सम्परायः पूज्यस्तु श्वशुरेऽपि च ॥ १५२ ॥

བྲྀཧ་རྒྱུས་པོ་ལ་ཡང་ངོ || 152

पश्चादवस्थायिबलं समवायश्च सन्नयौ ।
संघाते सन्निवेशे च संस्त्यायः प्रणया स्त्वमी ॥ १५३ ॥

སྔ་ཡོ་རི་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི། ཉིང་གཏོང་* རྒྱབ་ན་གནས་རྣམས་སོ།
ཚོགས་དང་འཛུག་ཚིས་སོ་སྒྲུབ། ཁྲ་ཁ་ཡུ་ཉི་རྣམས་དེ|| 153

विस्रम्भ-याच्ञा-प्रेमाणो विरोधेऽपि समुच्छ्रयः ।
विषयो यस्य यो ज्ञात स्तत्र शब्दादिकेष्वपि ॥ १५४ ॥

ཡིད་ཆེས་སྤྲོང་བ་ཡིད་བཅགས་རྣམས། སྤུ་ཐུ་རྟུ་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་།
ཐེཔ་ཡོ་ནི་ཞེས་བྱ་ཡི། གང་གི་དེ་ལ་སྒྲ་སོགས་རྣམས|| 154

निर्यासेऽपि कषायो ऽस्त्री सभायाञ्च प्रतिश्रयः ।
प्रायो भून्यन्तगमने मन्यु र्दैन्ये क्रतौ क्रुधि ॥ १५५ ॥

ཉུང་ཁ་བཀུ་བཀག་པ་ཡོ། ནོ་ཟིན་འདུ་ཁང་ཞྭ་དེ་ཤྲ་པར།
སྐྱ་ཡོ་རབ་ཆེར་ནུབ་འགྲོ་དང་། དམན་པ་བརྩོད་སྐྱོ་ཁྲོ་བ་པ|| 155

* For ཉེད ?

† For དཀྲ ?

रहस्योपस्थयो र्गुह्यं सत्यं शपथतथ्ययोः ।
वीर्य्यं बले प्रभावे च द्रव्यं भव्ये गुणाश्रये ॥ १५६ ॥

གསང་དང་དབེན་གནས་གུ་ཧྱཾ་ངོ། སཏྱཾ་ངག་ཚངས་བདེན་པའོ།
བཱིརྱྻཾ་དཔའ་བར་སྟོབས་ནུས་པའོ། དྲ་བྱཾ་སྐལ་བ་ཡོན་ཏན་གནས།། 156

धिष्ण्यं स्थाने गृहे भेऽग्नौ भाग्यं कर्म्म शुभाशुभम् ।
कशेरुहेम्नो र्गाङ्गेयं विशल्या दन्तिकापि च ॥ १५७ ॥

དྷི་ཥྞྱཾ་གནས་དང་ཁང་པ་དང་། བྷཱ་གྱཾ་ལས་དང་དགེ་མི་དགེ།
ཧ་དང་གསེར་ནི་གཾ་གེ་ཡཾ། བི་ཤ་ལྱཱ་ནི་སོ་ལྡན་ནོ།། 157

वृषाकपायी श्रीगौर्य्योरभिख्या नामशोभयोः ।
आरम्भो निष्कृतिः शिक्षा पूजनं सम्प्रधारणम् ॥ १५८ ॥

ཝྲྀ་ཥཱ་ཀ་པཱ་ཡི་རི་དཔལ་གཽ་རི། ཨ་བྷི་ཁྱཱ་ནི་མིང་དང་མཛེས།
རྩོམ་དང་ངེས་བྱེད་སྦྱོར་བ་དང་། མཆོད་དང་བསླབ་བྱ་ངེས་པར་སེམས།། 158

उपायः कर्म्म चेष्टा च चिकित्सा च नव क्रियाः ।
छाया सूर्य्यप्रिया कान्तिः प्रतिबिम्ब मनातपः ॥ १५९ ॥

གསོ་སྦྱར་དཔྱད་ཀྲི་ཡཱ་འོ། ཚཱ་ཡཱ་ཉི་མ་ཆུང་མཛེས་པ་དང་།
གཟུགས་བརྙན་ཚ་བ་མེད་གྲིབ་མ།། 159

कक्ष्या प्रकोष्ठे हर्म्यादेः काञ्च्यां मध्येभबन्धने ।
कृत्या क्रियादेवतयो स्त्रिषु भेद्ये धनादिभिः ॥ १६० ॥

ཀཀྵ་རི་མིག་ཁྱིམ་ལ་སོགས། ཀེར་ཀྲུན་ཁྱང་ཆེན་དབུས་སུ་འཆིང་།
ཀྲི་ཏྱ་བྱ་བ་ལྷ་དག་གསུམ། དབྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས॥ 160

जन्यं स्याज्जनवादेऽपि जघन्योऽन्त्ये ऽधमेऽपि च ।
गर्ह्याधीनौ च वक्तव्यौ कल्यौ सज्जनिरामयौ ॥ १६१ ॥

ཛ་ནྱ་སྐྱེ་བོས་དགོད་པའོ། ཛ་གྷ་ནྱ་ནི་མཐའ་སྨྲ་བྱེད།
ངན་པ་གཞན་དབང་བ་ཀྟ་ཐྱོ། ཀལྱོ་ནད་མེད་ཡོད་ཏན་ཅན॥ 161

आत्मवाननपेतोऽर्थादर्थ्यः पुण्यन्तु चार्व्वपि ।
रूप्यं प्रशस्तरूपेऽपि वदान्यो वल्गुवागपि ॥ १६२ ॥

བདག་ལྡན་ནོར་ལམ་ཡར་ཕྱིན། ཕུ་ཎྱ་ཡོད་དུ་འོང་བའོ།
རཱུ་པྱ་དཔའ་དང་གཟུགས་བཟང་ངོ་། བ་དཱ་ནྱ་ནི་ངག་མཉན་པ॥ 162

न्याय्येऽपि मध्यं सौम्यन्तु सुन्दरे सोमदैवते ।
निवहावसरौ वारौ संस्तरौ प्रस्तराध्वरौ ॥ १६३ ॥

རིག་པ་དང་ནི་ས་དྷྱོ། སཽ་མྱ་གཏུ་བྱ་ཟླ་བ་ལྷ།
ཚོགས་དང་རི་བོང་སྦྲ་རོ་ངོ། ས་སྟ་རོ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ॥ 163

गुरू गीष्पतिपित्राद्यौ द्वापरौ युगसंशयौ ।
प्रकारौ भेदसादृश्यावाकाराविङ्गिताकृती ॥ १६४ ॥

གུ་རུ་ཕུར་བུ་ཕ་མ་སོགས། དྭ་པ་ར་ནི་དུས་ཐེ་ཚོམ།
པྲ་ཀཱ་ར་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་དཔེ། ཨཱ་ཀཱ་རཱ་ནི་ལྟས་ཚུལ་བྱེད॥ 164

किंशारु धान्यशूकेषु मरू धन्वधराधरौ ।
अद्रयो द्रुमशैलार्काः स्त्रीस्तनाब्दौ पयोधरौ ॥ १६५ ॥

ཀིཾ་ཤཱ་རུ་ནི་སོ་ཚེར་འདོད། མ་རུ་བྱེ་མ་ཐང་དང་རི།
ཨ་དྲི་ཤིང་དང་རི་ཉི་མ། སོ། ནུ་མ་ཆུ་རི་པ་ཡོ་དྷ་ར॥ 165

ध्वान्तारिदानवा वृत्रा बलिहस्तांशवः कराः ।
प्रदरा भङ्गनारीरुग्बाणा अस्राः कचा अपि ॥ १६६ ॥

བྲྀ་ཏྲཱ་ནི་ཉི་སྲིན་འཇོར། སྤུ་དང་ལག་པ་འོད་ཀཱ་རཱ།
པྲ་ད་ར་ནི་འཇོམས་བྱེད་དང་། བུད་མེད་ཀི་ནད་ནད་དང་རིམ་ནད།
ཨ་སྲ་སྐྲ་དང་ཟུར་ཡིན་ནོ॥ 166

अजातशृङ्गा गौः कालेऽप्यश्मश्रु र्ना च तूवरः ।
स्वर्णेऽपि राः परिकरः पर्यङ्कपरिवारयोः ॥ १६७ ॥

ར་མེད་བ་ལང་དུས་རན་དེ། སྨར་མེད་ཏཱུ་བ་རོ།
རིན་ཆེན་གསེར་ནི་རཱ་ཞེས་སོ། པ་རི་ཀ་ར་ཁྲི་དང་འཁོར་བཞིན॥ 167

मुक्ताशुद्धौ च तारः स्याच्छारो वायौ स तु त्रिषु ।
कर्व्वुरेऽथ प्रतिज्ञाजिसम्विदापत्सु सङ्गरः ॥ १६८ ॥

མུ་ཏིག་དག་པ་ཏཱ་ར་ཡིན། ཁྲ་བོ་རླུང་གསུམ་ཀ་ཤཱ་རི།
དེ་ནས་དམ་འཆའ་གསུམ་དང་ནི། རིག་པ་གནོད་པ་སཾ་གར།། 168

वेदभेदे गुप्तिवादे मन्त्रो मित्रो रवावपि ।
मखेषु यूपखण्डेऽपि स्वरु र्गुह्येऽप्यवस्करः ॥ १६९ ॥

རིག་བྱེད་དབྱེ་བ་དག་དང་ནི། གབ་ཚིག་གསང་སྔགས་མནྟྲོ།
མི་ཏྲོ་ཉི་མ་ལ་ཡང་ངོ་། སྐྱོག་ཤིང་དུམ་བུ་སྭ་རུའོ།
ཐ་ཤལ་དང་ནི་བསྐར།། 169

आडम्बर स्तूर्य्यरवे गजेन्द्राणाञ्च गर्जिते ।
अभिहारो ऽभियोगे च चौर्य्ये सन्नहनेऽपि च ॥ १७० ॥

ཨཱ་ཊཾ་བ་ར་རྔ་དང་ནི། ཉི་མ་གླང་ཆེན་དབང་སྒྲོགས་སོ།
ཨ་བྷི་ཧཱ་རོ་ཞེ་ཉེ་སྦྱོར་དང་། རྐུ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ།། 170

स्याज्जङ्गमे परीवारः खड्गकोषे परिच्छदे ।
विष्टरो विटपी दर्भमुष्टिः पीठाद्य मासनम् ॥ १७१ ॥

པ་རི་བ་ར་དག་པ་ཡང་དང་། རལ་གྲི་ཤུབས་དང་གོས་ལེའུ།
བི་ཥྚ་རོ་ནི་ཚང་ཚོང་དང་། ཀུ་ཤ་ཚངས་པ་ཁྲི་སོགས་སྟན།། 171

द्वारि द्वाःस्थे प्रतीहारः प्रतीहार्य्यप्यनन्तरे ।
विपुले नकुले विष्णौ बभ्रुः स्यात् पिङ्गले त्रिषु ॥ १७२ ॥

སྒོ་སྲུང་སྒོར་བཞག་བྱ་རིང་། བྱ་རི་ཀུ་བཟང་ཡངས་པ་སོ།
ནེའུ་ལེ་འཇུ་བ་ཁྱབ་འཇུག་དང་། ཡ་ཐྲུ*ཤིག་དེ་སྐྱ་བོ་ལ་གསུམ།། 172

मारो बले स्थिरांशे च न्याय्ये क्लीवं वरे त्रिषु ।
दुरोदरो द्यूतकारे पणे द्यूते दुरोदरम् ॥ १७३ ॥

ཟ་ར་དབྱུང་བ་ཀྱང་ཆ་ཤས་དང་། སོ་ཏ་བ་ན་རི་ཆོས་ལྡན་མ་ནིང་ངོ།
དུ་རོ་ད་རོ་ཤོ་རྩེད་པ་དང་། ཤོ་རྒྱལ་དུ་རོ་ད་ར་ངོ།། 173

महारण्ये दुर्गपथे कान्तारः पुन्नपुंसकम् ।
मत्सरोऽन्यशुभद्वेषे तद्वत् कृपणयोस्त्रिषु ॥ १७४ ॥

དབུས་ཆེན་འགྲིམ་དཀའ་ལམ་ཀཱན་ཏཱ་ར་ནི། ཕོ་ཡང་མ་ནིང་ཡིན།
ཕྲག་དོག་གཞན་དགེ་སྡང་། དེ་བཞིན་དེ་སེར་སྣ་གཉིས་ལ་གསུམ།། 174

देवाद्वृते वरः श्रेष्ठे त्रिषु क्लीवे मनाक्प्रिये ।
वंशाङ्कुरे करीरोऽस्त्री तरुभेदे घटे च ना ॥ १७५ ॥

ལྷ་ལ་ཞུས་པ་མཆོག་དང་། མ་ནིང་ཅུང་ཟད་དགའ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ལ།
ཀ་རཱི་ར་ནི་སྨྱུག་མའི་མྱུག། ཤིང་རིགས་བུམ་པ་ཕོ་ལ་ཡང་ངོ།། 175

* For ངན ?

ना चमूजघने हस्तसूत्रे प्रतिसरोऽस्त्रियाम् ।
यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु ॥ १७६ ॥

དམག་དཔུང་དང་ནི་དམག་གི་གཞིས། ལག་སྐུད་བྲ་ཏི་ས་བོད།
གཤིན་རྗེ་རླུང་དང་དབང་པོ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁྱབ་འཇུག་སེང་གེ་འོད་རྟ༎ 176

शुकाहिकपिभेकेषु हरि र्ना कपिले त्रिषु ।
शर्करा कर्परांशेऽपि यात्रा स्याद् यापने गतौ ॥ १७७ ॥

གསུམ་དང་ནེ་ཙོ་སྦྲུལ་དང་ནི། སྤྲེའུ་སྦལ་པ་བ་ལ་རི་སུ།
བོ་སྐྱ་བོ་ལམ་ནི་རྡོས་གསུམ་ན་བོ། ཤཀར་ནི་ཁྲི་ཧྲུ་ན་བོ།
ཡཱ་ཏྲཱ་ཏྲ་མོ་ཟོ་བྱེད་བའོ༎ 177

इरा भूवाक्सुरास्सु स्यात्तन्द्री निद्राप्रमीलयोः ।
धात्री स्यादुपमातापि क्षितिरप्यामलक्यपि ॥ १७८ ॥

ཨི་ར་ས་དང་ངག་ཆང་ཆུ། ཏནྡྲི་གཉིད་དང་རྨུགས་པའོ།
དྷཱ་ཏྲི་མ་མ་ཉེ་དང་ས༎ 178

क्षुद्रा व्यङ्गा नटी वेश्या सरघा कण्टकारिका ।
त्रिषु क्रूरेऽधमे ऽल्पेऽपि क्षुद्रो मात्रा परिच्छदे ॥ १७९ ॥

ཀྵུ་དྲཱ་ཡོད་གོ་གར་མཁན་མ། སྨད་འཚོང་སྦྲང་རྩི་ཀཎྚ་ཀཱ་རི་ཀཱ་གསུམ།
ཕན་གསྐྱོ་ཆུང་ངུ་ནི་ང་། ཀྵུ་དྲ་ཡོ་ཅན་ཕྲན་དང་ཚད༎ 179

अल्पे च परिमाणे सा मात्रं कार्त्स्न्येऽवधारणे ।
आलेख्याश्चर्ययो श्चित्रं कलत्रं श्रोणिभार्य्ययोः ॥ १८० ॥

མཱ་ཏྲ་ཀུན་དང་འཛིན་པ་དང་། ཙི་ཏྲ་ཀུན་བྲིས་ངོ་མཚར་ཅན།
ཀལ་ཏྲ་ནི་ཚུ་ནོ་ཚང་(མ)།། 180

योग्यभाजनयोः पात्रं पत्रं वाहनपक्षयोः ।
निदेशग्रन्थयोः शास्त्रं शस्त्र मायुधलौहयोः ॥ १८१ ॥

རིགས་རྫས་སྣོད་དག་པཱ་ཏྲ་ངོ། པ་ཏྲ་བཞོན་པ་འདབ་མ་འོ།
ངེས་བསྟན་གཞུང་ནི་ཤཱ་སྟྲ་ངོ། ཤ་སྟྲ་མཚོན་དང་ལྕགས་དག་ལ།། 181

स्याज्जटांशुकयो र्नेत्रं क्षेत्रं पत्नीशरीरयोः ।
मुखाग्रे क्रोड़हलयोः पोत्रं गोत्रन्तु नाम्नि च ॥ १८२ ॥

ཛ་ཊཱ་ན་གོས་ཞིག་ནེ་ཏྲ་ངོ། ཀྵེ་ཏྲ་ཆུང་མ་ལུས་དག་གོ།
གོ་ཏྲ་རིགས་དང་མིང་ལའོ།། 182

सत्र माच्छादने यज्ञे सदादाने वनेऽपि च ।
अजिरं विषये कायेऽप्यम्बरं व्योम्नि वाससि ॥ १८३ ॥

ས་ཏྲ་གོས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྟག་ཏུ་སྦྱིན་དང་ནགས་པའོ།
ཨ་ཛི་ར་ནི་ཡུལ་དང་ལུས། ཨཾ་བ་ར་ནི་ནམ་མཁའ་གོས།། 183

चक्रं राष्ट्रेऽप्यक्षरन्तु मोक्षेऽपि क्षीर मप्सु च ।
स्वर्णेऽपि भूरिचन्द्रौ द्वौ द्वारमात्रेऽपि गोपुरम् ॥ १८४ ॥

ཙཀྲཾ་ནི་ཡུལ་འཁོར་ལ་ཡང་ངོ། ཨཀྵ་ར་ནི་གྲོལ་བའོ།
ཀྵཱི་ར་ནི་ཆུ་དང་འོ་མའོ། སྭརྞ་ལ་ཡང་བྷཱུ་རི་ཙནྡྲ་གཉིས།
སྒོ་ཙམ་ལ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ། གོ་པུ་རི་ར༎ 184

गुहादम्भौ गह्वरे द्वे रहोऽन्तिक मुपह्वरे ।
पुरोऽधिक मुपर्य्यग्राण्यगारे नगरे पुरम् ॥ १८५ ॥

ཕུག་དང་རྒྱུ་བ་ག་ཧྭ་རེ། དབེན་པ་ཉེ་བ་ཨུ་པ་ཧྭ་རེ།
སྔོན་ལྷག་སྟེང་དེ་ཨ་གྲ་རོ། ཁྱིམ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པུ་ར་ངོ༎ 185

मन्दिरञ्चाथ राष्ट्रोऽस्त्री विषये स्यादुपद्रवे ।
दरोऽस्त्रियां भये श्वभ्रे वज्रोऽस्त्री हीरके पवौ ॥ १८६ ॥

ཁང་པ་མནྡི་རཾ་དེ། རཥྚྲ་ནི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་འཚེ།
དར་ནི་འཇིགས་དང་ཀོང་། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐོག༎ 186

तन्त्रं प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवाये परिच्छदे ।
औशीर श्चामरे दण्डेऽप्यौशीरं शयनासने ॥ १८७ ॥

ཏནྟྲཾ་གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐགས་དང་ཐག་པ་སྡེས།
ཨཽ་ཤཱི་ར་ནི་རྔ་ཡབ་ཡུ་བ། ཨཽ་ཤཱི་ར་ནི་མལ་ཁྲི་སྟན༎ 187

पुष्करं करिहस्ताग्रे वाद्यभाण्डमुखे जले ।
व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थौषधिविशेषयोः ॥ १८८ ॥

པུཥྐ་རཾ་ནི་གླང་ཆེན་སྣ། ཇ་དང་སྒོད་ཁ་ཚུ་དང་ནི॥ 188

अन्तर मवकाशावधिपरिधानान्तर्द्धिभेदतादर्थ्ये ।
छिद्रात्मीयविनावहिरवसरमध्येऽन्तरात्मनि च ॥ १८९ ॥

མཚམས་དང་ཞམ་ཐབས་གྲིབས་པོ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་དོན་ཟླ་ག་དང་།
བར་གྱི་མ་རྟོགས་ཕྱི་གནས་སྐབས། དབུས་མ་བར་གྱི་བདག་ཉིད་དང་॥ 189

मुस्तेऽपि पिठरं राजकशेरुण्यपि नागरम् ।
शार्व्वरं त्वन्धतमसे धातुके भेद्यलिङ्गकम् ॥ १९० ॥

མི་ག་ཐུར་ནི་པི་ཐ་རཾ། སྒོར་ལུག་སྣ་ནི་ནཱ་ག་རཾ།
ཤཱ་རཾ་ནི་ཐུན་སྨུག་དང་། འཇོམས་བྱེད་དབྱེ་བ་རྟགས་མེད་དོ॥ 190

गौरोऽरुणे सिते पीते व्रणकार्य्यप्युपस्करः ।
जठरः कठिनेऽपि स्यादधस्तादपि चाधरः ॥ १९१ ॥

གོ་ར་དམར་དང་དཀར་དང་སེར། མ་བྱེད་ཨུ་ཤ་ར་ཡིན་ནོ།
ཛ་ཋ་ར་ནི་སྲན་དུང་གསུམ། ཨ་དྷ་ར་ནི་མཆུ་ཡིན་ནོ॥ 191

अनाकुलेऽपि चैकाग्रो व्यग्रो व्यासक्त आकुले ।
उपर्य्युदीच्यश्रेष्ठेष्वप्युत्तरः स्यादनुत्तरः ॥ १९२ ॥

འཁྲིམ་མེད་གཅིག་ཏེ་ཨ་གྲོ། ཝྱ་གྲོ་ཀུན་ཆགས་ཟབ་གཞན་དོ།
སྟེང་བྱེད་མཆོག་ཉམས་ཨུཏྟ་ར། ཨ་ནུཏྟ་ར་དེ་ཉམས་ཀྱི།། 192

एषां विपर्य्यये श्रेष्ठे दूरानात्मोत्तमाः पराः ।
स्वादुप्रियौ तु मधुरौ क्रूरौ कठिननिर्द्दयौ ॥ १९३ ॥

ཉམ་པར་ལོག་དེ་གཙོ་བོ་མི། རིང་དང་པ་རོལ་མཆོག་པ་ར།
ཞིམ་དང་དགའ་བ་མ་དྷུ་རོ། ཀྲུ་རོ་སྲ་དང་སྙིང་མེད་པའོ།། 193

उदारो दातृमहतो रितर स्त्वन्यनीचयोः ।
मन्दस्वच्छन्दयोः स्वैरः शुभ्र मुद्दीप्तशुक्लयोः ॥ १९४ ॥

ཨུ་དཱ་ར་གཏོང་དེ་ཆེ། ཨི་ཏ་ར་ནི་གཞན་དང་དམན།
རང་ཉིད་དང་རང་འདོད་སྭཻ་རོ། ཤུ་བྷྲ་དང་གསལ་བ་དཀར་པོའོ།། 194

चूड़ा किरीटं केशाश्च संयता मौलय स्त्रयः ।
द्रुमप्रभेदमातङ्गकाण्डपुष्पाणि पीलवः ॥ १९५ ॥

ཙཱུ་ཌཱ། གཙུག་ཕུད་ཅོད་པན་སྐྲ་དང་ནི། མཽ་ལི་ཉམས་ནས་བཅིངས་གསུམ།
ཤིང་དང་རླབ་དབྱེ་གླང་པོ་དང་། ཙོང་ལའི་ལོ་ཏོག་པཱི་ལའོ།། 195

कृतान्तानेहसोः काल श्चतुर्थेऽपि युगे कलिः ।
स्यात् कुरङ्गेऽपि कमलः प्रावारेऽपि च कम्बलः ॥ १९६ ॥

མཐར་བྱེད་དུས་དང་ཀཱ་ལ་འོ། དུས་བཞི་ལྡན་པ་ཀ་ལི་འོ།
རི་དགས་བྱེ་སྐ་ཀ་མ་ལ། ལ་བ་སྣམ་བུ་ཀམྦ་ལ॥ 196

करोपहारयोः पुंसि वलिः प्राण्यङ्गजे स्त्रियाम् ।
स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषु वलं ना काकसीरिणोः ॥ १९७ ॥

ཁྲལ་སྤྱད་དཀོར་བ་སྐྱེས་བུ་ན། བ་ལི་སྒོག་ཚགས་ལུས་སྐྱེས་མོ།
སྦོམ་པ་དང་ནུས་པ་དང་དམག་དཔུང་ནི་ཚོས། བ་ལམ་སྐྱེས་བུ་བྱ་རོག་གོག་ས॥ 197

वातूलः पुंसि वात्यायामपि वातासहे त्रिषु ।
भेद्यलिङ्गः शठे व्यालः पुंसि श्वापदसर्पयोः ॥ १९८ ॥

བཱ་ཏུ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་རླུང་། རླུང་གི་ཚོགས་པའོ་དགས་ལ་བཟུ་བ་ནོ།
འཇིང་རིད་རྟགས་དང་ལ་སྐོ་བྱ་ལ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་དང་སྦྲུལ་པ་ལའོ॥ 198

मलोऽस्त्री पापविट्किट्टान्यस्त्री शूलं रुगायुधम् ।
शङ्कावपि द्वयोः कीलः पालिः स्त्र्यश्र्यङ्कपङ्क्तिषु ॥ १९९ ॥

མ་ལ་རྡོ་ལི་སྡིག་པ་དང་། ཀི་ཊེ་དང་ནི་ཀི་ཊ་འོ། ཤཱུ་ལ་ནི་ཚག་ཏུ་བཙོང་།
ཤང་ཀུ་མི་རྒྱ་ཀཱི་ལའོ། པཱ་ལི་ཚུར་རྣམ་པ་ཛ་ཤ་པ་ར་ཚམ॥ 199

कला शिल्पे कालभेदेऽप्यालौ सख्यावली अपि ।
अब्ध्यम्बुविकृतौ वेला कालमर्य्यादयोरपि ॥ २०० ॥

ཀ་ལཱ་བཟོ་དང་དུས་ཀྱི་དབྱེ། ཨཱ་ལཱི་སྤྲངས་སོ་ཕྲེང་བ་གྲིས།
བེ་ལ་ཆུ་ཡི་རྦ་འཁྱུར་འཕེལ། དུས་དང་ཚུལ་མཐུགས་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ ॥ 200

बहुलाः कृत्तिका गावो बहुलोऽग्निः शितौ त्रिषु ।
लीला विलासक्रिययो रुपला शर्करापि च ॥ २०१ ॥

བ་ཧུ་ལ་ནི་སྨིན་དྲུག་དང་། བ་ལང་མེ་དང་དཀར་པོ་གསུམ།
ལཱི་ལཱ་སྒེག་དང་བྱ་བ་ལ། ཤུ་བ་ལ་ནི་གྱེ་རུ་དང་ ॥ 201

शोणितेऽम्भसि कीलालं मूलमाद्ये शिफाभयोः ।
जालं समूह आनायो गवाक्षक्षारकावपि ॥ २०२ ॥

ཁྲག་དང་ཆུ་ནི་ཀཱི་ལཱ་ལཾ། རྩ་བ་དང་མོ་ཚ་བ་ཤི་ཕཱ།
ཛཱ་ལ་ཚོགས་པ་ཉ་སྐྱོན་དྲ་བ ॥ 202

शीलं स्वभावे सद्वृत्ते शस्ये हेतुकृते फलम् ।
छर्दि नेत्ररुजोः क्लीवं समूहे पटलं न ना ॥ २०३ ॥

ཤཱི་ལ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། འབྲུ་དང་རྒྱུ་ཅན་པ་ཕ་ལཾ།
སྐྱུག་གསོགས་མིག་ནད་དང་ནི། བདེ་ཚོགས་པ་པ་ཊ་ལཾ། ཕོ་མིན་ནོ ॥ 203

अधःस्वरूपयोरस्त्री तलं स्याच्चामिषे पलम् ।
और्व्वानलेऽपि पातालं चेलं वस्त्रेऽधमे त्रिषु ॥ २०४ ॥

འོག་དང་ཁྲིམ་ཉིད་དུ་ཡི་ངོ། ཤ་ཉི་པ་ལ།
ས་རྒྱུ་འོག་ཉི་པཱ་ཏཱ་ལ་ཡི། ཅེ་ལི་གོས་དང་ཚངས་མ་གསུམ॥ 204

कुकूलं शङ्कुभिः कीर्णे श्वभ्रे ना तु तुषानले ।
निर्णीते केवलमिति त्रिलिङ्गं त्वेककृत्स्नयोः ॥ २०५ ॥

ཀུ་ཀཱུ་ལ་ནི་ཚང་དང་ནི། གྲུབ་པ་རོང་དང་རི་དགས་རྒྱུ།
ཐུབ་མེ་འགར་ཞིག་དང་ནི་ཀེ་བ་ལ། རྟགས་གསུམ་གཅིག་དང་མ་ལུས་པ॥ 205

पर्य्याप्तिक्षेमपुण्येषु कुशलं शिक्षिते त्रिषु ।
प्रवाल मङ्कुरेऽप्यस्त्री त्रिषु स्थूलं जडेऽपि च ॥ २०६ ॥

ཉམ་གྲུངས་གྲོབ་དང་བདེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཉམས་ཀུ་ཤ་ལ།
སློབ་མ་དེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། པྲ་བཱ་ལ་ནི་མྱུ་གུ་རོ།
མོ་རིན་གསུམ་པོ་སྦྲུབ་ལས་རྟེན॥ 206

करालो दन्तुरे तुङ्गे चारौ दक्षे च पेशलः ।
मूर्खेऽर्भकेऽपि बालः स्याल्लोल श्चलसतृष्णयोः ॥ २०७ ॥

ཀ་ར་ལ་ནི་དམའ་དང་མཐོ། མཛེས་དང་མཁས་པ་པེ་ཤ་ལ།
རྫོངས་དང་བྱིས་པ་བྲལ་པ་སྟེ། ལོ་ལོ་གསོ་དང་འདོད་ཆེན་པོ། ལཱིའོ॥ 207

दवदावौ वनारण्यवह्नी जन्महरौ भवौ ।
मन्त्री सहायः सचिवौ पतिशाखिनरा धवाः ॥ २०८ ॥

དབོ་དུ་ནི་ནགས་འཚིག་མེ། སྐྱེ་དང་དབང་ཕྱུག་ཟླ་ནི་བོ།
བློན་པོ་ཟླ་ན་ཤེས་ས་ཙི་བོ། བདག་པོ་གྲོགས་མི་དྷྭ་བོ།। 208

अवयः शैलमेषार्का आज्ञाह्वानाध्वरा हवाः ।
भावः सत्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजन्मसु ॥ २०९ ॥

ཨ་བ་ཡ་རི་ཕྱུག་ཉི་མ། ཡ་ཀད་བསྒྲོ་འདོད་དང་ལྡོན་སྦྱིན་ནམས།
ཨ་ར་ཀའོ། སྣ་བ་སེམས་ཅན་སྲིད་པ་དང་།
དགོངས་པ་སེམས་དང་བདག་སྐྱེས་ནམས།། 209

स्यादुत्पादे फले पुष्पे प्रसवो गर्भमोचने ।
अविश्वासेऽपह्नवेऽपि निकृतावपि निह्नवः ॥ २१० ॥

སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་ནམས། ལྷས་བཅོ་ནང་ལ་གྲོལ་བ་དང་།
ཡིད་ཡི་ཆེས་དང་ངན་པ་དང་། ཉེས་ཟུས་ནམས་ཀྱང་ནི་ཧྣ་བ།། 210

उत्सेकामर्षयोरिच्छा प्रसरे मह उत्सवः ।
अनुभावः प्रभावे स्यात् सताञ्च मतिनिश्चये ॥ २११ ॥

ལྷོར་འགྲོ་སྨྲ་དང་འདོད་པ་བརྒྱུད། བཙོད་པ་ནམས་ནི་ཨུ་ཏྶ་བ།
ཨ་ནུ་བྷ་བ་རྟོགས་པའོ། དགོངས་པའི་བློ་གྲོས་ངེས་པར།། 211

स्याज्जन्महेतुः प्रभवः स्थानञ्चाद्योपलब्धये ।
शूद्रायां विप्रतनये शस्त्रे पारशवः पुमान्* ॥ २१२ ॥

ཕྲ་བ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། གནས་དང་དོན་ཐོབ་འབྱུང་གནས་སོ༎ 212

ध्रुवो भभेदे क्लीबन्तु निश्चिते शाश्वते त्रिषु ।
स्वो ज्ञातावात्मनि स्वन्त्रिषात्मीये स्वोऽस्त्रियान्धने ॥ २१३ ॥

དྷྲུ་བ་རྒྱུ་སྐར་དབྱེ་བ་དང་། མ་ནིང་ངེས་དང་རྟག་པ་གསུམ།
སྭ་ནི་གཉེན་དང་བདག་དང་ནི། སྭ་ནི་གསུམ་སྟེ་བདག་དང་ནི།
སྭ་ནི་མོ་མིན་ནོར་ཡིན་ནོ༎ 213

स्त्रीकटिवस्त्रबन्धेऽपि नीवी परिपणेऽपि च ।
शिवा गौरीफेरवयोर्द्वन्द्वं कलहयुग्मयोः ॥ २१४ ॥

ནཱི་ཝི་བུད་མེད་སྐེད་གོས་དྲུང་། ཚོང་བའི་རྫིང་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་།
ཤི་བཱ་ཨུ་མ་ལྕེ་སྤྱང་ངོ་། དྭནྡྭ་འཐབ་མོ་ཟུང་དང་བའོ༎ 214

द्रव्यासुव्यवसायेषु सत्त्वमस्त्री तु जन्तुषु ।
क्लीवं नपुंसके षण्ढे वाच्यलिङ्गमविक्रमे ॥ २१५ ॥

སཏྭ་རྫས་དང་རྫས་པའོ། སཏྭ་མོ་མིན་སེམས་ཅན་ནོ།
ཀླཱི་བ་མ་ནིང་ཟ་མ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་རྣམ་པར་གནོན༎ 215

* This line seems to be an interpolation in Sanskrit.

द्वौ विशौ वैश्यमनुजौ द्वौ चराभिमरौ स्पशौ ।
द्वौ राशी पुञ्जमेषाद्यौ द्वौ वंशौ कुलमस्करौ ॥ २१६ ॥

ཟླ་རི་དོ། གསུམ། རི་ཨོ་རྗེ་རིགས་མི་དང་བགྲོ།
གཉིས། སྤྱོད་པ་མངོན་སྤྱོད་སྤྲུ་དྲུ། གཉིས།
ར་ཤི་སྤུང་པོ་ལུག་སོགས་ཕྱིར། གཉིས། ཝཾ་ཤ་རིགས་དང་འོད་ཟེར ॥ 216

रहः प्रकाशौ वीकाशौ निर्वेशो भृतिभोगयोः ।
कृतान्ते पुंसि कीनाशः क्षुद्रकर्षकयो स्त्रिषु ॥ २१७ ॥

དབེན་དང་གསལ་བ་བཱི་ཀཱ་ཤ། གླ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནིར་བེ་ཤ།
གཤིན་རྗེ་སྐྱེས་བུ་ཀཱི་ནཱ་ཤ། ཞིང་པ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གསུམ ॥ 217

पदे लक्ष्ये निमित्तेऽपदेशः स्यात् कुशमसु च ।
दशावस्थानेकविधाप्याशा तृष्णापि चायता ॥ ॥ २१८ ॥

རྒྱུ་ཐབས་མཚན་ཉིད་དགོས་ཨ་པ་དེ་ཤ། ཀུ་ཤ་ཆུ་དང་རྩ་ཡི་ངོ།
དཤ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་ཞེད་དོ། ཨཱ་ཤཱ་ཡིད་པ་རིང་པོ་དོ ॥ 218

वशा स्त्री करिणी च स्याद्दृग्ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु ।
स्यात् कर्कशः साहसिकः कठोरामसृणावपि ॥ २१९ ॥

བ་ཤཱ་གླང་མོ་དང་བུད་མེད། ཤེས་པ་རྟོགས་དང་རིག་པོ་གསུམ།
ཀརྐ་ཤ་ནི་དཔའ་བ་རྩུབ་པ་དང་། སྲབ་དང་ནི་རྫིང་བ་དོ ॥ 219

प्रकाशोऽतिप्रसिद्धेऽपि शिशावज्ञे च बालिशः ।
सुरमत्स्यावनिमिषौ पुरुषावात्ममानवौ ॥ २२० ॥

པྲ་ཀཱ་ཤ་ནི་རབ་གསལ་གྲགས། བྱིས་པའི་ཕྲུར་པོ་བ་ལི་ཤ།
ལྷ་དང་ཉ་ནི་མིག་མི་འཛུམས། པུ་རུ་ཥ་ནི་བདག་དང་མིང་། ॥ 220

काकमत्स्यात्खगौ ध्वाङ्क्षौ कक्षौ तु तृणवीरुधौ ।
अभीषुः प्रग्रहे रश्मौ प्रैषः प्रेषणमर्द्दने ॥ २२१ ॥

བྱ་རོག་ཉ་དང་མཁར་གྲོ་ཀྵཱཾ། ཀ་ཀྵཱ་ཙུ་དང་འཁྲི་ཤིང་ངོ་།
ཨ་བྷཱི་ཥུ་ནི་ཐག་པ་འོད་ཟེར། པྲེ་ཤ་འགྱེད་དང་ཉེད་པའོ། ॥ 221

पक्षः सहायेऽप्युष्णीषः शिरोवेष्ट-किरीटयोः ।
शुक्ले मूषिके श्रेष्ठे सुकृते वृषभे वृषः ॥ २२२ ॥

པཀྵ་ཕྱོགས་དང་སྐྲ་ཅིག་འགྲོ། ཨུཥྞཱི་ཥ་ནི་ཅོག་ཏོར་དང་།
ཐོད་དང་ཅོད་པན་དག་པའོ། བཙྲིག་པ་བྱི་བ་མཆོག་དང་ནི།
ལེགས་པ་བྱས་ཁྱུ་མཆོག་བྲི་ཥོ ॥ 222

कोपोऽस्त्री कुट्मले खड्गपिधानेऽर्थौघदिव्ययोः ।
द्यूते ऽक्षे सारिफलकेऽप्याकर्ष्योऽथाक्षमिन्द्रिये ॥ २२३ ॥

ཀོ་ཥ་ནི་རིན་གྲོལ་མེད་དང་། རལ་གྲིའི་ཤུབས་དང་དོན་ཚོགས་མཛོད།
ཨཀྵ་ནོར་དང་ནོ་ཡི་སྣུན། འགྲུགས་པ་པའི་དེ་ནས་ནི།
ཨཀྵ་དབང་པོ་ཤེ་ཤེས་འཛིན། ॥ 223

* For [illegible] ?

ना द्यूताङ्गे कर्पचक्रे व्यवहारे कलिद्रुमे ।
कर्पूर्वार्त्ता करीषाग्निः कर्षूः कुल्याभिधायिनी ॥ २२४ ॥

འཐོང་པོ་ཚོམ་ལུགས་རྩོད་པའི་ཤིང་། ཀརྵ་བའི་དང་རྩིབའི་མེ།
ཀརྵ་འགྲན་དང་བཟོད་བྱེར། ॥ 224

पुम्भावे तत् क्रियायाञ्च पौरुषम् विषमस्तु च ।
उपदानेऽप्यामिषं स्यादपराधेऽपि किल्बिषम् ॥ २२५ ॥

སྐྱེས་བུ་དངོས་བའི་ཞིང་བྱ་བ་དང་། ཕོ་རུ་ཤ་ཊ། ཝི་ཥ་དུག་དང་ཆུ་ཡིན་ནོ།
ཤིང་འབྲུམ་ཤ་དག་ཨཱ་མི་ཥཾ*། གནོད་བྱེད་སྡིག་པ་ཀི་ལྦི་ཥ། ॥ 225

स्याद्दृष्टौ लोकधात्वंशे वत्सरे वर्षमस्त्रियाम् ।
प्रेक्षा नृत्येक्षणं प्रज्ञा भिक्षा सेवार्थना भृतिः ॥ २२६ ॥

ཆར་དང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཚ་བོ་རྡོ་བ་ཊ། ལོ་རི་ཥ་ཀོ།
ཞྨྲ་གར་ལྟ་ཞེས་རབ་པ། ཉྨྲ་ཞབས་ཏོག་སློང་དང་བླ། ॥ 226.

त्विट् शोभाऽपि चिषु परे न्यक्षं कार्त्स्न्यनिकृष्टयोः ।
प्रत्यक्षेऽधिकृतेऽध्यक्षो रुक्षस्त्वप्रेम्ण्यचिक्कणे ॥ २२७ ॥

ཏྲི་ཥ་མཛེས་དང་འོད་གཟུགས་ཀྱི། ཉེས་ཀུ་ཏང་གེ་ཀྲི་ཥ།
མངོན་སུམ་པ་ཀར་ཙང་ཡ་ཀྵ། རྐྵ་ནི་ཚ་བསྡུར་པ་དང་ཅུབ། ॥ 227

---

* For ཨཱ་མི་ཥ ?

रविश्वेतच्छदौ हंसौ सूर्य्यवह्नी विभावसू ।
वत्सौ तर्णकवर्षौ द्वौ सारङ्गाश्च दिवौकसः ॥ २२८ ॥

ཧཾ་སི་ནི། ཉི་མ་དང་ཐུ་རྟེ་མོ། ཉི་མ་མེ་ནོར་བ་སྣ་ནི།
བརྫ་ཅེ་ཅེ་ལོ་དང་ལ་གཞིས། ཁང་དུ་བཟོ་རི་རི་བོ་གས། 228

शृङ्गारादौ विषे वीर्य्ये गुणे रागे द्रवे रसः ।
पुंस्युत्तंसावतंसौ द्वौ कर्णपूरेऽपि शेखरे ॥ २२९ ॥

སྒེག་པ་བསོགས་ཀྱི་ནམ་དང་ནི། དུག་དང་ཟིན་ཞེ་ཡོན་ཏན་ཆགས།
ཁུ་བ་ཐམས་པ་དང་མདོ། ཨུཾ་སུ་ཏཾ་ས་དང་ཨ་བ་ཏཾ་སོ། གཉིས།
རྣ་བའི་རྒྱན་གཙུག་པར། 229

देवभेदेऽनले* रश्मौ वसू रत्ने धने वसु ।
विष्णौ च वेधाः स्त्री त्वाशीर्हिताशंसाऽहिदंष्ट्रयोः ॥ २३० ॥

རྩ་དང་ཁྲི་བ་རྒྱུ་དང་ནི། ནོག་ཆེ་དཔོས་ཏེ་རིན་ཆེན་དང་།
ནོར་ནམ་ས་ཐི་བ་ཁྱུ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་དང་ནི་ཚངས་པ།
ཞགས་ཀྱུ་ཤིང་ཉི་ནི། ཕན་སེམས་སྨྲུ་མ་ཀྱི་ཟ་ཞེ་པར། 230

लालसे प्रार्थनौत्सुक्ये हिंसा चौर्य्यादि कर्म्म च ।
प्रसुरस्त्वापि सूचावौ रोदस्यौ रोदसौ च ते ॥ २३१ ॥

ཕམ་ས་ཉིད་ཆོག་དང་སྨྲ། རིམ་ཀུན་བསོགས་ཁམས།
ཞ་བུ་ཅ་དང་སྐྱ་གོ། མདང་ནམ་ཀྱང་ཉི་དང་སུ། 231

---

* Tibetan reads: ध्वनिते ।

ज्वालाभासौ नपुंस्यर्चि र्ज्योतिर्भद्योतदृष्टिषु ।
पापापराधयोरागः खगबाल्यादिनोर्वयः ॥ २३२ ॥

འོད་ཟེར་ཀུང་ངོ། ཀླྀ་མ་འབར་དང་མཐིང་ངོ། ཡ་ཆེམ་ཉི་འོད་སྣང་རིག།
སྡིག་དང་ཉེས་པ་ཨ་བླ་སོ། གཞང་འགྲོ་ཉི་ན་རྒྱལ་བ་ཡམས།། 232

तेजः पुरीषयोर्वर्चो महस्तूत्सवतेजसोः ।
रजोगुणे स्त्रीपुष्पे च राहौ ध्वान्ते गुणे तमः ॥ २३३ ॥

འོད་དང་བཤང་བས་བཙུམས། ཉིན་པོ་སྒྲོ་བ་རེ་ཛ་ས།
རཛ་ས་ཡོན་ཏན་པོ་ཟླ་མཚན། སྒྲ་གཅན་སྨུན་པ་ཡོན་ཏན་གཏམས།། 233

छन्दः पद्येऽभिलाषे च तपः कृच्छ्रादि कर्म्म च ।
सहोबलं सहामार्गौ नभः खं श्रावणे नभाः ॥ २३४ ॥

ཚུ་ཚུམ་ཚིགས་པ་ཤ་མཚོན་འདོད། དབས་དཀར་ཤུབ་ལ་སོགས་ལས།
མ་ནུས་སྟོབས་དང་མཉམ་མགོ་ཧྲ། ཏྲེམ་གཞང་འགྲོ་གྲོ་ཀྱུར*ཉ་དྲུས།། 234

ओकः सद्माश्रयश्चौकाः पयः क्षीरं पयोऽम्बु च ।
ओजो दीप्तौ बले स्रोत इन्द्रिये निम्नगारये ॥ २३५ ॥

ཨོ་ཀམ་ཁྲི་དང་ཉེར་ཨོ་ཀས། པཡཿདོ་ན་པོ་སོ་ཧུ།
ཨོ་ཛས་དང་ཉི་འོད་དང་སྟོབས། ཤྲོ་ཏམ་དབང་པོ་གཙང་པོ་ཁྲིར།། 235

* For ཟ་བཉིར !

तेजः प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्रेऽप्यतस्त्रिषु ।
विद्वान् विदंश्च बीभत्सो हिंस्रोऽप्यतिशये त्वमी ॥ २३६ ॥

ཏེ་ཛཿ་ཉམས་མཐུ་སྒྲོན་མ་དང་། སྟོབས་དང་ཁུ་བ་རྣམས་ལའོ།
ཝི་དྭཱ་ན་ནི་རིག་པའོ། ཝི་དཾ་ཤ་ནི་རྣམས་འཚོའོ།
འདི་རྣམས་འཕེལ་དང་ཞིས།། 236

वृद्धप्रशस्ययोर्ज्यायान् कनीयांस्तु युवाल्पयोः ।
वरीयांस्तूरुवरयोः साधीयान् साधुवाढयोः ॥ २३७ ॥

ཀ་ནཱི་ཡཾ་སྟུ་གཞོན་ཆུང་། བ་རཱི་ཡཾ་ནཱ་བཏྲ་དང་རབ།
སཱ་དྷཱི་ཡཱ་ན་ལེགས་ཞིན་ནཱ། སའི་དེ།། 237

दन्तेऽपि वर्हं निर्व्यन्धोपरागार्कादयो ग्रहाः ।
द्वार्य्यापीड़े क्वाथरसे निर्य्यूहो नागदन्तके ॥ २३८ ॥

འདབ་མ་རྒྱ་ཕྲུའི་པདོང་བརྫེ། ཀྲིས་གདོང་གཟར་སོགས་གྲ་ཧའོ།
ཤྲི་ཁྲུང་ཕོད་དང་བསྒྲོལ་དང་ནི། ཉིང་ལུ་བའོ་སྐྱང་ཆེན་སོ།། 238

तुलासूत्रेऽश्वादिरश्मौ प्रग्राहः प्रग्रहोऽपि च ।
पत्नी परिजनादानमूलशापाः परिग्रहाः ॥ २३९ ॥

སྲང་ཐག་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྲང་། གྲ་གྲ་ཧ་དང་གྲ་ཧ་ཡང་ངོ་།
ཆུང་མ་འཁོར་བཅས་ལེན་པ་རྩ། ནར་འ་རྣམས་པའི་གྲ་ཧོ།། 239

दारेष्वपि गृहाः प्राण्यामप्यारोहो वरस्त्रियाः ।
व्यूढो छन्देऽप्यहिर्वृत्रेऽप्यग्नीन्द्वर्का स्तमोपहाः ॥ २४० ॥

ཆུང་མེད་ཁྱིམ་བདག་འཛིན་པ་དེ། ཆུ་སྲོ་དང་ནི་ཤུད་རིད་བཙོག།
ཡ་རེ་རེ་དེ་བྱུད་ཚོགས། ཡ་རི་སྐྱབ་དང་ལྷ་རིད་གོ།
རི་ལྷ་ཉི་མ་མུན་པ་འཇོམས་པས།། 240

परिच्छदे नृपार्होऽर्थे परिबर्होऽव्ययाः परे ॥ २४१ ॥

ཡོངས་གཅོད་རི་དང་ང་ཡོ་བྱད་དེ། པ་རི་བརྗོད་རི་ཟད་ཕྱི།། 241

इति नानार्थवर्गः ।

སྣ་ཚོགས་དོན་སྡེའོ།།

अव्ययवर्गः ।

आङीषदर्थेऽभिव्याप्तौ सीमार्थे धातुयोगजे ।
आ प्रगृह्यः स्मृतौ वाक्येऽप्यास्तु स्यात् कोपपीडयोः ॥ १ ॥

མི་ཟད་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ །

ཨཱང་ཉུང་དང་མངོན་པར་ཁྱབ། མཚམས་དོན་དབྱིངས་དག་སྦྱོར་ལས་སྐྱེས།
ཨཱ་ནི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ནི་ངག་ལ་ཡང་།
ཨཱ་ནི་ཁྲོ་བ་ཟུག་ཏུ་དག ॥ 1

पापकुत्सेपदर्थे कु धिङ्निर्भर्त्सननिन्दयोः ।
चान्वाचये समाहारेतरेतरसमुच्चये ॥ २ ॥

སྡིག་དང་ངན་པ་ཀུ་ཞུ། སྡིང་ནི་བསྡིགས་ཚིག་*དམོད་པ་དག།
ཙ་ནི་ཞར་བྱུང་བསྡུ་བ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཀུན་ལས་བསྡུ॥ 2

स्वस्त्याशीःक्षेमपुण्यादौ प्रकर्षे लङ्घनेऽप्यति ।
स्वित् प्रश्ने च वितर्के च तु स्याद्भेदेऽवधारणे ॥ ३ ॥

སྭསྟི་ཤིས་པ་བདེ་ལེགས་དང་། བསོད་ནམས་ལ་སོགས་ཤི་ཏུ་དགའ།
མཆོངས་པ་ལ་ཡང་ཨ་ཏི་དོ། སྭིད་དྲི་བ་དང་རྟོག་གོ།
ཏུ་ནི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་འཛིན་པ॥ 3

* For [illegible] ?

सकृत् सहैकवारे स्यादाराद्दूरसमीपयोः ।
प्रतीच्यां चरमे पश्चादुताप्यर्थविकल्पयोः ॥ ४ ॥

ས་ཀྲིཏ་རྒྱུན་དུ་རྒྱུན་ཅིག་པར། ཧྲ་ཀ་ནི་རི་དང་ས་གཅིག་དག།
ནུབ་ཕྱོགས་ཕྱི་ལ་པ་ཤྩཱད་ཏོ། ཨུ་ཏ་ནི་དོན་ནི་བརྟག་དཔྱད་དག།། 4

पुनः सदार्थयोः शश्वत् साक्षात् प्रत्यक्षतुल्ययोः ।
खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्रणे वत ॥ ५ ॥

ཡང་དང་དག་ཏུ་དོན་ཤ་ཤྭཏ། ས་ཀྵཱ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པ།
སེམས་སྡུག་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་དང་། ཆེ་བར་ཆོས་པ་ངོ་མཚར་དང་།
སྣན་ཅོག་པ་ནི་བ་ཏ་རོ།། 5

हन्त हर्षेऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः ।
प्रति प्रतिनिधौ वीप्सालक्षणादौ प्रयोगतः ॥ ६ ॥

ཧནྟ་དགའ་དང་ཉེར་བརྩེ་དང་། ངག་དང་རྩོམ་པ་དུག་པ་སོགས།
པྲ་ཏི་མཚོན་བྱེད་ཁྱབ་འདོད་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་རབ་འགྱུར་བ།། 6

इति हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु ।
प्राच्यां पुरस्तात् प्रथमे पुरार्थेऽग्रत इत्यपि ॥ ७ ॥

ཨི་ཏི་རྒྱུ་མཚན་གཏམ་སྐབས་དང་། གསལ་བྱེད་སོགས་པ་རྫོགས་ནས་པ།
པུར་སྟཱད་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་། དང་པོ་སྔོན་དོ་པ་དུ་ར་ཞེས་པ་འང་།། 7

यावत्तावच्च साकल्येऽवधौ मानेऽवधारणे ।
मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकार्त्स्न्येष्वथो अथ ॥ ८ ॥

ཇི་སྙེད་དེ་སྙེད་ས་ཀ་ལྱེ། བར་མཚམས་ཚད་དང་ངེས་པ་འཛིན་དོན།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱུ་ནི་འཆད་དང་རྩོམ། འདྲི་དང་ཀུན་ལ་ཡ་ཐ་འོ། དེ་ནས།། ༨

वृथा निरर्थकाविध्यो र्नानानेकोभयार्थयोः ।
नु पृच्छायां विकल्पे च पश्चात्सादृश्ययोरनु ॥ ९ ॥

ཟཱི་ལྷ*་དོན་མེད་ཅུ་བ་ཞིག། ན་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་དོན་དག།
ནུ་ནི་དྲི་བ་རྣམ་རྟོག་དང་། ཕྱི་བ་འདྲ་དག་ལ་ནུ་འོ།། ༩

प्रश्नावधारणानुज्ञानुनयामन्त्रणे ननु ।
गर्हा-समुच्चय-प्रश्न-शङ्का-सम्भावनास्वपि ॥ १० ॥

འདྲི་བ་ངེས་པ་འཛིན་རྗེས་སྒྲ†། ཡིད་གཅུགས་འདོད་པ་ན་ནུ་ནི།
སྨོད་དང་ཀུན་བསྡུས་འདྲི་བ་དང་། དོགས་པ་འབྱུང་འབྱུང་ལ་ཡང་ངོ་།། 10

उपमायां विकल्पे वा सामि त्वर्द्धे जुगुप्सने ।
अमा सह समीपे च कं वारिणि च मूर्द्धि च ॥ ११ ॥

ཉེར་འཛམ་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ནོ། སྣའི་ཚིག་དང་སྨོད་པའོ།
ཨ་མ་ལྷན་ཅིག་གཉིས་ཉེ་དང་། ཀ་ནི་ཆུ་དང་སྤྱི་བོ་ལ།། 11

---

* Tib: ཟ་ཁ་། † For ཇེས་སུ།

इवेत्यमर्थयो रेवं नूनं तर्केऽथ निश्चये ।
तूष्णीमर्थे सुखे जोषं किम्पृच्छायां जुगुप्सने ॥ १२ ॥

དཔེ་དང་འདྲི་ཡི་དོན་ཨེ་ཝཾ། ནཱུ་ནཾ་རྟོག་དོན་ཨེ་ཝཾ།
ཏཱུཥྞཱིཾ་རྟོག་དོན་ངེས་པའོ། མི་སྨྲ་དེ་དོན་བདེ་ཛོ་ཥཾ།
ཀཱི་རི་དྲི་དང་སྨོད་པ་ལ॥ 12

नाम प्राकाश्य-सम्भाव्य-क्रोधोपगम-कुत्सने ।
अलं भूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम् ॥ १३ ॥

ནཱ་མ་སྔོན་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲོ་དང་ཁས་ལེན་ངན་པའོ།
ཨ་ལཾ་རྒྱན་དང་ནུས་གྲངས་ཕྱིན། བཟུང་ཟུང་དང་དེ་ཚིག་ཚིག་པ॥ 13

हुं वितर्के परिप्रश्ने समयान्तिकमध्ययोः ।
पुन रप्रथमे भेदे नि र्निश्चयनिषेधयोः ॥ १४ ॥

ཧཱུཾ་ནི་རྟོག་རྟོགས་ཡོངས་སུ་འདྲི། སམ་ཡ་དེ་ཉེ་ཚོམ་དབུས།
པུ་ན་དང་བོ་ནས་ཡིད་དབྱེ། ནི་ནི་ངེས་ཚིག་དགག་པ་དག། ཡིན॥ 14

स्यात् प्रबन्धे चिरातीते निकटागामिके पुरा ।
ऊर्य्यूरी चोररी च विस्तारेऽङ्गीकृतौ त्रयम् ॥ १५ ॥

སྱཱཏ་པྲ་བནྡྷེ་རྟུས་རིང་འདས། ཉེ་འཁོར་འབྱུང་འགྱུར་སྔོན་པ་རིང་།
ཨཱུ་རཱི་ཨཱུ་རཱི་ཙ་ཨཱུ་རཱི། ཧ་ཞེ་ཁས་ལེན་རྒྱས་དག་གསུམ॥ 15

स्वर्गे परे च लोके स्व र्वार्त्तासम्भाव्ययोः किल ।
निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासानुनये खलु ॥ १६ ॥

མཐོ་རིས་པ་རོལ་འཇིག་རྟེན་སྭར། གཏམ་དང་འབྱུང་བ་དག་གི་ཀིལ།
དགག་པ་ཚིག་གི་རྒྱན་དང་ནི། ཤེས་འདོད་བཙུགས་པ་ཁ་ལུར॥ 16

समीपोभयतः शीघ्रसाकल्याभिमुखेऽभितः ।
नामप्रकाशयोः प्रादु मिंथोऽन्योऽन्यं रहस्यपि ॥ १७ ॥

གཅིག་གཉིས་དང་མྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མངོན་ཕྱུར་ཨ་བྷི་ཏ།
མིང་དང་གསལ་བྱེད་པྲཱ་དུ་ར། མི་ཐོ། ཟླ་ར་དང་ར་ཙོ་ར་དབེན་པ་ཡང་॥

तिरो ऽन्तर्द्धौ तिर्य्यगर्थे हा विषादशुगर्त्तिषु ।
अहहेत्यद्भुते खेदे हि हेतावववधारणे ॥ १८ ॥

ཏི་རོ་བསྒྲིབས་དང་ཀུར་འགྲེའི་དོན། ཧཱ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མྱ་ངན་པ།
ཨ་ཧ་ཧ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་། སེམས་སྐྱུག་ཧི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་འཛིན་ནོ॥ 1

चिराय चिररात्राय चिरस्याद्याश्चिरार्थकाः ।
मुहुः पुनःपुनः शश्वदभीक्ष्णमसकृत् समाः ॥ १९ ॥

དོ་ར་ཧྲ་ཐོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཚ་ནོ། རྒྱུ་རིང་ཡུར་རིང་རིང་པོ་དང་།
དུས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན། ཡང་དང་སླར་དང་སླར་དང་ནི།
སླར་ཡང་ཡང་ཡང་གཅིག་ཤིར་མཚུངས॥ 19

स्राग् झटित्यञ्जसाह्नाय द्राङ् मंक्षु सपदि द्रुते ।
बलवत् सुष्ठु किमुत स्वत्यतीव च निर्भरे ॥ २० ॥

མགྱོགས་མྱུར་རྒྱེ་དང་ཕྱུར་ཙམ་དང་། དེ་མ་ཐག་དང་མི་སྡོད་མྱུར།
ཤིན་ཏུ་དྲག་ཏུ་ཧ་ཅང་དང་། སྟུ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནི་ཏོ།། 20

पृथग्विनान्तरेणर्त्ते हिरुङ्नाना च वर्जने ।
यत्तद्यतस्ततो हेता वसाकल्ये तु चिच्चन ॥ २१ ॥

སོ་སོར་ཟེ་ཟེ་འཕྲར་བྱས་དང་། ཧ་ཧ*ཞེ་ཙུ་ག་ར་ཝེར།
ཡདྟདྟ་གང་ལས་དེ་ལས་རྒྱུ། ཐབས་ཙམ་བཞིན་ཀྱི་ཅིག། 21

कदाचिज्जातु सार्द्धन्तु साकं सत्रा समं सह ।
आनुकूल्यार्थकं प्राध्वं व्यर्थके तु वृथा मुधा ॥ २२ ॥

ཀ་དཱ་ཙི་ནི་ར་བ་ཞིག་གོ། རྫ་ཏུ་གཞི་དུས་གཞི་མཉམ་བཅུད་མཉམ་ཧྲ།
མཐུན་ཕྱོགས་དོན་དང་མཐུན་པའི། དོན་མེད་བྱར་མེད་དོན་མེད་དོ།། 22

आहो उताहो किमुत विकल्पे किं किमूत च ।
तु हि च स्म ह वै पादपूरणे पूजने स्वति ॥ २३ ॥

རྟོག་པ་ནི་རྟོག་བརྟག་པ་དང་། འདྲ་ཀ་ཅི་ཞིག་ཉིད་པར་རིག།
ཏུ་ཧི་ཙ་སྨ་ཧ་དང་ནི། ཚིག་གི་རྐང་སྐོང་དོན་ཡིན་ནོ།
སུ་དང་ཨ་ཏི་མཆོད་པའི་ཕྱི།། 23

---

* For ར་ཧ ? † For ཙ་ཏུ་ར ?

दिवाह्नीत्यथ दोषा च नक्तञ्च रजनाविति।
तिर्य्यगर्थे साचि तिरोऽप्यथ सम्बोधनार्थकाः॥ २४॥

ཉིན་མོ་ཉིན་དང་དེ་ནས་ནི། ཉེས་མཚན་ནུབ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཐུར་འགྲོ་དེ་དོར་དང་སྣ་ཚེ་ཐུག། དེ་ནས་བོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། 24

स्युः प्याट् पाड़ङ्ग हे है भोः समया निकषा हिरुक्।
अतर्किते तु सहसा स्यात्पुरः पुरतोऽग्रतः॥ २५॥

སྐྱུར་བཏོན། ཀྱེ་ཀྱེ་ཧྭོ་ནས་འབོད་པའོ། ཕྲད་ཅིག་པ་གཅིག་ཉེས་འཁོར་རོ།
མ་བརྟགས་པ་དང་བ་དབྱུང་པ། སྔོན་ན་སྔར་ན་མདུན་ནོ།། 25

स्वाहा देवहविर्दाने श्रौषड् वौषड् वषट् स्वधा।
किञ्चिदीषन्मनागल्पे प्रेत्यामुत्र भवान्तरे॥ २६॥

སྭཱ་ཧཱ་ལྷ་ཡི་བསྔོ་ཟས་སྦྱིན། ཤྲཽ་ཥཊ་བཽ་ཥཊ་རྣམས་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པའོ།
ཅུང་ཟད་བག་ཙམ་ཉུང་ཆུང་ངུ། ཡི་དྭགས་བར་དོ་སྲིད་པ་བར།། 26

वद्दा यथा तथैवैवं साम्येऽहो ही च विस्मये।
मौने तु तूष्णीं तूष्णीकां सद्यः सपदि तत्क्षणे॥ २७॥

འདྲ་དང་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་དང་། དེ་རྗེ་བུ་དང་ངོ་མཚར་བ་པའོ།
ཨ་ཧོ་ཧི་དང་ཧཱི་ངོ་མཚར་རོ། སྨྲ་བཅད་མི་སྨྲ་ཏཱུཥྞཱིཾ་ཀཱ།
མྱུར་ཅིག་ཅན་དེ་མ་ཐག།། 27

दिष्ट्या श मुपजोषं चेत्यानन्देऽथान्तरेऽन्तरा ।
अन्तरेण च मध्ये स्युः प्रसह्य तु हठार्थकम् ॥ २८ ॥

བདེ་དང་དགྱེས་པ་ཉེས་དང་དགའ། དེ་རྣམ་བར་དང་དཀྱིལ་དང་ནི།
ནང་དང་དབུས་ན་ཉེས་པའོ། བཙན་དང་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། 28

युक्ते द्वे साम्प्रतं स्थानेऽभीक्ष्णं शश्वदनारते ।
अभावे नह्यनो नापि मास्म मालञ्च वारणे ॥ २९ ॥

ཇང་དང་སྒྲུགས་དང་ད་ལྟར་གནས། སླར་དང་ཡང་ཡང་རྟག་ཏུ་ནོ།
མེད་དགག་ར་ཅི་ལ་དང་ནི། དགག་མེད་དགག་ཚིག་ཚིག་གོ།། 29

पक्षान्तरे चेद्यदि च तत्त्वे त्वद्धाञ्जसा द्वयम् ।
प्राकाश्ये प्रादु राविः स्यादोमेवं परमं मते ॥ ३० ॥

ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་ཅི་སྟོགས་ཅ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་མེད་དང་།
དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། རབ་སྟོན་གསལ་བ་དང་ནུབ་པ་ཡིན།
ཨོཾ་དང་ཨེ་ཝཾ་མཆོག་ཏུ་དགོད།། 30

समन्ततस्तु परितः सर्व्वतो विष्वगित्यपि ।
अकामानुमतौ काम मब्भ्योपगमेऽस्तु च ॥ ३१ ॥

མཐར་དག་ཡོངས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀུན། མི་འདོད་ཁས་ལེན་ཀྱི་རིང་ངེ།
བསྡིང་ཚིག་ཁས་ལེན་ཨ་རྡུ་ཧུ།། 31

ननु च स्याद् विरोधोक्तौ कच्चित् कामप्रवेदने ।
निःषमं दुःषमं गर्ह्ये यथास्वन्तु यथायथम् ॥ ३२ ॥

འགལ་བ་དང་ནི་བསྒྲུབ་པར་སྨྲ། ཀ་ཙྩིཏ་ཏྲོང་བར་འདོད།
སྨུག་པ་བ་ཧུང་ས་ཧྲན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཇི་བཞིན་ལྟར།། 32

मृषा मिथ्या च वितथे यथार्थन्तु यथातथम् ।
स्युरेवन्तु पुनर्व्वैवेत्यवधारणवाचकाः ॥ ३३ ॥

ཤེས་བཞིན་རྫུན་དང་ནི་ནོར་པ། ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར།
སྭུ་དང་ཨེ་ཝཾ་ཏུ། པུ་ནཿ་ཝ་དང་ཙ་དང་ཨི་ཏི་ནི།
ངེས་གཟུང་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།། 33

प्रागतीतार्थकं नूनमवश्यं निश्चये द्वयम् ।
संवद्वर्षेऽवरेत्वर्व्वागामेवं स्वयमात्मना ॥ ३४ ॥

སྔོན་འདས་པ་ནི་དོན་ཡིན་ནོ། ངེས་ན་བསམ་ཀྱང་ངེས་པ་གཉིས།
ལོ་དང་ལོ་ནི་ཕྱི་མ་དང་། ཨ་ན་རེ་ཉིད་རང་དང་བདག།། 34

अल्पे नीचै र्महत्युच्चैः प्रायो भूम्न्यद्रुते शनैः ।
मना नित्ये वहिर्वाह्ये स्मातीतेऽस्तमदर्शने ॥ ३५ ॥

ཅུང་དང་དམའ་བོ་ཆེ་དང་མཐོ། ཕལ་བོ་རབ་ཆེར་འགྲོ་དང་དལ་བུས།
རྟག་ཏུ་ཕྱི་རུ་ཕྱི་དང་ཕྱི། འདས་དང་ནི་བརྗོད་ནི་མ་མཐོང་ནོ།། 35

अस्ति सत्वे रुषोक्तावूङ् उं प्रश्नेऽनुनये त्वयि ।
हुं तर्के स्यादुषा रात्रेरवसाने नमो नतौ ॥ ३६ ॥

ཡོད་དང་བཏོན་གོ་ཁྲོ་ཚིག་ཨུ། ཨུཾ་དྲི་དང་མཉེས་གཤིན་ཚིག།
ཧྲཱུྃ་ནི་རྟོག་གེ་ཨུ་ཥཱ་ནི། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ཕྱག་དང་འདུད།། 36

पुनरर्थेऽङ्गनिन्दायां दुष्ठु सुष्ठु प्रशंसने ।
सायं साये प्रगे प्रातः प्रभाते निकषान्तिके ॥ ३७ ॥

ཕོར་པ་ཡང་དོར་ཨསྨྲི་ནེ། སྨད་དང་ཤིན་ཏུ་བསྟོད་ལེགས་ཚིག།
དགོང་མོ་ཉི་མཐའ་ནམ་ལང་སང་སྔ། མ་གཅིག་པ་དང་*ཀཱ་དྲི་གེ།། 37

परुत्परार्य्यैषमोऽब्दे पूर्व्वे पूर्व्वतरेयति ।
अद्यात्राह्न्यथ पूर्व्वेऽह्नीत्यादौ पूर्व्वोत्तरापरात् ॥ ३८ ॥

ན་ནིང་གཞི་ཉིང་ད་ལོ་དང་། ལོ་སྔོན་ས།
ནཉིང་གཞི་ཉིང་ཕ་ལོ་ནི། དེ་རིང་ཉིན་དེ་རིང་གོར།
དེ་ནས་སྔོན་རིང་བྱུང་ལ་སོགས། སྔོན་ལ་ཕྱི་ལ་གཞན་དང་ནི།། 38

तथाधरान्यान्यतरेतरात् पूर्व्वेद्युरादयः ।
उभयद्युश्चोभयेद्युः परे त्वह्नि परेद्यवि ॥ ३९ ॥

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དང་གཞན། ཕྱི་བའི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ།
ཉི་མ་གཉིས་པ་གཉིས་ཉིད་ནི། ཞི་དྲི་ཕྱུ་རི་པའི་བརྒྱ།། 39

* For ཨཉྫི ?

ह्योगतेऽनागतेऽह्नि श्वः परश्व स्तत्परेऽहनि ।
तदा तदानीं युगपदेकदा सर्व्वदा सदा ॥ ४० ॥

ཁ་ཅང་འདས་པ་མ་འོངས་པ། ཉི་ན་སྔ་ན་དང་ནི་གཞན་ཞག་ནང་པར།
དེ་ཚེ་དེ་ཚེ་དུས་མཚུངས་ན། ཐབས་གཅིག་དང་ནི་ཐེངས་གཅིག་ལ།
དུས་ཀུན་དུ་དང་རྟག་ཏུ་དང་།། 40

एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं तथा ।
दिग्देशकाले पूर्व्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ॥ ४१ ॥

ད་ལྟར་ཉི་དེ་ལྟར་དང་། ད་དང་ད་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ།
ཕྱོགས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཡིན་ནོ། ཤར་ལ་སོགས་པ་སྔོན་མ་དང་།
བྱང་དང་ནི་གཞན་ལ་སོགས།། 41

इत्यव्यय वर्गः ।

རི་ཟད་པའི་ཕྱི་ཚན་ནོ།།

लिङ्गादिसंग्रहवर्गः ।

सलिङ्गशास्त्रैः सन्नादिकृत्तद्धितसमासजैः ।
अनुक्तैः संग्रहे लिङ्गं संकीर्णवदिहोन्नयेत् ॥ १ ॥

རྟགས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན།

རྟགས་དང་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས། སན་ལ་སོགས་པ་ཀྲིཏ་ཏདྡྷིཏ།
བསྡུ་བ་ལས་སྐྱེས་མ་བཤད་པ། བསྡུས་རྟགས་འདྲེས་བཞིན་འདི་ཤེས་བྱ།། 1

लिङ्गशेषविधिर्व्यापी विशेषैर्यद्यबाधितः ।
स्त्रियामीदूद्विरामैकाच् सयोनि प्राणिनाम च ॥ २ ॥

རྟགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་འགལ་རིག་ན་བཀོག་པ།
ཕྱུ་ནའི་ཀྱི་ཅན་རྣམས་རི་མོ། མོ་ནི་ཨཱི་དང་ཨཱུ་དང་ནི།
ངལ་གསོ་དབྱངས་གཅིག་ལས་རེད་དང་།
སྐྱེ་གནས་ཟླ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས།། 2

नामविद्युन्निशावल्ली वीणादिग्भूनदीह्रियाम् ।
अदन्तैर्द्विगुरेकार्थो न स पात्रयुगादिभिः ॥ ३ ॥

མིང་དང་གློག་དང་མཚན་མོ་དག། འཁྲི་ཤིང་པི་ཝང་དང་ཕྱོགས་དང་ས།
གཙང་པོ་ཁྲེ་གྲིས་རྣམས་ནི་མོ། ཨ་མཐའ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་།
སྣོད་དང་དུས་སོགས་ན་བཀོག་པ།། 3

तल्वृन्दे येनिकण्यचा वैरमैथुनकादिवुन् ।
स्त्रीभावादावनिक्तिन् वुल् णच् क्यपोऽयुजन्निङ्शाः ॥ ४ ॥

ད་བཙོགས་པ་ཀ་ཏྲ། འདྲེས་འདྲིམས་པ་བཙོགས་ཏྲུ་ནའོ *།
ནོ་ར་ཊྷ་ན་བཙོགས་ན། ཨ་རཱི་ཀྲི་ཏྲུ་བ་དང་།
ཙ་ཀ་ཧྲུ་ན་ཨ་སུ་ཛ། ཨ་ཊ་ཤཱི་ཀ་རཱི་ཏྲ་ཛ་བས།། 4

उणादिषुनिरूरीश्च ङ्याबूङन्तं चरं स्थिरम् ।
तत् क्रीड़ायां प्रहरणं चेन्मौष्टा पाल्लवा ण दिक् ॥ ५ ॥

ཨུ་ཏྲ་བཙོགས་པ་རི་ཊྲུ་ཊྲི། ཨ་རི་ཨ་ཏྲ་ཀུ་ཤུ་ག་ག་སོ་བཛྲ།
དེ་ལ་ཅིད་པོ་ཏི་ཊི་ག་ཆ་དང་། ཁྲ་ཙྪ་ཀྵ་ལ་ཝྲུ་ག་ཀ་རི་མོ་ཊི་ཀུ་ར།། 5

घञोञः सा क्रियास्याच्चेद्दाण्डपाता हि फाल्गुनी ।
श्यैनम्पाता हि मृगया तैलम्पाता स्वधेति दिक् ॥ ६ ॥

བྲཱ་རྨ་ཀྱ་རི་ཏི་ཏི་བྱུ་ན། ཤྱ་ན་ཟུ་ན་སྤྲ་ཏྲ་ཏ་ད་ཊ།
ཁྲ་ཏ་ཟུ་ན་ན་ཏི་ཏ་ན་ཀ་ད་ཊ། ཤ་ཁྲ་འབྲུ་མ་པ་ན་ཧུ་ཏ་ཅི་ནོ།། 6

स्त्री स्यात् काचिन्मृणाल्यादि विवक्षापचये यदि ।
लक्ष्मा शेफालिका टीका धातकी पञ्जिकाढ़की ॥ ७ ॥

ཞ་མི་ཏ་ཙྪ་ཤ་ཏ་ད་ཛ་རཱ་ག་མ། བཛྲ་ར་བོ་ཏ་འཙྪ་ན་བ་རི་ཀེ་ར།
ན་ཤྲི་ར། ཤ་ཊ་ཀུ་ཤེ་ཏྲུ་རི་ཀུ་ན་ད།
ཊྲི་ག་ཏ་རི་ཀྲྀ་ཏ་ཀྲི། དྷ་ཏ་ཀི་པ་ཛ་རི་ཀཱ་ཌ་ཀི།' 7

* For ཟ་རཾ ?

सिध्रका सारिका हिक्का प्राचिकोल्का पिपीलिका ।
तिन्दुकी कणिका भङ्गिः सुरुङ्गा सूचि माढयः ॥ ८ ॥

སི་དྲུ་ཀེ་ཤིང་དང་སྐྱུ་རེད་ཧིཀྐ། ཨེ་ག་ཐུ་སྣང་ཅི་འབར་བ་དང་།
གྲོག་པ་ཏིལ་དུ་ཀའི་ཤིང་། རིབ་སོ་བཅོས་དང་རྩེ་ལེགས་དང་།
བྲན་ས་ནྲྀ་ཏྲི་ཡོ་བ་དང་། ༨

पिच्छा वितण्डाकाकिण्यश्चूर्णिः शाणी द्रुणी दरत् ।
सातिः कन्या तथा सन्दी नाभी राजसभापि च ॥ ९ ॥

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཟླུབ་དང་དེ། ཐིས་བྱ་ཊཱི་ཀོས།
ཤིང་དུ་དཀར་དང་རིས་དུག་དང་། རེ་བའི་ཀྲྀ་རྟེ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར། ༩

झल्लरी चर्चरी पारी होरा लङ्का च सिध्मला ।
लाक्षा लिक्षा च गण्डूषा गृध्रसी चमसी मसी ॥ १० ॥

ཛྷཱ་ལླ་རི་ཙ་ཙ་རི། འཁང་བའི་མོ་དུས་སྦྱོར་དང་།
ཉ་རྩབ་ཚོས་དང་སྲོ་མ་ཁྲུས། ཆང་སྟོད་སྣག་ཚ་གྲི་ནྲྀ་སྲི།
སོའི་དྭགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། 10

पुंस्त्वे सभेदानुचराः सपर्यायाः सुरासुराः ।
स्वर्गयागाद्रि मेघाब्धि द्रुकालासिशरारयः ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་དེ་དབྱེ་ཟེས་སུ་སྤྱོད། རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་ལྷ་ལྷ་མིན།
མཐོ་རིས་མཆོད་སྦྱིན་རི་དང་སྤྲིན། རྒྱ་མཚོ་ཤིང་དང་དུས་དང་ནི།
རལ་གྲི་མདའ་དང་དགྲ་དང་ནི། 11

कारगण्डौष्ठदोर्दन्तकण्ठकेशनखस्तनाः ।
अह्नाह्नान्ताः क्ष्वेडभेदा रात्रान्ताः प्रागसंख्यकाः ॥ १२ ॥
ལག་པ་འགྲམ་པ་མཆུ་དཔུང་བ་སོ། མགྲིན་སྐྲ་སེན་མོ་ནུ་མ་དང་།
ཉིན་མོ་ཉ་ཡི་མཐར་ཅན་དོ། དུག་གི་དབྱེ་བ།
མཚན་མོ་མཐར་རང་དང་པོ་གྲངས།། 12

श्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासा असन्नन्ता अबाधिताः ।
कशेरु जतुवस्तूनि हित्वा तुरुविरामकाः ॥ १३ ॥
དཔལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཚོད་ཅི་དང་། དརིགས་གྱི་མ་ཡིན་སོར་ཕྲུག་རང་།
དཀོས་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ཡི་རི། ཏྲུ་དང་ཕྱུ་ལ་ངལ་གསོ་དང་།། 13

क प ण भ मरोपान्ता यधदन्ता अमी अथ ।
प थ न य स टोपान्ता गोचाख्याथरणाह्वयाः ॥ १४ ॥
འདི་རྣམས་ཅེ་བའི་མཐར་ཅན། ཡའི་མཐའ་ཅན་ཉི་འདིར་པོ་དོ།
ཀ་པ་ཎ་བྷ་རའི་ཉེ། པ་ཡི་མཐར་ཅན་གང་ལ་ནི།
ཡ། ཐ། ཝ། ཐ། ན། ཡ། ས། ཊ་དང་པ་ཡི་མཐར་ཅན་པོ།
རིགས་པ་དགྲགས་པ་ཉེས་དང་འདོད།། 14

नाम्न्यकर्त्तरि भावे च घ ञ ज व् नङ् णघाथुचः ।
ल्युः कर्त्तरीमनिज्भावे की घोः किःप्रादितोऽन्यतः ॥ १५ ॥
མིང་དང་བྱེད་པ་ཅིན་མིན་ལ། རྒྱ་ཨ་ཛ་ཡ་ཉིད་ཡ་རྒྱ།
ཡ་ཐུ་ཅ་དང་བྱུ་རང་བྱེད། ཡ་ཎི་ཅ་ཎི་ཛ་ཎ་ཉིད།

द्वन्द्वेऽश्ववड़वावश्ववड़वा न समाहृते ।
कान्तः सूर्य्येन्दुपर्य्यायाः पूर्व्वोऽयः पूर्व्वकोऽपि च ॥ १६ ॥

རྟ་དང་རྟ་རྒོད་མ་དང་། རྟ་དང་རྒོད་མའི་འདུ་བ་རྣམས།
ཀ་ཡི་མཐར་ཅན་ཉི་ཟླ་དང་། ཨ་ཡ་སྔོན་དུ་བརྐྱིག་པའི། སྔོན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།། 16

वटकश्चानुवाकश्च रल्लकश्च कुटङ्गकः ।
पुङ्गो न्यूङ्गः समुद्गश्च विटपट्टधटाः खटः ॥ १७ ॥

མི་ཕུང་རྗེས་འཇོར་བ་ལང་དང་། ཁྲིལ་དང་བདར་སྡོང་རིག་ཅེད་དང་།
ཕྱུར་པོ་སྨུག་ཅན་དང་སྣ་རྡེ། ཞགང་དང་ཁྲོར་པ་སྒྲ་དང་གསལ་ཞགད།། 17

कोट्टारघट्टहट्टाश्च पिण्डगोण्डपिचिण्डवत् ।
गडुः करण्डोलगुड़ावरण्डश्च किणो घुणः ॥ १८ ॥

ཚངས་པ་རིགས་དགུ་མང་པ་སྡུག་སྒྲ། ཡོ་བ་འབྱུགས་པ་ཤིང་སྲིད་བུ།
ཟན་རྡོག་དང་འབྲུག་ར་དང་།། 18

इति सीमन्त हरितो रोमन्थोद्गीथबुद्बुदाः ।
कासमर्द्दोऽर्द्दनिः कुन्दः फेनस्तूपौ सपूपकौ ॥ १९ ॥

ཅེ་སྦྱར་སྐ་མཚེར་མ་རྡེང་ཁྲ་དང་། སྐུག་ཟུར་སྲིགས་པ་ཆུ་བུར་དང་།
འབྲི་བྱིང་འགྲོ་སྡོང་བཟང་རང་དེ། སྦུར་བཅོད་རིགས་ཀྱི་ཚོག་དང་།། 19

आतपः क्षत्रिये नाभिः कुणपक्षुरकेदराः ।
पूरक्षुरप्रचुक्राश्च गोलहिङ्गुलपुद्गलाः ॥ २० ॥

ཉི་འོད་རྒྱལ་རིགས་ལྟེ་བ་དང་། མདའ་དང་སྤུ་གྲི་གས་པ་དང་།
ཕུའ་སེལ་མིག་པ་སྨུར་མོ་དང་། ཀྱི་ཕྲུག་ཅི་ལ་དང་གང་ཟག་དང་།། 20

वेतालमल्लभल्लाश्च पुरोडाशोऽपि पट्टिशः ।
कुल्माषो रभसश्चैव सकटाहः पतद्ग्रहः ॥ २१ ॥

རོ་ལངས་རྒྱུད་དང་སྤྱ་རི་དང་། མཆོད་སྦྱིན་པ་པ་ཊྲི་ཤ་དང་།
ཙམ་ན་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་བ་ཤད་པ་སོ་སོར་འཛོད།
ཟའི་རྣགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།། 21

द्विहीनेऽन्यच्च खारण्यपर्णश्वभ्रहिमोदकम् ।
शीतोष्णमांसरुधिरमुखाक्षिद्रविणं बलम् ॥ २२ ॥

གཉིས་དན་གནན་ནོ་མཁས་དང་། ནི། དགོད་པ་འདབ་མ་རོང་དང་ནི།
ཁ་བ་ཆུ་དང་གྲང་རྡོ་དང་། ཤཁྲག་ཁ་སེག་ཁུ་བ་དང་།། 22

हलहेमशुल्बलोहसुखदुःखशुभाशुभम् ।
जलपुष्पाणि लवणं व्यञ्जनान्यनुलेपनम् ॥ २३ ॥

སྣར་ས་དང་གསོར་དང་གསེར་ཟངས་ཆུགས། བདེ་སྡུག་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་།
ཆུ་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་དང་ནི། ཚ་དང་ལྷུང་ཟས་བྱི་ཆུགས་པ།། 23

कोट्याः शतादिसंख्यान्या वा लक्षा नियुतञ्च तत् ।
द्व्येक मसिसुसन्नन्तं यदनान्तमकर्त्तरि ॥ २४ ॥

བྱེ་བ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས། གཞན་ཡང་འབུམ་དང་ས་ཡ་དང་།
ཀ་གཉིས་མ་སི་སུ་སནྟེ། བྱང་ལ་ཡ་ནཱ་ཅན་དང་ ॥ 24

चान्तं सलोपधं शिष्टं रात्रं प्राक् संख्ययान्वितम् ।
पात्राद्यदन्तैरेकार्थो द्विगु र्लक्ष्यानुसारतः ॥ २५ ॥

ཅེད་པོ་ན་ལེགས་ཏ་མཐར་དང་། ས་ལ་ཉེ་སྡོད་ཤི་ཥྚ་དང་།
མཚན་མོ་གྲངས་དང་ཟླ་བ་དང་། སྔོན་ལ་སོགས་པ་ཡ་མཐར་ཅན།
དོན་གཅིག་གོང་དུ་གྲངས་ཟླ་ན། ཁ་གཉིས་མཚན་ཉིད་རྗེས་འབྲང་བ ॥ 25

द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ पथः संख्याव्ययात् परः ।
पथ्याश्छाया वहूनाञ्चेद्विच्छायं संहती सभा ॥ २६ ॥

ཟླས་དབྱེ་གཅིག་ཉིད་མི་ཟད་དངོས། ལམ་གྲངས་སྔ་མི་ཟད་པ་རོལ་མོ། ན་དྲིང་ངོ
ཙྪཱ་ཡ་གྲིབ་མ་མང་གཉིས་གྲིབ། ཚོགས་པ་དང་ནི་འདུས་པ་དང་ ॥ 26

शालार्थापि परा राजाऽमनुष्यार्थादराजकात् ।
दासीसभं नृपसभं रक्षःसभमिमा दिशः ॥ २७ ॥

ཤཱ་ལ་དོན་གྱི་པ་རོལ་དུ། རྒྱལ་པོ་མི་དོན་ར་ཛ་སྔང་ས།
གཡོག་མོ་འདུས་དང་མི་དབང་འདུ། སྲུང་བ་འདུས་འདིར་ཕྱོགས་ཤིན* ॥ 2

* For ཤིན ?

उपज्ञोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने ।
कोपज्ञकोपक्रमादि कन्थोशीनरनामसु ॥ २८ ॥

ཉེར་ཞེས་ཅི་བར་བརྒྱུད་པའི་མཐར། དེ་ལ་གཞིས་ཅིད་རབ་དུ་གསལ།
ཚངས་ཞེས་དང་ཞབ་པའི་སྒོ་རིམ་སོགས། ཀནྱོ་ཤཱི་ན་ར་ནཱ་མ་སུ།། 28

भावे न णकचिड्योऽन्ये समूहे भावकर्म्मणोः ।
अदन्तप्रत्ययाः पुण्यसुदिनाभ्यां त्वहःपरः ॥ २९ ॥

བྲྒྱ་བ་ན་དང་འདང་ག། ཚིག་ནུས་དང་གཉིས་ལའི།
ཚོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལས། ཨ་ཡི་མཐའ་ཅན་རྐྱེན་རྣམས་སོ།
བསོད་ནམས་ཞི་བཟང་ཞི་ན་དེ་པ་རོལ།། 29

क्रियाव्ययानां भेदकान्येकत्वेऽप्युक्थतोटके ।
चोचं पिच्छं गृहस्थूणं तिरीटं मर्म्मयोजनम् ॥ ३० ॥

བྱ་བ་མི་ཟད་ནམས་ཀྱིས་ནི། དབྱེ་བ་ཀ་ཀ་དང་གཅིག་ཉིད་དོ།
རིག་བྱེད་དང་ཉི་ག་ར་ཅེ་ཟག། ཐབ་དི་ཁྱིམ་ཐུར་ཐུའི་བདོངས།
རྟེ་པ་དང་སྐ་བཅོས་དང་ནི། སོ་གི་ག་ས་དང་དབྱུག་ཚོད་དོ།། 30

राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये कृती कवेः ।
माणिक्यभाण्डसिन्दूरचीरचीवरपञ्जरम् ॥ ३१ ॥

རྒྱལ་པོ་ར་ཆོད་སྦྱིན་པ་ཛེ་བེ་ཡ། ཤེས་རབ་ཅན་ཀུན་ཚིག་བཅས་པས་བྱུས།
ནོར་བུ་ཤ་དང་སིནྡྷཱུ་ར། ནོས་རྐྱེན་ཆོས་དང་གུར་དང་ནི།། 31

लोकायतं हरितालं विदलं स्थालवाह्लवम् ।
पुंनपुंसकयोः ग्रैपोऽर्द्धचंपिण्याककण्टकाः ॥ ३२ ॥

འཇིག་རྟེན་འགྲོ་དང་བབ་ལྷ་དང་། བདུག་ཟམ་སྤོར་བ་བྲུར་བྲུ་མོ།
སྐྱེ་བུ་ན་རིང་རྒྱག་ལ་དེ། ཅྲིད་པ་ཅེ་འབའ་ཚ་ཚོར་ས་དང་།། 32

मोदक स्तण्डक ष्टङ्कः शाटकः कर्व्वटोऽर्बुदः ।
पातकोद्योगचरकतमालामलका नड़ः ॥ ३३ ॥

ཟས་དབྱི་ཀྲུ་ཚགས་བསྐྱུར་བྲམ་དང་། ཀོས་དང་བརྒྱ་གྲོང་ཤར་དང་ནི།
ལྕུང་བ་ཅེར་སྐྱོད་སྨ་ཀ་དཀྱུ་ར་དང་། ར་ལ་ལ་དང་གྲོང་མཐར་དང་།། 33

कुष्ठं मुण्डं शीधु बुस्तं क्ष्वेड़ितं क्षेमकुट्टिमम् ।
सङ्गमं शतमानार्घ्म सम्बलाव्ययताण्डवम् ॥ ३४ ॥

ཀྲུམ་ར་ཙུམ་ཎྜ་ཤ་གོ་དང་ཆང་། བྲུ་རི་སེང་སྨྲ་བདེ་དང་ཐུམ།
སྐྱགས་པ་བརྒྱ་ཆང་རིམ་ཀ་ར་དང་། རྒྱགས་དང་སི་ཟར་གར་དང་ནི།། 34

कवियं कन्दकार्पासं पारावारं युगन्धरम् ।
यूपं प्रग्रीवपाचीवे यूप स्चमसचिक्कसौ ॥ ३५ ॥

ཁ་རི་ཀྱི་ཕམ་དང་རས་བལ་དང་། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན།
ཁྱ་ནམ་སྐྲ་གྲིབ་དང་ནི། ལྕུང་བཟེད་གཙུ་ཆུ་ཆང་སྟོད།། 35

अर्द्धर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं ध्रुवम् ।
तन्नोक्तमिह लोकेऽपि तच्चेदस्त्यस्तु शेषवत् ॥ ३६ ॥

ཕྱེད་མཆོད་ལ་སོགས་མར་སོགས་རྣམས། སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་རིག་བྱེད་ངེས།
དེ་འདིར་མ་བཤད་འཇིག་རྟེན་ལ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷག་མ་བཞིན།། 36

स्त्रीपुंसयोरपत्यान्ता द्विचतुःषट्पदोरगाः ।
जातिभेदाः पुमाख्याश्च स्त्रीयोगैः सहमल्लकः ॥ ३७ ॥

ཕོ་མོ་བུ་རྒྱུད་མཐར་ཅན་དང་། གཉིས་བཞི་དྲུག་ཆིག་ལྟོས་འགྲོ་རྣམས།
རིགས་དབྱེ་དང་སྐྱེ་བུར་གྲགས། བུད་མེད་སྦྱོར་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད།། 37

मुनि व्वराटकः स्वाति वर्णको जाटलिर्म्मनुः ।
मूपा स्त्रपाटी कर्कन्धु यष्टिः शाटी कटी कुटिः ॥ ३८ ॥

ཐུབ་པ་མཛེས་དང་ས་རིང་དང་། ཁ་དོག་ཛཊ་ལི་དང་མནུ།
གསེར་སྐོང་བེ་ཡི་བྱེ་ཟླག་དང་། ཁྲག་འཛིན་མཆོད་སྡོང་དང་།
གོས་དང་རྐེད་པོ་ཏུ་ཁུར་*།། 38

स्त्रीनपुंसकयो र्भावक्रिययोः ष्यञ् क्वचिच्च वुञ् ।
औचित्य मौचिती मैत्री मैत्र्यं वुञ् प्रागुदाहृतः ॥ ३९ ॥

མོ་དང་མ་ནིང་རྣམ་པ་དང་། བྱ་བ་ཥྱཉ་འགའ་ཞིག་བུཉ།
རིགས་དང་མི་རིགས་བྱམས་མི་བྱམས། བུཉ་དང་སྔོན་དཔེར་བརྗོད་པ།། 39

---

* For ཐུ་ཊུར ?

षष्ठ्यन्तप्राक्पदाः सेनाछायाशालासुरानिशाः ।
स्याद्वा नृसेनं श्वनिशं गोशाल मितरे च दिक् ॥ ४० ॥

དྲུག་པ་དེ་མཐར་དང་དང་པོ་ནི་རྟོག། དམག་དང་གྲིབ་མ་ར་བ་དང་།
ཆང་དང་མཚན་མོ་ཡིན་པ་ནས། སེ་དབགས་ང་དགོང་མ་ཡང་ན།
གཞན་ཡང་སྟོངས་ཡིན་པོ་མིན་ནོ།། 40

आवन्नन्तोत्तरपदो द्विगुश्चापुंसि नस्य लुप् ।
त्रिखट्वञ्च त्रिखट्वी च त्रितक्षञ्च त्रितक्ष्यपि ॥ ४१ ॥

ཨ་ཡི་མཐར་ཅན་ཡིན་པ། ཀྲི་ཧོག་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུའོ།
ཕ་ཡང་ཅིས་ཤིང་ཧོགས་ཁྲི་གསུམ།
ཁྲི་གསུམ་གསུམ་འཇིག་གསུམ་ཇིག་ཀྱང་།། 41

त्रिषु पात्रौ पुटौ वाटौ पेटौ कुवलदाडिमौ ।
परं लिङ्गं स्वप्रधाने द्वन्द्वे तत्पुरुषेऽपि तत् ॥ ४२ ॥

གསུམ་པོ་སྟོད་དང་བྲུབ་པོ་ཁུར། སྒོར་དང་ཨུ་རྣམ་པ་སེ་འབྲུའོ།
གཞན་གྱི་དྲུགས་ཅན་དང་ཉིད་གཙོ། རྣམ་དབྱེ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་དེ།། 42

अर्थान्ताः प्राद्यलं प्राप्तापन्नपूर्वाः परोपगाः ।
तद्धितार्थो द्विगुः संख्यासर्वनामतदन्तकाः ॥ ४३ ॥

དོན་གྱི་མཐར་ཅན་སྔོན་སྔར་རྒྱུ། ཐོབ་པ་རྙེད་པ་སྔ་ཕྱིར་འགྲོ།
དེ་དེ་དོན་པ་གཉིས་པ། གྲངས་དང་མིང་དེ་ཐམས་ཅད་པ།། 43

बहुव्रीहिरदिङ् नाम्ना मुन्नेया तदुदाहृतिः ।
गुणद्रव्यक्रियायोगोपाधयः परगामिनः ॥ ४४ ॥

མཐར་ཅན་འབྲུ་མང་པོ། ཕྱོགས་མིན་མིང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཞེས།
ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་སྦྱོར་བ། སྒྲོ་བ་ཅེ་བ་པ་རོལ་འགྲོ ॥ 44

क्तः कर्त्तर्यसंज्ञायां कृत्याः कर्त्तरि कर्म्मणि ।
अणाद्यन्ता स्तेन रक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः ॥ ४५ ॥

ཀྲི་ཏ་བྱེད་བྱ་མིང་མེད་དང་། ཀྲི་ཏྱ་བྱེད་པོ་ལས་ལའོ།
ཨ་ཎ་ལ་སོགས་མཐར་ཅན་ནི། དེ་ཡིས་དམར་པོ་ལ་སོགས་དོན།
སྣ་ཚོགས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས ॥ 45

षट् संज्ञकास्त्रिषु समा युष्मदस्मत्तिङव्ययम् ।
परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

ཥཊ་ཀི་མིང་ཅན་མཚུངས་པ་གསུམ། ཁྱེད་དང་ང་ཏི་ངེ་མི་ཟད་རྣམས།
འགལ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ལ། གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་སྦྱར་ལས།
ཤེས་རྣམས་ནི་ཤེས་པར་བྱ ॥ 46

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
सामान्यस्तृतीयः काण्डः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

इति लिङ्गादिसंग्रहवर्गः ।
ཉིངས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

པདྨ་ཉབས་ནི་ཤི་བ་རྒྱས།
སྙན་དངགས་ཉམས་ནི་མཁས་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་རྡེ་བཟང་རླུང་གིས་འདེད།
དེ་བཞིན་མཁས་པས་དེ་ཡོན་དར།
འཆི་བ་མེད་པའི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི།
མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།

པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀཱིརྟི་ཙནྡྲའི་ཞལ་སྔ་ནས།
ཡར་ཀླུངས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
བལ་ཡུལ་ཡེ་རྔའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བའོ།།